

Vác Város Önkormányzat
Emberi Kapcsolatok Bizottsága

ELŐTERJESZTÉS

Vác Város Önkormányzat Képviselő-testülete
Emberi Kapcsolatok Bizottsága
2025. év január hónap 20. napi ülésére

Szám: 5/14-5/2025
Tárgy: Vác Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program
2023-2028 Intézkedési tervek felülvizsgálata
Melléklet: docadminra feltöltve (168+7 oldal)
Előterjesztő: Kárpáti-Kelemen Katalin Emberi Kapcsolatok Bizottság elnöke
Készítette: Székelyné Angi Emőke Imola osztályvezető
Előadó: Székelyné Angi Emőke Imola osztályvezető
Előzmény/korábbi döntés: -
Terjedelem: 177 oldal
Bizottsági tárgyalások:
Döntéshozatal módja: nyilvános ülés (Mötv. 46. § (1))
egyszerű többség (Mötv. 47. § (2))

Törvényességi

véleményezésre bemutatva dr. Bartók-Palotai Hajnalka
Jogi osztály ov.

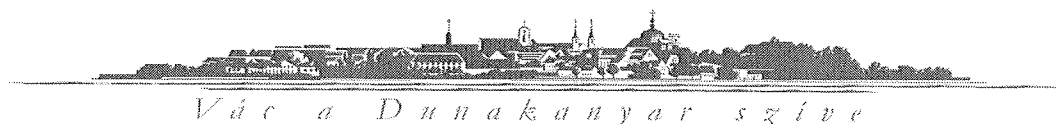
Törvényességi észrevétel: dr. Zsidel Szilvia Jegyző

Nincs / az alábbi:

Véleményezésre megkapta Kökény Szabolcs Pénzügyi és Adó Osztály
osztályvezető

Véleményezésre
megkapta:

Matkovich Ilona Zsuzsanna Polgármester

V á c a D u n a k a n y a r s z í v e

Tisztelt Emberi Kapcsolatok Bizottsága!

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Vác Város Önkormányzatának Emberi Kapcsolatok Bizottsága 84/2022. (XII.05.) sz. határozatával átruházott hatáskörben elfogadta Vác Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2023-2028. időszakra, amelyben rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges elvégzendő feladatokat, Intézkedési tervet – a továbbiakban HEP IT - (HEP 156-161 oldalak).

Az Intézkedési Tervek felülvizsgálata jogszabály szerint 2 évente szükséges. Ennek megfelelően 2025. január 9. napján a Helyi Esélyegyenlőségi Program Fórum ülésének keretein belül a HEP IT-ben foglaltakat a feladat felelősök megvizsgálták, megtárgyalták, megállapították, hogy a táblában foglalt feladatok végrehajtásával folyamatosan tevékenykednek, nem kívánnak törölni feladatot, azok további végrehajtását a jövőben is folytatni kívánják.

A soron következő HEP IT felülvizsgálat 2 év múlva esedékes, mely felülvizsgálat során a fórum előkészíti a 2028. utáni HEP-et.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy a mellékelt HEP IT tábla felülvizsgálatát szíveskedjen elfogadni.

Vác, 2025. január 10.

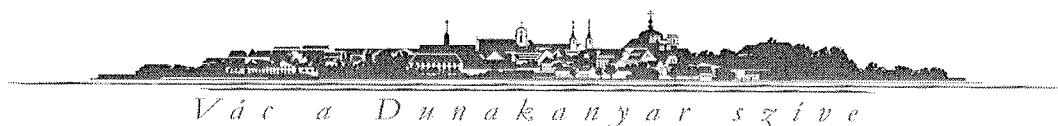
Kárpáti-Kelemen Katalin sk.
bizottság elnöke

Határozati javaslat:

Vác Város Önkormányzat Képviselő - testület Emberi Kapcsolatok Bizottsága átruházott hatáskörében eljárva úgy dönt, hogy az előterjesztés mellékletében csatolt Vác Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terv felülvizsgálatát elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Igazgatási és Szociális Osztályvezető

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Vác Város Önkormányzat

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	4
Bevezetés.....	4
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	155
Célok.....	167
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	19
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	19
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	23
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	27
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	75
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	108
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	115
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	132
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	145
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	152
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	153
1. A HEP IT részletei.....	153
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	153
Jövőképünk.....	154
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	155
3. Megvalósítás.....	162
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	162
3.2 A megvalósítás folyamata.....	162
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	165
3.4 Nyilvánosság.....	165
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	166
4. Elfogadás módja és dátuma.....	167

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Vác Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program (továbbiakban: HEP) célcsoportjai

- mélyszegénységben élők és/vagy romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősök,
- fogyatékkal élők.

Vác Város bemutatása

Vác történelme

Vác (szlovákul Vacov, németül Waitzen, olaszul Vaccia, szerbül Вац) város Pest megye északi részén, a Duna folyam bal partján, a Naszály hegy lábánál található. A Dunakanyar központjaként ismert település a megye ötödik legnagyobb lélekszámmal rendelkező városa, egyúttal vonzó idegenforgalmi célpont – egyrészt ezeréves történelme, másrészt gazdag kulturális élete miatt. Katolikus püspöki székhely.

Kedvező adottságai miatt a terület évezredek óta lakott, már a honfoglalás korában is település volt a mai Vác helyén.

A Váccal kapcsolatos első írásos említés 1074-ből származik, mikor az alsó-szászországi Yburg város évkönyve Watenburg néven szól a városról. 1075-ből való a Garamszentbenedeki apátság alapítólevele, ebben Wac civitas néven szerepel a város.

A Váci Püspökség alapjait I. István király rakta le, a püspökséget mégis I. Géza alapításának tekintik.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Ettől kezdve az egyház végig jelentős szerepet játszik a város életében. A mindenkori püspök volt a város földesura, a jelenlévő főpapi udvartartás révén a város építészeti és kulturális szerepét tekintve a kezdetektől fontosnak számított.

A középkorban a vízpart mellett egy kiemelkedő részen megépült a váci vár. Szükség is volt rá, hiszen a város a történelmi Magyarország középpontjában volt, így a fontos hadiesemények mindig érintették. Így történt ez az 1241-es tatárjárás idején is, mikor a mongolok az ott biztonságot kereső lakossággal együtt felégették a vártemplomot és a püspöki udvartartás épületeit. A tatárok távozása után IV. Béla a délnémet vidékről hívott telepeseket az elnéptelenedett romok közé, akik az addigi központtól északabbra telepedtek le, a város mai főtere köré és itt építették fel saját hagyományaik szerint a Szent Mihály tiszteletére szentelt plébániatemplomot, intézményeiket, lakóházaikat.

A XIV-XV. században a nagyhírű humanista püspök, Báthory Miklós hozott békét a városnak: szobrászokat, festőket, építészeket hívott Vádra. A békés virágzásnak a törökdúlás vetett véget: a várost többször megostromolta mindkét fél, de végül török kézre jutott, és csak 1686-ban szabadult fel végleg.

Az újjáépítést a Rákóczi-szabadságharc és az 1731-es tűzvész is hátráltatta, így a mai barokk város csak a 18. század második felére alakulhatott ki. A reformáció térhódításának hatására a 18. században a püspök megtiltotta a nem katolikusok szabad vallásgyakorlását, ami a református lakosság kitelepüléséhez vezetett: a református telepések a ma már a város részét képező Kisvác néven alapítottak jobbágytelepet.

Mindeközben a város élénk fejlődésnek indult: a 18. század második felének meghatározó püspökei (Migazzi Kristóf és Althann Mihály) folyamatosan fejlesztették a várost. A '40-es évek elején pusztító pestisjárvány megállítására emelték a Szent Rókus Kápolnát; 1745-re befejeződtek a Piarista templom építési munkálatai; 1755-re pedig megépült a Domonkos rend temploma is, melyet – használóinak fehér öltözéke után – a nép Fehérek templomának nevezett el. 1764-ben Mária Terézia személyesen látogatott Vádra, kinek tiszteletére Vácon megépítették az ország máig egyetlen Diadalívét. Az uralkodónő azonban gyanakodva fogadta az ajándékot, így látogatásakor nem mert áthajtani a Kőkapu alatt, kocsisával kikerültette. 1766-ra megépült a Vác kincsestárának is nevezett Ferences templom, 1772-re pedig befejeződött a mai püspöki palota építése is, Migazzi Kristóf nevét pedig bárki megtalálhatja a Váci székesegyház szentélyét kutatva.

A 19. században iparosodásnak indult a város, a céheket manufaktúrák majd gyárak váltották fel. 1846-ban megnyílt a Vácot Pesttel összekötő első magyar vasútvonal, amiért azonban a váci kereskedők korántsem lelkesedtek annyira, mint mondjuk Petőfi, hisz a gyors összeköttetés a nagyvárossal a helyi kereskedelem visszaszorulását hozta.

Az 1848-49-es szabadságharc két nagy csatája zajlott Vácon, melyeknek a város déli kapujánál, a Hétkápolna közelében állítottak emléket. A kiegyezést követően a századfordulóra megindult a polgárosodás, sportklubok, önképző körök és virágzó helyi sajtó jellemezte a várost. A második világháború végén súlyos károkat szenvedett, 1944. december 8-án foglalta el a szovjet hadsereg.

A 20. század két világháborúja után, az 1950-es évekre megváltozott a város szerkezete: a város addig gerincét képző egyházi intézményrendszert az állam erőszakkal háttérbe szorította, a főbb intézmények irányítását átvette. A felduzzadó lakosság (munkások érkeztek az újonnan alapított bányába) kiszolgálására lakótelepeket építettek.

A rendszerváltás után az egyház szerepe ismét nőni kezdett, és növekszik ma is. Az ipar leépítése miatt megszűnt munkahelyek lehetőséget adtak a város visszaalakulására. Az egyház révén ismét megjelent a felsőoktatás, és felújították az egyházi tulajdonba visszakertült ingatlanokat is.

Az 1990-es évek legelején egy pap a Fehérek temploma alatti elfeledett pincében 18. századi múmiákra és gyönyörűen festett koporsókra lelt. A lelet világviszonylatban egyedülálló, a múmiák a pince által teremtett környezetben hihetetlen jó állapotban konzerválódtak. A vizsgálatok kimutatták, hogy a múmiák közül némelyik életében rezisztens volt különböző halálos betegségekre.

2006-ban átadták az átépített, megszépült Március 15. teret. 2022-ben a tér számos felújításra szoruló épülete új köntöst kapott, például a „Zöld” ház, a „Kék” ház. Felújításra került a Szent István tér, mely során akadálymentesítése is megvalósult.

Város területi felosztása

- Alsóváros, melyen belül önálló egységek: Alsóváros – Luxemburg, Alsóváros – Burgundia
- Belváros, melyen belül önálló egység: Belváros – Tabán
- Kisvác, melyen belül önálló egységek: Kisvác – Krakó, Kisvác – Limbus, Kisvác – Iskolaváros, Kisvác – Kőhíd, Kisvác – Buki
- Deákvár, melyen belül önálló egységek: Deákvár – Szentmihály, Deákvár – Téglaház, Deákvár – Altány, Deákvár – Papvölgy, Deákvár – Bácska, Deákvár – Törökhegy, Deákvár – Lajostelep, Deákvár – Óváros, Deákvár – Kertváros
- Derecske, melyen belül önálló egységek: Derecske – Csatamező, Derecske – Liget, Derecske – Kisderecske
- Hermány
- Márialiget (korábbi neve: Máriaudvar)
- Sejce
- Václiget

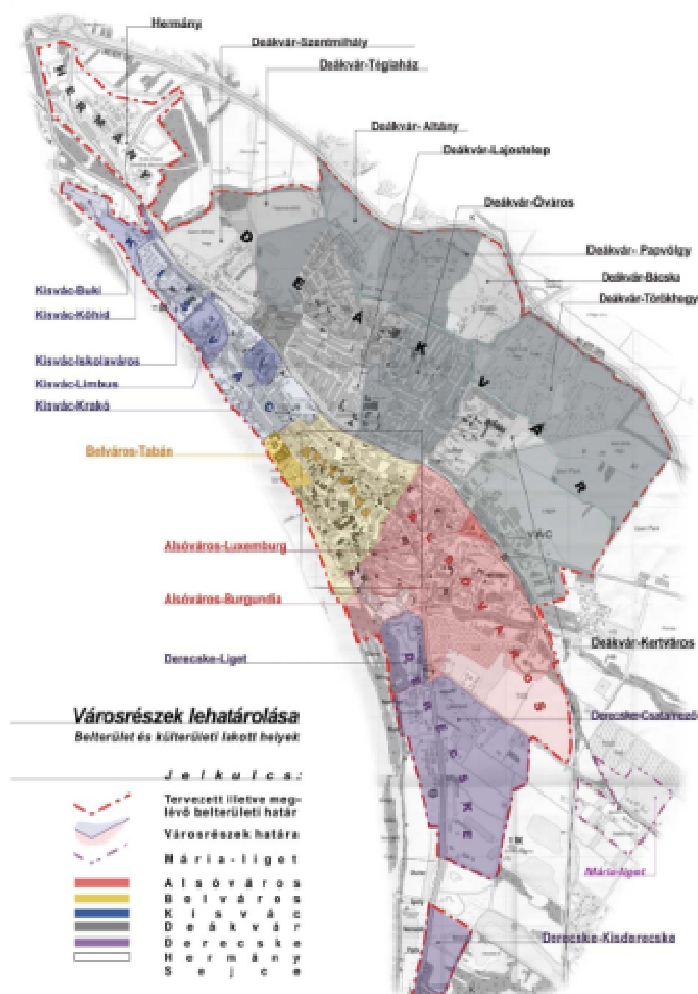
A Város területén az alábbi lakótelepek kerültek lehatárolásra:

- Földváry-lakótelep
- Radnóti-lakótelep
- Petőfi-lakótelep

A városrészekre vonatkozó elemzés kimutatja, hogy melyek a város alacsonyabb státuszú területei, ahol a népesség társadalmi összetétele és a terület fizikai jellemzői is kedvezőtlenebbek.

Az ITS egy fejezete a szegregációs folyamatok szempontjából megvizsgálja az esélyegyenlőségi problémák jelenlétét Vácott. Felméri a város azon területeit, ahol a szegregáció már megindult, illetve ahol az előrehaladott állapotban van és kidolgozza a szegregáció oldására irányuló programokat.

Jelen fejezetben bemutatásra kerülnek a városrészekre vonatkozó foglalkoztatási és képzettségi jellemzők, az önkormányzati segélyezési megoszlása az egyes városrészek között, a bérlakások területi elhelyezkedése, valamint az alacsony infrastrukturális ellátottsággal rendelkező területek és a külterületi lakott területek.

Alsóváros

Alsóváros a Dunapart-tenisz pálya déli oldala – Vár lépcső – Géza király tér – Budapesti főút – Iskola utca – Szent Miklós tér – Flórián utca – vasút – Alsóvárosi temető déli határa – Derecske utca – Duna part által határolt területen fekszik, melyen belül önálló területrész a Burgundia és a Luxemburg elnevezésű városrészek és a Földvár lakótelep.

Az Alsóváros Vác második legnagyobb lakosságszámú városrésze, ahol a 60 év felettiek száma magasabb, mint a 14 év alatti gyermekeké, tehát egy öregedő városrésztől van szó. A városrész központi fekvésű, jó tömegközlekedési kapcsolatokkal rendelkezik. A közterületek száma és állapota átlagos, a zöldfelületek aránya alacsony, állapotuk közepes. Infrastrukturális ellátottsága jó. Az elmúlt évtizedben az ingatlanárak emelkedése miatt a területen a lakások felértékelődtek annak ellenére, hogy

a városrész számos lakóháza igen rossz állapotban van. Viszonylag kevés épület maradt tisztán önkormányzati tulajdonban.

Az Alsóvárosi részen, a Földvár tér környékén a '60-as és a '70-es években lakótelep épült. A népesség összetételére elmondható, hogy a középkorúak aránya jelentős, illetve itt él a legtöbb alacsony jövedelmű család, számos család igényel az önkormányzattól lakásfenntartási támogatást. Az önkormányzat által szétosztott szociális támogatások jelentős hányadát is ebben a városrészben igényelték. Jelentős az átmeneti segélyezettek száma, csekély számú roma lakosság is él a lakótelepen.

Ebben a városrészben található Vác legnagyobb létszámú általános iskolája, a Földváry Károly Általános Iskola, ahová nemcsak a lakótelepről, hanem a város külterületeinek számító Derecskéről és Márialigetéről is járnak gyerekek.

Belváros

Belváros a Duna part – tenisz pálya déli oldala – Vár lépcső – Géza király tér – Budapesti főút – Iskola utca – Szent Miklós tér – Flórián utca – Honvéd utca – vasút – Lemez utca – Zrínyi utca – Füredi Mihály utca – Köztársaság út – Kórház utca – Duna part által határolt területen fekszik. A város magját jelentő területen belül önálló területrész a Tabán.

A Belvárosban a zömében barokk műemlékek és védett épületek, épületegyüttesek kiemelkedő építészeti értéket képviselnek. Jelenleg az épületek állapota, megjelenése, homlokzata és belső tartalma, funkcionalitása igen eltérő, akár csak a lakosság összetétele.

A közintézmények többsége itt van, arányaiban kevés a lakás célú ingatlan. A városrész megközelíthetősége kiváló mind tömegközlekedéssel, mind közúton. A belső forgalom gyakorta egyirányúsított, részben csillapított, részben korlátozott.

A főképp magántulajdonba került védett lakóépületek és környezetük állagának romlása miatt kedvezőtlen a lakókörnyezet állapota, mivel nem képződik elegendő saját forrás felújításukra.

Az önkormányzati bérlakások száma az összes városrész közül itt a legmagasabb.

A városrészt kiemelkedő arányban lakják a nyugdíjasok, a rendszeres jövedelemmel nem rendelkező egyedülállók, míg a gyermekkorúak aránya itt a legalacsonyabb a városban. A szociális segélyek jelentős részét itt osztotta szét az önkormányzat, elsősorban átmeneti segély és ápolási díj formájában.

Kisvác

Kisvác a belváros északi határától a város északi belterületi határáig húzódik. A vasút – Lemez utca – Zrínyi utca – Füredi utca – Köztársaság út – Kórház utca – Duna part – Tópart utca – belterületi határ – Kőhíd utca – belterületi határ – Balassagyarmati út – vasút által határolt városrészen belül önálló egység a Limbus, a Krakó, a Buki, az Iskolaváros és a Kőhíd.

A városrész területének még hasznosítatlan részének felhasználása barnamezős beruházás keretében lakásépítés céljára lehetséges. Kisvác-Limbus része a slummosodással egyik leginkább veszélyeztetett része volt Vácnak.

Ebben a városrészben a legnagyobb az alacsony komfortfokozatú lakások aránya. Az önkormányzati bérlakások száma alacsony. A városrész külső elérhetősége közúton és tömegközlekedéssel is kiváló. Kisvác népességére jellemző a közepes és alacsony státusz, alacsony iskolai végzettséggel, sokszor hátrányos szociális helyzettel.

Deákvár

Az összes településrész közül a legnagyobb földrajzi kiterjedésű ez a városrész: a vasút – 0244/4 hrsz-ú út – 0253/2 hrsz-ú út – 5911 hrsz-ú út – Gombási út – M2 út – 0287/2 hrsz-ú út – belterületi határ között helyezkedik el, melyen belül önálló részterület a Szentmihály, a Téglaház, az Altány, a Papvölgy, a Bácska, a Törökhegy, az Óváros, a Lajostelep, a Kertváros, a Radnóti lakótelep és a Petőfi lakótelep.

Deákvár a legnagyobb lakosságszámú településrésze Vácnak. A település térbeli növekedése terjeszkedése során a belterületek folyamatosan kiterjedtek a valamikori külterületekre: új kertvárosi övezet van kialakulóban, Törökhegyen és a Kertvárosi részen. Fontos egészségügyi funkciót lát el ez a városrész, hiszen itt található a Jávorszky Ödön Kórház.

Derecske

Duna-part – Derecske utca – Szent László út – Gödöllői út – Nemzetőr út – belterületi határ közötti terület. Az Alsóvárostól délre fekvő területen új ipari létesítményeket építenek.

Barnamezős beruházás keretében Derecske – Csatamezőn több új lakóingatlan építése tervezett. Lakóterületei infrastrukturálisan többnyire ellátottak. A 60-as évek végéig itt volt a cigánytelep, amelyet akkor felszámoltak.

Hermány

A Duna-Dráva Cement és Mészművek területe a Felső-Gombás patakig. A program szempontjából nem érintett terület.

Márialiget

Vasút – Homok utca – Árvácska utca – Búzavirág utca – 0186/3 út – Kamilla utca – Gólyahír utca által határolt terület. A Derecskétől keletre található városrész zömében mezőgazdasági terület, mely csak részben ellátott infrastruktúrával. A városrész alapfokú oktatási intézménnyel nem rendelkezik. A rendezési tervben külterületi lakott hely.

Sejce

Vác északi külterületi lakott helye Sejce. Kevesen lakják. Lakóterülete infrastruktúrával ellátott.

Václiget

Vác déli külterületi lakott helye. Korábban többnyire kiskertes gazdálkodások folytak ezen a területen, kevesen lakták, az ingatlanok zömmel gazdasági épületekkel voltak beépítve. Az elmúlt néhány évben ez a tendencia megfordult, zömmel fiatalok vásároltak a régióban telkeket, amelyekre építkeztek, így Vác ezen területe igen nagy fejlődésen ment keresztül.

A városrész alapfokú oktatási intézménnyel nem rendelkezik.

Vác jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan

Társadalmi jövőkép

- Vác népességét, és különösen a fiatalokat tartósan megtartani képes vonzó élettér, ahol a lakosság helyben elérhető ellátási színvonala jó, a családok jó színvonalú megélhetése, ellátási és szolgáltatási feltételei és tartalmas kikapcsolódási, sportolási, szórakozási és művelődési lehetősége egyaránt biztosított.

- Alap-, közép-, illetve felsőfokú oktatás-nevelési, egészségügyi, igazgatási és ellátási funkciói kiváló színvonalon biztosítottak mind saját lakossága, mind Nógrád megyébe is átnyúló hagyományos vonzáskörzetében élők számára.

- Színes és nívós kulturális, közösségi és sportélettel rendelkező Duna parti város, melynek kulturális kínálata túlmutat saját vonzáskörzetén, alkalmanként országos vonzerejű programot nyújt.

- Erős kötődésű helyi közösséggel rendelkezik, az itt élők büszkék lakóhelyükre, magukénak érzik a várost, amelynek a történelmi városi légkör, a Duna parti hangulat mindennapokat átható jelenléte biztosít stabil háttérrel.

Gazdasági jövőkép

- A város stabil helyi gazdaságát a tőkeerős multinacionális ipari nagyvállalatok, a hazai KKV-k tartós jelenléte biztosítja, a város bevételei növekednek, a foglalkoztatottság közel teljes körű.

- Az Önkormányzat és a város gazdasági szereplői között érdemi partnerség alakul ki.

- A turizmuságazatban végbement koncepciózus fejlesztéseknek köszönhetően a város gazdaságában az idegenforgalom súlya az öt megillető helyre kerül, ami a látogatások és vendégéjszakák, valamint az idegenforgalomból származtatható bevételek növekedésében is mérhető.

- A turizmus összehangolt kínálatot nyújt az ide látogatóknak, igényekhez szabott, szezonokhoz igazított programcsomagokból választhatnak a Vácra érkezők.

- A közlekedési kapcsolatrendszer fejlett, sokoldalú, Vác gyorsforgalmi úton megközelíthető, megépül a Duna-híd. A legmodernebb vasúti kapcsolatot biztosítja az innen és az ide ingázóknak és a kirándulóforgalomnak, a vasúti és a buszközlekedés összehangolását korszerű intermodális csomópont biztosítja.
- Az Önkormányzat együttműködésben a gazdasági szereplőkkel számos közérdekű fejlesztést valósít meg, amely összességében hozzájárul a város élhetőségének javításához, ezen keresztül pedig a népességvonzó és -megtartó képesség javulásához.

Környezeti jövőkép

- Vác hatékonyan kihasználja sajátos, értékes táji, természeti környezetét.
- A Dunakanyar és a Naszály-hegység együttesének, illetve a Börzsöny nyújtotta háttérnek köszönhetően páratlan táji, természeti környezetét és értékeit őrző, körültekintően fejlesztő város. A védelem alatt álló ökológiai funkciójú területek háborítatlansága biztosított. A korlátozásokkal hasznosítható természeti értékek mind nagyobb részben az ökoturizmus céljai és a bemutatás szolgálatába helyeződnek.
- A környezeti elemek állapotát javító intézkedéseket hoz a város. Nem települnek számottevő szennyező források a városba. Mindemellett a gazdasági és környezeti fenntarthatóság egyensúlyára törekszik a város.
- A város zöldterületei bővülnek, újabb települési zöldterületek jönnek létre, a meglévők megújulnak.
- Épített örökségét megőrzi, a védett épületek és műemléki környezetek megőrzése biztosított, a város látképének, látványának megőrzése elsődleges a gazdasági vagy ingatlanfejlesztésekkel szemben, Vác a Dunakanyar Barokk Városa.
- A tájhasználatban a megélhetést és jövedelemtermelést valamint a megőrzést egyaránt lehetővé tevő tájgazdálkodási módok válnak uralkodóvá.
- Természeti környezetét és értékeit megőrző, azt fenntartható módon fejleszti

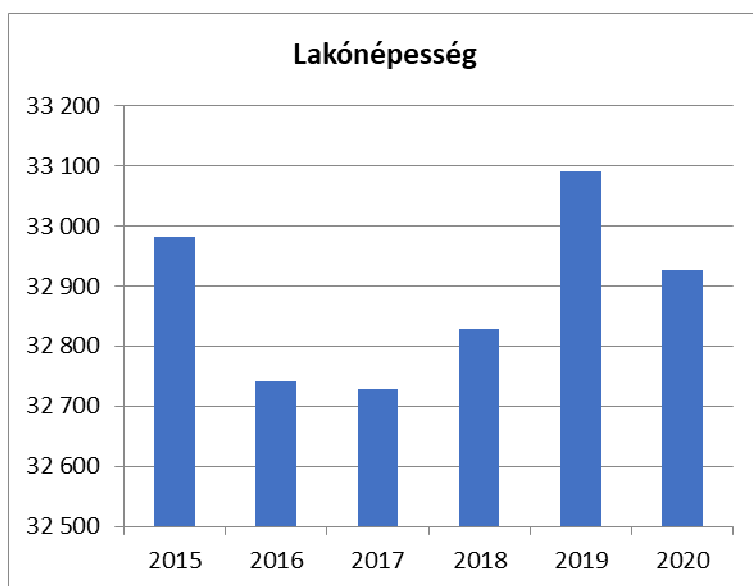
Vác fő demográfiai jellemzői

A demográfiai elemzés hivatott a város emberi erőforrásainak elsődleges feltérképezésére, a Vácott zajló népesedési folyamatok feltárására. Vác népességének száma az elmúlt hat évtized alatt a nyolcvanas évek megtorpanását kivéve lassan, de folyamatosan nőtt. A fővárost körülvevő agglomerációhoz hasonló, robbanásszerű népességnövekedés nem ment végbe a városban.

Változás: A legfrissebb népességi adatok vizsgálata során kirajzolódik, hogy a város népességszáma az utóbbi 5 évben évről-évre folyamatosan fogyó tendenciát mutat.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	32 981	bázis év
2016	32 741	99,27%
2017	32 728	99,96%
2018	32 828	100,31%
2019	33 091	100,80%
2020	32 927	99,50%

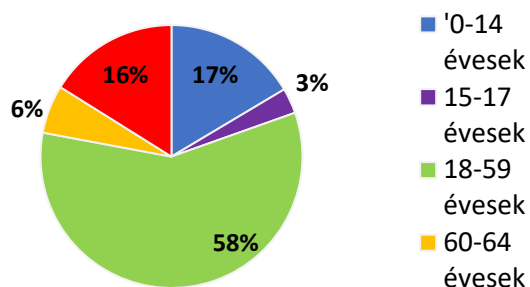
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

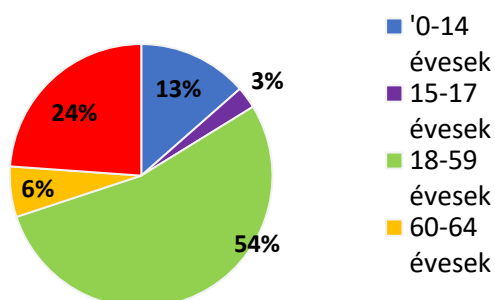
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint 2020					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma	16035	17875	33910	47,29%	52,08%
0-2 évesek			1009	2,98%	
0-14 éves	2638	2398	5036	7,78%	7,07%
15-17 éves	506	481	987	1,49%	1,42%
18-59 éves	9351	9521	18872	27,58%	28,08%
60-64 éves	951	1097	2048	2,80%	3,24%
65 év feletti	2589	4232	6821	7,63%	12,48%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

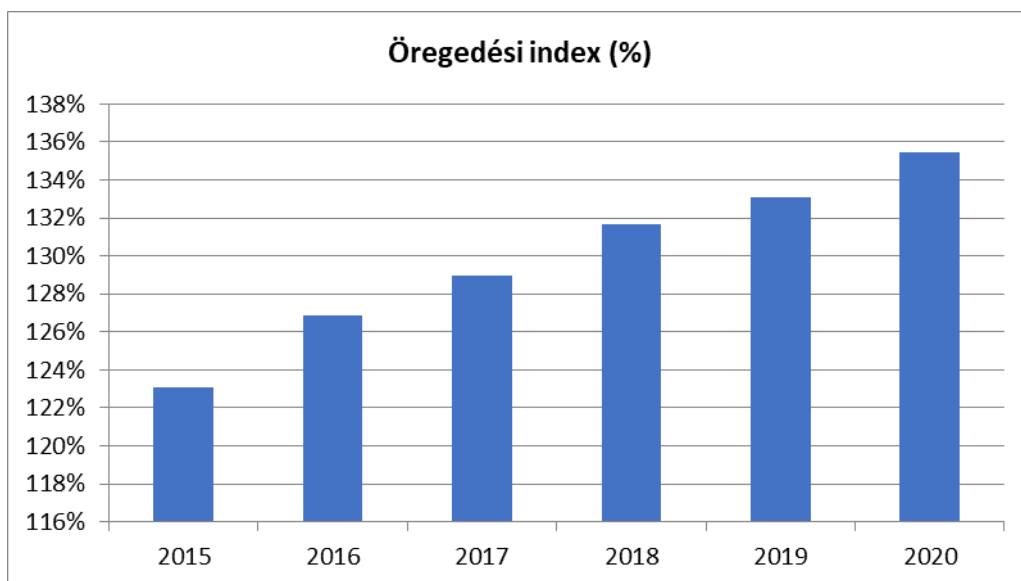
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	6 100	4 957	123,06%
2016	6 292	4 959	126,88%
2017	6 425	4 981	128,99%
2018	6 545	4 970	131,69%
2019	6 725	5 053	133,09%
2020	6 821	5 036	135,44%

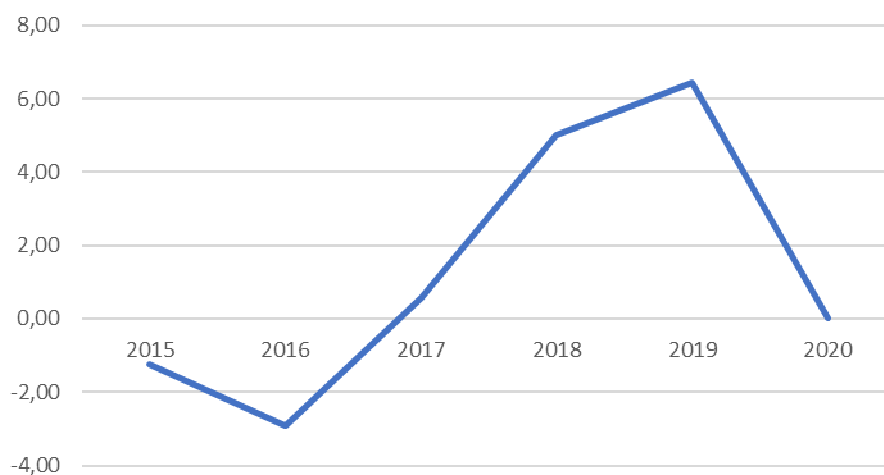
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	-1,24
2016	-2,92
2017	0,58
2018	5,00
2019	6,43
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-4,47
2016	-2,34
2017	-3,97
2018	-4,91
2019	-2,88
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőség biztosítása tág értelemben két eltérő, de egymással szorosan összefüggő, egymásra épülő elvárást fogalmaz meg. Egyrészt az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését, a hátrányos megkülönböztetés (diszkrimináció) tilalmát jelenti, másrészt olyan esélyegyenlőségi politikák kialakítását és végrehajtását, amelyek a hátrányos helyzetű állampolgárok életkörülményeinek javítását segítik elő különböző területeken. Önkormányzatunk működése során az esélyegyenlőség megvalósítását - az EU elvárásoknak is megfelelően - horizontális elvként kell meghatározni, melynek át kell hatnia az Önkormányzat valamennyi tevékenységét: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátását, és a helyi szintű közpolitikák alakítását egyaránt.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Érvényesítése nem csak jogszabályok által meghatározott kötelezettségünk, hanem hosszú távú érdekünk is, hiszen azt a célt szolgálja, hogy minden kerületi állampolgárnak esélye legyen a jó minőségű közszolgáltatásokra, életminőségük javítását szolgáló feltételek biztosítására.

Vác Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét; a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét; a diszkriminációmentességet; a szegregációmentességet; a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén; a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

Vác Város Önkormányzata település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az egyenlőség kerék szemlélteti azokat a magatartási normákat, melyeket Vác Város Önkormányzata, szervei és intézményei lakossági kapcsolataikban az egyenlő esélyek biztosítása érdekében követnek.

A fenti elveknek megfelelően az Önkormányzat és intézményei:

- Elősegítik az esélyegyenlőséget és az emberek közötti jó viszonyt a nemzeti és etnikai csoportok között.
- Nem kezelnek sem közvetlenül sem közvetve kedvezőtlenebbül valakit fogyatékosága miatt és előmozdítják az esélyegyenlőséget a fogyatékkal élők számára. Megkülönböztetés nélkül nyújtanak szolgáltatásokat az arra rászorulóknak.
- Előmozdítják a nők és férfiak közötti esélyegyenlőséget és közvetlenül vagy közvetve nem kezelnek egyetlen személyt sem kedvezőtlenebb a neme vagy családi állapota miatt. (nemek közötti egyenlőség)
- Lehetőségeikhez mérten a helyi lakosság számára biztosítják az esélyegyenlőséget a foglalkoztatás területén.
- Arra törekednek, hogy szolgáltatásaik egyenlő feltételekkel legyenek elérhetők minden helyi lakos számára. A fizikai hozzáférés megkönnyítése érdekében az épületekbe való bejutáshoz a közterületeket átépítik, az épületeken belüli közlekedést a költségvetés biztosította keretek között akadálymentesítik. Figyelnek rá, hogy az új és a felújításra kerülő épületek megfeleljenek az akadálymentesítési előírásoknak, ennek érdekében figyelemmel kísérik a tervezési és kivitelezési munkákat.

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Településfejlesztési elvek

- A városfejlesztés során érvényesítendő elvek:

Stratégiai megközelítés (a versenyképesség növelése, a gazdaság fejlesztése valamint a város lakossága „jól léte” biztosítása prioritásainak érvényesítésére.)

Integrált szemlélet (ágazati beavatkozások helyett és mellett integrált megoldások alkalmazása a fejlesztési célok szolgálatában)

Helyi erőforrásokra való építkezés (a térségi természeti-, gazdasági és emberi erőforrások sajátosságainak figyelembevétele és fenntartható módon való érvényesítése)

Hatékonyagra való törekvés (a területi adottságok és a rendelkezésre álló erőforrások jobb kihasználása)

Az értékek megőrzése és fenntartható hasznosítása (úgy a táji-, természeti mint az épített környezet értékek és a társadalom értékeinek védelme és kihasználása a gazdaság és a helyi társadalom fejlesztése során.)

A társadalmi kohézió szolgálata (a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok felzárkóztatása, az esélyegyenlőség megteremtése, a társadalmi mobilitás erősítése)

Partnerség (a feladatok széleskörű társadalmi együttműködéssel történő megvalósítása)

• A városfejlesztés vezérelve a **minőségi fejlődés** biztosítása, a **népessége számára hosszú távon is ideális lakókörnyezetet biztosítani tudó, élhető, központi szerepkörű dunakanyari várossá válás elősegítése.**

• A város és térsége mindenkori fejlesztése során törekedni kell az adottságok és lehetőségek optimális kihasználására olyan módon, hogy az ne veszélyeztesse a **lakó funkció kedvező feltételei megőrzésének, javításának** lehetőségét. Továbbá se a táji, természeti környezetminőség és a városkép javításának esélyét, se a helyi társadalom integritásának fenntarthatóságát, ugyanakkor stabil gazdasági alapokat teremtve pénzügyileg is biztosítsa Vác fenntartható fejlesztésének lehetőségét. A településfejlesztésben **biztosítani kell a társadalmi, a gazdasági és az ökológiai fenntarthatóság egyensúlyát, és megfelelő arányait.**

• Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a **lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni.** A **szegénység/társadalmi kirekesztés** ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább **20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.**

EU 2020 stratégia céljainak érvényesítése a városfejlesztésben:

- energiahatékonyság növelése,
- megújuló energiaforrások arányának növelése,
- CO2 kibocsátás csökkentése,
- foglalkoztatás növelése,
- szegénység elleni küzdelem, társadalmi leszakadás megállítása, a felzárkózás lehetősége.

A megfogalmazott kohéziós politika 11 tematikus célja:

1. Kutatás, technológia-fejlesztés és innováció erősítése.
2. Információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés és ezek minőségének fejlesztése.

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

3. Kis- és közepes vállalkozások, agrárszektor és halászati szektor versenyképességének fejlesztése, vízkultúrák támogatása.
4. Az alacsony széndioxid-kibocsátású gazdaságra való átállás elősegítése minden ágazatban.
5. A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése, kockázat-megelőzés és kezelés.
6. Környezetvédelem és erőforrás-hatékonyság ösztönzése.
7. A fenntartható közlekedés fejlesztése és a kulcs hálózati infrastruktúrák szűk keresztmetszeteinek feloldása.
8. A foglalkoztatás bővítése és a munkaerő mobilitásának támogatása.
9. A társadalmi befogadás segítése és a szegénység elleni harc.
10. Befektetés az oktatásba, készségekbe és az élethosszig tartó tanulásba.
11. Intézményi kapacitások fejlesztése és hatékony közigazgatás.

• **Nemzeti Reform Program³**

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

• **Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵**

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

• **„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶**

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk,

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%2020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo_C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%2020).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezet.hu

akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

• Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

• Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- Vác Város Esélyegyenlőségi Programjához kapcsolódó helyi dokumentumok:
- Városfejlesztési koncepció 267/2017. (XI.23.) Vác Város Településfejlesztési Koncepció
- Integrált Településfejlesztési Stratégia (218/2015. (IX.24.) Kt. határozat), a továbbiakban: ITS
- Operatív Program (175/2007. (IX.27.) sz. Kt. határozat), a továbbiakban OP
- Fogyatékosügyi Stratégiai Terv (109/2002. (VI.24.) sz. Kt. határozat)
- Váci Fogyatékosügyi Tanács (131/2002. (VI.15.) sz. Kt. határozat, 178/2006. 24/2011 194/2002. (XI.21.) Kt. határozat, 45/2009.(III.26.) Kt. határozat)
- A városi kitüntetések alapításáról és adományozásáról szóló 63/2013.(XII.13.) számú rendelet 12/A. § „A Fogyatékosággal Élő Váci Emberekért” kitüntető cím
- Anti-szegregációs terv (67/2008. (V.22.) Kt. határozat, 191/2008. (XII.18.) Kt. határozat)
- Közoktatási esélyegyenlőségi program (144/2007. (VII.5.) Kt. határozat, 186/2007. (IX.27.) sz. Kt. határozat)
- Szociális Szolgáltatás tervezési koncepció 169/2017.(VI.22.) sz. Képviselő-testületi határozat
- Vác Város Egészségképe 2001. (Dr. Nagy Magdolna ÁNTSZ)
- Egészségügyi Koncepció (202/2000. (XI. 13.) sz. Kt. határozat)
- Vác Város Egészségtérképe 245/2013. (IX.19.) sz. Kt. határozat

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

- Váci Településfejlesztési Konceptió Gazdaságfejlesztés 267/2017.(XI.23.) sz. Kt határozat
- Ifjúságpolitikai Konceptió (199/2001. (XI. 13.) sz. Kt. határozat)
- Infrastrukturális Konceptió (198/1996 (XII. 9.) sz. Kt. határozat, 116/2004. (VI. 17.) sz. Kt. határozat)
- Kommunikációs Stratégia (198/1996. (XII. 9.) sz. Kt. határozat, 116/2004. (VI.17.) sz. Kt. határozat, 199/2003. (X.2.) sz. Kt. határozat), 51/2008.
- Közbiztonsági Konceptió (54/1999. (IV. 12.) sz. Kt. határozat) Vác Város Közbiztonsági Konceptiója (41/2000. (IV. 10.) sz. Kt. határozat)
- Vác Közlekedési Konceptió (23/2007. (II. 22.) sz Kt. határozat)
- Közművelődési és közgyűjteményi koncepció (10/2000. (IV. 10.) sz. önkormányzati rendelet), Vác Város Középtávú Közművelődési Konceptiója 2000 (50/2000. (IV. 10.) sz. Kt. határozat)
- Köznevelési Fejlesztési Terv (15/1998. (II. 16.) sz. Kt. hat.), Oktatási Konceptió Célkatalógusa (126/2000. (VII. 10.) sz. Kt. hat.)
- Kulturális Konceptió (39/2010. (IV. 13.) sz. MOB hat.), kapcsolódó határozatok: 101/2010. (IX.7.) sz. MOB határozat, 10/2011. (II. 7.) sz. MOB határozat Kulturális koncepció 2. (56/2011. (VI. 7.) sz. MOB határozat)
- Vác város lakáspolitikai koncepciója (108/1997. (V. 12.) sz. Kt. határozat) Vác Város Lakáskonceptiója (174/2000. (X. 9.) sz. Kt. határozat)
- Vác Város Sportkonceptiója (221/2000. (XII. 11.) sz. Kt. határozat)
- Váci Statisztika (238/2004. (XI. 25.) sz. Kt. határozat)
- Ciklusprogramok (28/2003. (II. 20.) sz. Kt. határozat, 22/2007. (II. 22.) sz. Kt. határozat, 121/2011. (IV. 21.) sz. Kt. határozat)
- Vác Város Stratégiája a Kábítószer-probléma visszaszorítására (4/2008. (I. 17.) sz. Kt. határozat.
- Közlekedésfejlesztési program (13/2001. (IV.23.) sz. önkormányzati rendelet, 45/2001. (XII. 14.) sz. önkormányzati rendelet), Közlekedési Programterv 2007-2010 (118/2008. (VII. 10.) sz. Kt. határozat)
- Közműfejlesztési Program 1998 (151/1998. (IX. 14.) sz. Kt. határozat, 18/1999. (XI. 11.) sz. önkormányzati rendelet, 12/2008. (III. 31.) sz. önkormányzati rendelet)
- Városi Drog-prevenációs Munkacsoport Kábítószerügyi Egyeztető Fórummá történő átalakulása (219/2005. (XI. 24.) sz. Kt. határozat)

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében A jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.
- **Gazdasági program** - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Szolgáltatástervezési koncepció** – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

- **Köznevelés-fejlesztési terv⁸** – A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. Nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszerezze a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszerezze az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését
- **Település rendezés és a településkép védelme a települési önkormányzat feladata** Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el.
- **Integrált Településfejlesztési stratégia** (218/2015. (IX.24.) – A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 24. §-a értelmében a fővárosi közgyűlés a főváros egységes településpolitikájának biztosítása érdekében – a Kormány, valamint a kerületi képviselő-testületek véleményének kikérésével – a megalakulását követő egy éven belül minősített többséggel dönt a fővárosnak legalább az adott ciklusra szóló településfejlesztési stratégiájáról.
- **Településfejlesztési koncepció** (267/2017 (XI.23.) Képviselő-testületi határozat) - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közszféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.
- **Településszerkezeti terv** (268/2017. (XI.23.) Képviselő-testületi határozat - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek

⁸ Iskolaszolga, XXIII. 3., 2012. november

figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

- **Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv** (30/2017.(XI.24.) önkormányzati rendelet)
- A település kép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján megalkotta a településképi arcultati kézikönyv és településképi rendeletét.
- **Településképi Arcultati Kézikönyv** a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény felhatalmazása alapján (280/2017.(XII.14.) Képviselő-testületi határozat)
- **Településképi Rendelet** (31/2017.(XII.15.) önkormányzati rendelet a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdés felhatalmazása alapján.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Magyarország Alaptörvényének értelmében az ún. sarkalatos törvények közül 2011. december 19-én fogadta el az Országgyűlés Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvényét (továbbiakban: Mötv.). A törvény a IV. fejezete rendelkezik az önkormányzatok társulásának szabályiról, amely alapján a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény 2013. január 01. napján hatályát veszti.

Ma Magyarország 173 kistérségre oszlik. A települési önkormányzatok alapvetően a területfejlesztés okán léptek be a társulásokba, amelyek azonban működésük során és a törvényi lehetőségek és a kedvező finanszírozás miatt egyre több és több szolgáltatást vállaltak fel. Így a kistérségek földrajzi elhelyezkedésük és a települések gazdasági erejénél fogva különböző feladatokat végeznek és végeztek.

Az új jogszabályi feltételek és összefüggéseik, valamint a felülvizsgálati kötelezettség nem azt jelenti, hogy a jelenleg meglevő és jól funkcionáló együttműködéseket meg kellene szüntetni, hanem arra nézve ír elő kötelezettségeket, hogy az önkormányzati működés és feladatellátás új szabályaival teremtsék meg az összhangot az érintettek.

A jelenlegi szabályozás is lehetőséget biztosít a társulások átalakítására, mivel az Alaptörvény deklarálja, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvényi keretek között szabadon társulhat más helyi önkormányzatokkal.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete az „Egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatók a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez” sorolja fel.

Az adatok forrása: az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://teir.vati.hu>) adatbázisai.

Az adatbázisban 2008-2016. évre vannak statisztikai adatok, a 2017. évre elvétve találhatók adatok. Ez nagymértékben megnehezítette a 2018-2023. időszakra vonatkozó esélyegyenlőségi terv összeállítását.

Ezért célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra is. Releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Ez szükséges ahhoz, hogy felvázolható legyen a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá váljék, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

Az esélyegyenlőségi terv elkészítésében a helyi adatok többségét az Önkormányzat által fenntartott intézmények adták.

Az adatgyűjtést nehezítette a jogszabályok folyamatos változásai, a támogatási formák nevének, formájának, célcsoportjainak, feltételrendszereinek folyamatos változásai, az intézményi átszervezések, és az esélyegyenlőségi terv elkészítésének rövid határideje.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység, valamint a falusi lakóközösség.

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad.

A következő jogszabályok a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

- **1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)**
A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

- **a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)** A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az

ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

- **a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)** A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása
- **a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.** A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

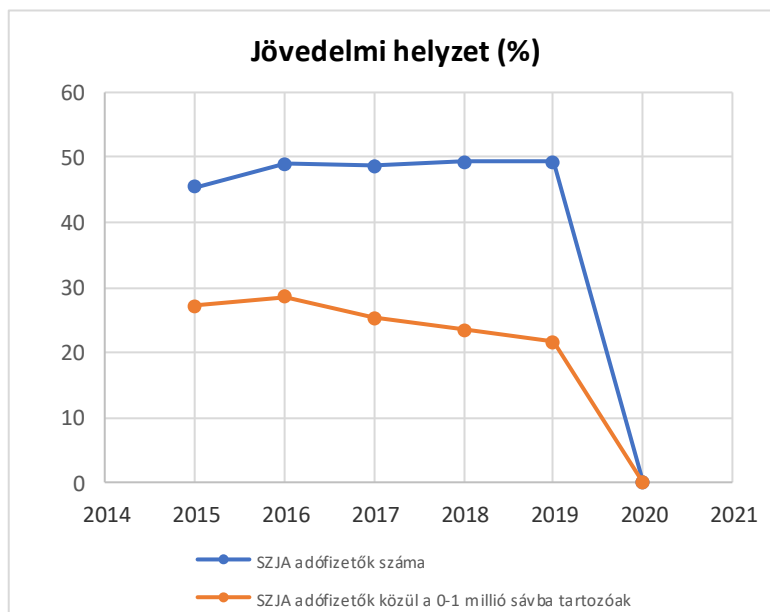
A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák, a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

A jövedelem és a vagyon fogalmát a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szabályozza.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	45,39	27,23
2016	48,98	28,53
2017	48,76	25,35
2018	49,34	23,49
2019	49,25	21,69
2020	n.a.	n.a.

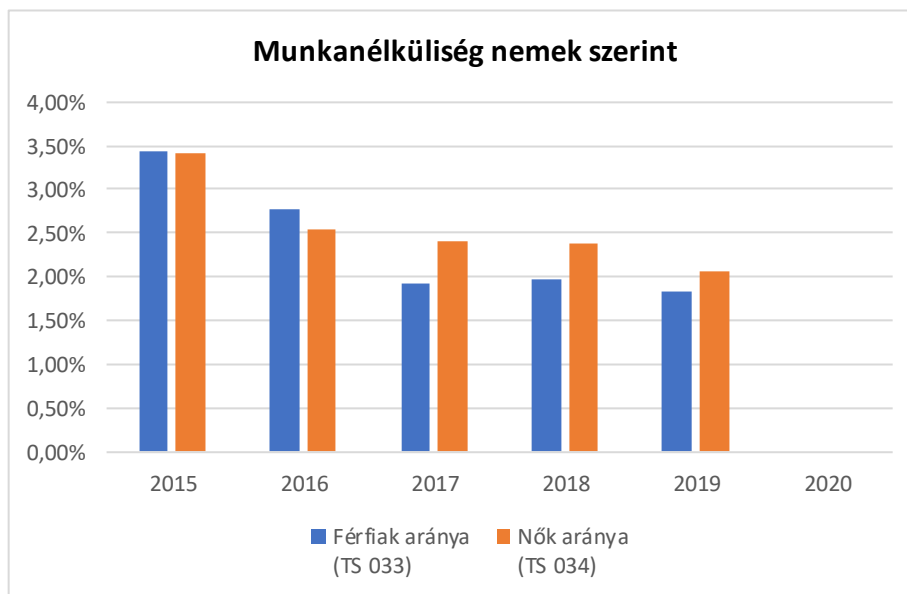
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	3,44%	3,41%	3,43%
2016	2,76%	2,55%	2,66%
2017	1,92%	2,41%	2,17%
2018	1,98%	2,37%	2,18%
2019	1,83%	2,05%	1,94%
2020	-	-	0,00%

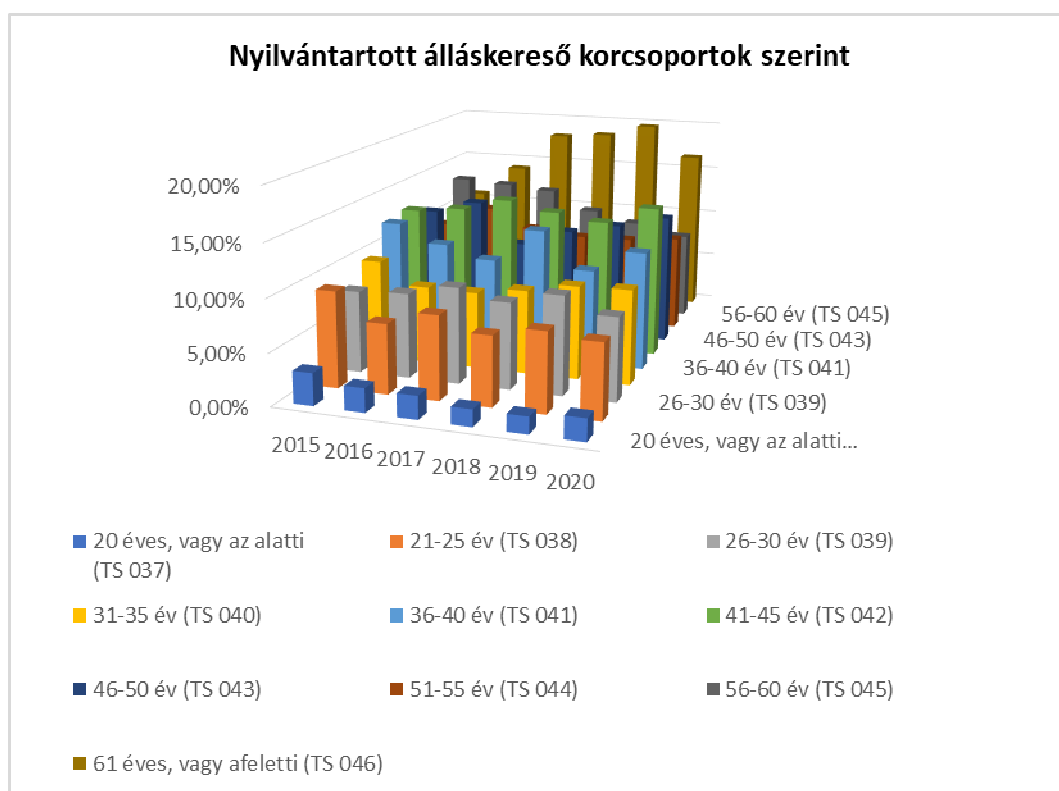
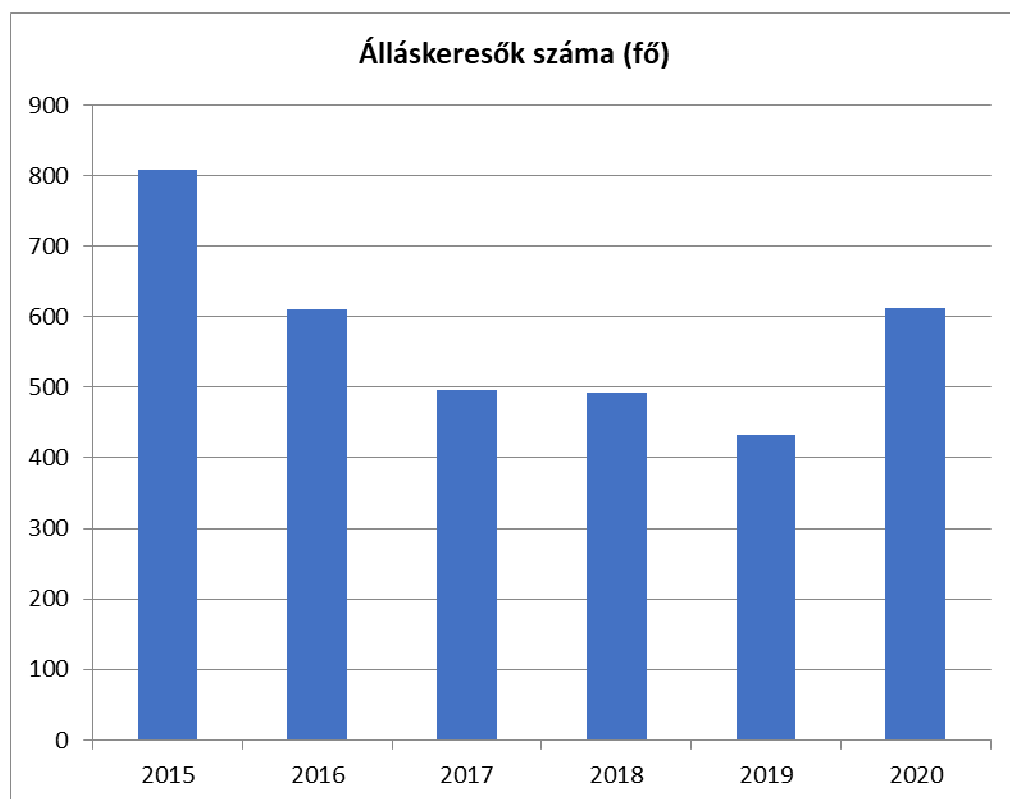

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek belső megoszlásáról a TeIR és a Munkaügyi Központ nyilvántartása alapján alkothatunk képet. Összességében egyre kevesebb állásajánlat van a térségben, bár az országos átlaghoz viszonyítva kedvezőbbek a statisztikai mutatók. Az adatokat vizsgálva kitűnik, hogy a női álláskeresők száma magasabb a férfiakénál, az eltérés az utóbbi 5 év átlagában 2%-os.

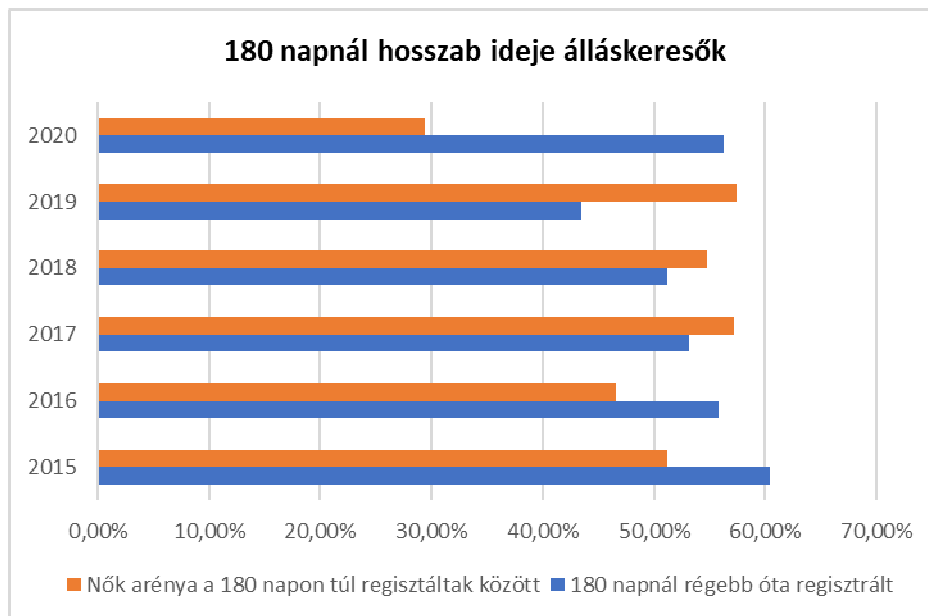
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	808	611	497	492	432	612
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	25,00	14,00	11,00	8,00	7,00	13,00
	%	3,09%	2,29%	2,21%	1,63%	1,62%	2,12%
21-25 év (TS 038)	Fő	75,00	41,00	40,00	33,00	33,00	44,00
	%	9,28%	6,71%	8,05%	6,71%	7,64%	7,19%
26-30 év (TS 039)	Fő	64,00	50,00	46,00	41,00	41,00	49,00
	%	7,92%	8,18%	9,26%	8,33%	9,49%	8,01%
31-35 év (TS 040)	Fő	78,00	46,00	37,00	40,00	39,00	56,00
	%	9,65%	7,53%	7,44%	8,13%	9,03%	9,15%
36-40 év (TS 041)	Fő	100,00	65,00	47,00	63,00	40,00	70,00
	%	12,38%	10,64%	9,46%	12,80%	9,26%	11,44%
41-45 év (TS 042)	Fő	103,00	81,00	72,00	67,00	56,00	90,00
	%	12,75%	13,26%	14,49%	13,62%	12,96%	14,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	94,00	79,00	44,00	52,00	50,00	78,00
	%	11,63%	12,93%	8,85%	10,57%	11,57%	12,75%
51-55 év (TS 044)	Fő	74,00	69,00	47,00	44,00	39,00	58,00
	%	9,16%	11,29%	9,46%	8,94%	9,03%	9,48%
56-60 év (TS 045)	Fő	108,00	80,00	63,00	53,00	42,00	53,00
	%	13,37%	13,09%	12,68%	10,77%	9,72%	8,66%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	87,00	86,00	90,00	91,00	85,00	101,00
	%	10,77%	14,08%	18,11%	18,50%	19,68%	16,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	60,40%	51,23%
2016	55,81%	46,63%
2017	53,12%	57,20%
2018	51,22%	54,76%
2019	43,52%	57,45%
2020	56,20%	29,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

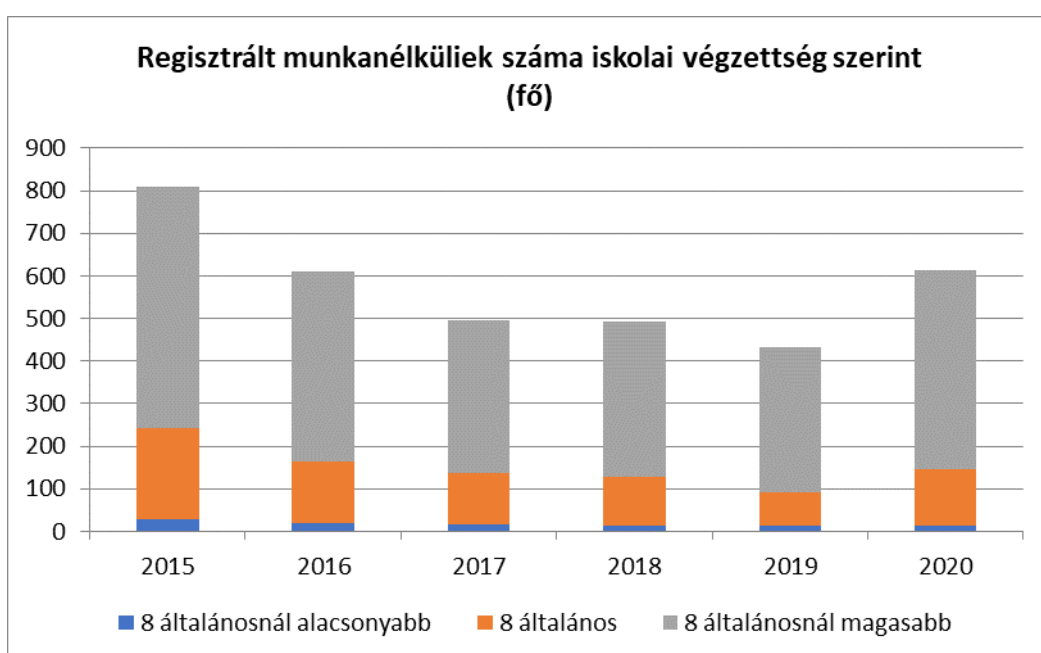
A szóba jöhető atipikus foglalkoztatási formák, pl. részmunkaidős foglalkoztatás jelenleg nem jellemző Vácott és környékén, így többek között a kisgyermekes anyák ebből a szempontból (is) hátrányban vannak. A rehabilitációs hozzájárulás mértékének megemlése miatt jelentősen megnőtt a foglalkoztatási igény a megváltozott munkaképességűek irányában.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A képzettség tekintetében elmondható, hogy az álláskereső magasabb számban fordulnak elő az általános iskolai, szakiskolai, szakközépiskolai végzettséggel rendelkezők együttes számából adódik össze. A 8 általános osztálynál alacsonyabb illetve felsőfokú végzettséggel rendelkező álláskereső száma alacsonynak mondható. A roma álláskeresőkről nincs külön nyilvántartás.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	808	28	3,47%	213	26,36%	567	70,17%
2016	611	18	2,95%	145	23,73%	448	73,32%
2017	497	16	3,22%	122	24,55%	359	72,23%
2018	492	14	2,85%	115	23,37%	363	73,78%
2019	432	13	3,01%	80	18,52%	339	78,47%
2020	612	13	2,12%	132	21,57%	467	76,31%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei:

A közfoglalkoztatási programok megújítása

A közmunkaprogramok évek óta segítik a város munkanélküli lakossága egy részének jövedelemhez jutását, azonban ez a évszám az évek előrehaladtával fokozatosan csökken. Ebben a gyakorlatban előrelépést jelentene a képzettségük és alkalmasságuk miatt hosszú távon is betanított és a segéd munkásként munkát vállalók munkavállalási lehetőségeinek bővítése a város és a térség sajátosságai figyelembevételével. Cél az oktatási intézményekben a felnőtt oktatási és képzési lehetőség bővítése a munkaerőpiac igényeihez igazodva.

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését a Vác Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatalának Igazgatási és Szociális Osztálya látja el.

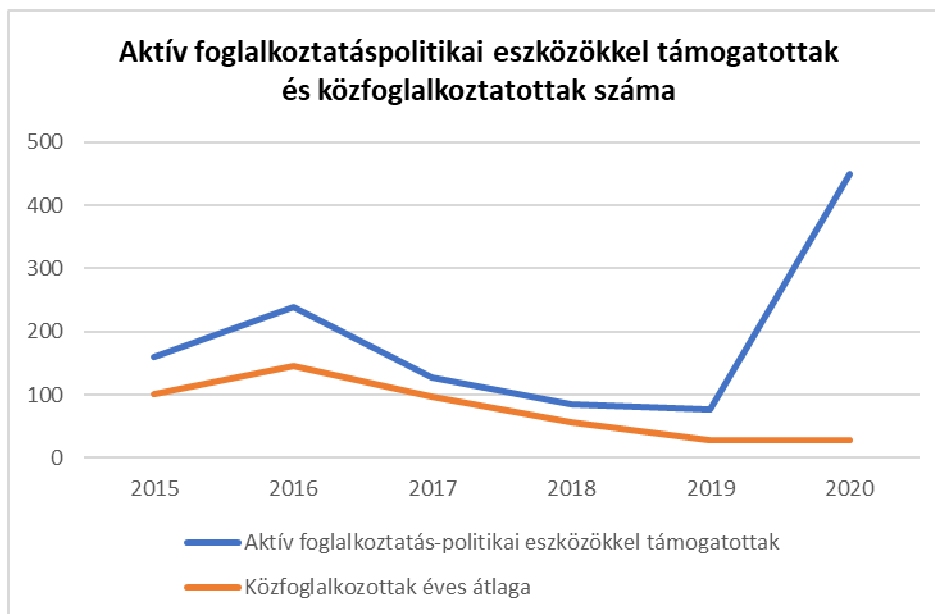
A betöltött munkakörök elsősorban konyhai kisegítő, kisegítő karbantartó, betanított kertészeti munka, takarítónő, adatrögzítő, adminisztrátor.

A 2022. június 28-án a Polgármesteri Hivatal Dísztermében megszervezett HEP Fórum során megtárgyalásra kerültek a téma vonatkozásában azon esetleges problémák és megoldásaik, amelyek segíthetnek mind a munkavállalóknak, mind pedig a munkáltatóknak. Egyik probléma, ami jelentkezik mind munkáltatói mind pedig munkavállalói oldalon, a bizalmatlanság, amelyet lehet oldani mentor program létrehozásával, ezzel fejlődési lehetőséget teremtve a munkavállaló részére, ami hosszútávon a munkáltatóval együtt közös érdek. A munkavállaló fejlődése esetén további oktatási lehetőség biztosítása is fontos részére, valamint a mentor programban mind a mentor mind pedig a mentorált jutalmazása is előre viheti a sikeres munka kapcsolatot.

A Váci Család- és Gyermekjóléti Központ pozitív példákat hozott fel a fórumon, mely szerint csütörtökönként az Álláskereső Klub keretein belül segítenek a megjelenteknek önéletrajz írásban, álláslehetőségek felkutatásában.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	160	102
2016	240	145
2017	128	98
2018	85	57
2019	76	29
2020	449	28

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Főként a fővárosban jellemző állásbörze lehetőség, kisebb városok multinacionális cégei is ajánlhatnának ilyen formában munkalehetőséget, illetve információt a leendő munkavállalók számára.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban: gyakori helyzet, hogy a munkáltató csak helyi lakosokat foglalkoztat, így kizárja a városok vonzáskörzetében élő munkavállalók foglalkoztatási lehetőségeit, esélyeit.

Pest és vonzáskörzete, esetünkben Vác között több munkavállaló számára teszi lehetővé a munkavégzést a vonatközlekedés időintervallumának lecsökkenése, a 25 perc alatt megtett zónázó vonat működtetése.

Mivel nem csak a város központjából, hanem Alsó- városból is sok dolgozó ingázik Budapestre, a foglalkoztatás esélyeit növelné, ha a zónázó vonat itt is megállna.

Városunkban egyre hosszabb kerékpárút megépítésére volt lehetőség az elmúlt években, így a biciklis közlekedés biztonsága lehetővé teszi, hogy egyre több munkavállaló jusson el ilyen módon a munkahelyére.

Több szempontból is pozitív hatású ez a közlekedési mód, hiszen fontos tényező a környezetünk védelme, illetve a munkába járás anyagi vonzatának csökkentése.

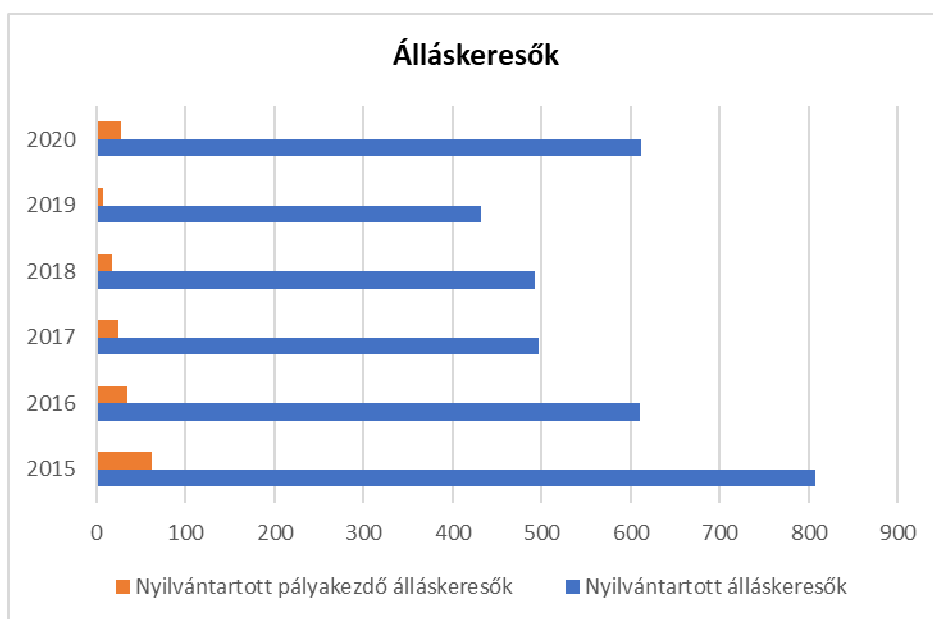
Az is megkönnyítené a helyzetet a vidékről bejáró munkavállalók számára, ha a vonat és a busz közlekedés időpontja összhangban lenne.

Oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen:

Kevés munkáltató teszi lehetővé a tanulók foglalkoztatását időszakosan, illetve részmunkaidőben, pedig ez a lehetőség megkönnyíthetné a munkáltatók számára a legmegfelelőbb munkaerő kiválasztását, illetve a munkavállaló részéről lehetőség adódna, hogy betekintést nyerjen a feladatokba, kipróbálja a képességeit és könnyebben eldöntse merrefelé orientálódjon.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	808	62
2016	611	35
2017	497	25
2018	492	18
2019	432	8
2020	612	27

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A rohamosan változó gazdaság folyton módosuló szükségletei megkövetelik az egész életen átívelő képzést. A humán erőforrás-fejlesztés területén ez a szakmai és konferencia alapú képzések, az intézményes kereteken kívüli, kompetencia alapú fejlesztő folyamatok szükségességét jelenti. Ez a stratégia hosszú távon ugyancsak optimális foglalkoztatottságot fog eredményezni és növeli az életminőséget.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénység megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más. Erre vonatkozóan adattal nem rendelkezünk.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

nem releváns

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Manapság már nagyon fontos a digitális ismeretek megléte, hiszen ez segítséget nyújt a munkaerőpiacon való megfelelő integrálódásban, gyermekek esetében a megfelelő ismeretek megszerzésében. A gyermekek esetében ezt a célt szolgálta az a 2022-es program melynek keretein belül oktatási célra lehetett igényelni laptopokat az oktatási intézményeken keresztül.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, a munkaerő-piaci szolgáltatásokat és az álláskereső számára elérhető támogatások kerülnek kiemelésre.

E területen az Szt. 25. §-a és 45. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

➤ Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj és támogatás, lakásfenntartási támogatás, átmeneti támogatás, temetési támogatás, krízis támogatás.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti támogatás, temetési támogatás, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

➤ Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

Az egyes szociális és foglalkoztatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2008. évi CVII. törvény - 2009. január 1-jei hatállyal vezette be az ún. aktív korúak ellátása jogintézményt. Az átalakítás célja az volt, hogy azok a személyek, akik életkoruk, egészségi állapotuk, és egyéb körülményeik miatt képesek munkavégzésre, a rendszeres szociális segély helyett, amennyiben arra lehetőség van, munkát végezzenek, s munkabérben részesüljenek. Ha azonban nekik felróható okból nem tudnak munkát végezni, rendelkezésre állási támogatásra lesznek jogosultak.

A rendelkezésre állási támogatásra jogosult személy - azon személy, aki aktív korúak ellátására jogosult, de rendszeres szociális segélyre nem - köteles közfoglalkoztatásban részt venni, amelynek időtartama legalább hatórás napi munkaidőben évente minimum 90 munkanap. Közfoglalkoztatás keretében a közfeladatok ellátása közcélú munka formájában végezhető.

Az aktív korúak ellátása:

➤ a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek,

- (1) *1a)* aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, aki legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50%-os mértéket, vagy
- b)* aki vakok személyi járadékában részesül, vagy
- c)* aki fogyatékosági támogatásban részesül [az *a)*-*c)* pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy
- d)* akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresői járadék, álláskeresői segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresői ellátás) folyósítási időtartama lejárt, vagy
- e)* akinek esetében az álláskeresői ellátás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresői ellátásra nem szerez jogosultságot, vagy
- f)* aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább egy év időtartamig együttműködött, vagy
- g)* akinek esetében az ápolási díj, a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatás, a rendszeres szociális járadék, a bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka, az átmeneti járadék, a rehabilitációs járadék, a rokkantsági nyugdíj, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a megváltozott munkaképességű személyek ellátása, az ideiglenes özvegyi nyugdíj folyósítása megszűnt, illetve az özvegyi nyugdíj folyósítása a Tny. 52. §-ának (3) bekezdése szerinti okból szűnt meg, és közvetlenül a kérelem benyújtását megelőzően az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább három hónapig együttműködött, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet nem folytat.

Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90%-át és vagyona nincs. Az aktív korúak ellátása tekintetében fogyasztási egység a családtagoknak a családon belüli fogyasztási szerkezetet kifejező arányszáma, ahol

- a)* az első nagykorú családtag arányszáma 1,0, azzal, hogy a gyermekét egyedülállóként nevelő szülő arányszáma 0,2-vel növekszik,
- b)* a házas- vagy élettárs arányszáma 0,9,
- c)* az első és második gyermek arányszáma gyermekenként 0,8,
- d)* minden további gyermek arányszáma gyermekenként 0,7,
- e)* a fogyatékos gyermek arányszáma 1,0, azzal, hogy a fogyatékos gyermeket a *c)* és *d)* pont alkalmazásánál figyelmen kívül kell hagyni, továbbá ahol
- f)* az *a)* és *b)* pontok szerinti arányszám 0,2-vel növekszik, ha a személy fogyatékosági támogatásban részesül.

Az aktív korúak ellátására való jogosultság

- a)* az (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt esetben az Flt. alapján folyósított álláskeresői ellátás időtartamának kimerítésétől,
- b)* az (1) bekezdés *e)* pontjában foglalt esetben a keresőtevékenység megszűnésétől,
- c)* az (1) bekezdés *g)* pontja szerinti rendszeres pénzellátás folyósításának megszűnésétől számított tizenkettő hónapon belül benyújtott kérelem alapján állapítható meg.

Amennyiben az aktív korúak ellátására való jogosultságot az Flt. szerinti álláskeresői ellátás kimerítésétől számított 30 napon belül benyújtott kérelem alapján állapítják meg, az ellátásra való jogosultság kezdő napja az álláskeresői ellátás kimerítését követő nap.

Aktív korúak ellátására egy családban egyidejűleg – az alábbi bekezdésben meghatározott kivétellel - csak egy személy jogosult.

Egy családban egyidejűleg két személy abban az esetben jogosult az aktív korúak ellátására, ha az egyik személy a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, míg a másik személy az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás feltételeinek felel meg.

➤ (1) aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján

a) egészségkárosodott személynek minősül, vagy

b) 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban - és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani,

egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult.

Ha az (1) bekezdés szerinti valamely feltétel az aktív korúak ellátására való jogosultság megállapítását követően következik be, a jogosult részére az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást a feltétel bekövetkezésének időpontját követő hónap első napjától, de legkorábban a változás bejelentését követő hónap első napjától kell megállapítani.

Ha az (1) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti valamely feltétel megszűnik, a feltétel megszűnését követő hónap első napjától a 1993. évi III. tv. 35. § (1) bekezdése szerinti ellátást kell megállapítani és a 35. § (3) bekezdése szerinti kötelezettséget kell előírni. A feltétel megszűnésének hónapjára - ha az aktív korúak ellátására való jogosultság továbbra is fennáll - egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás jár.

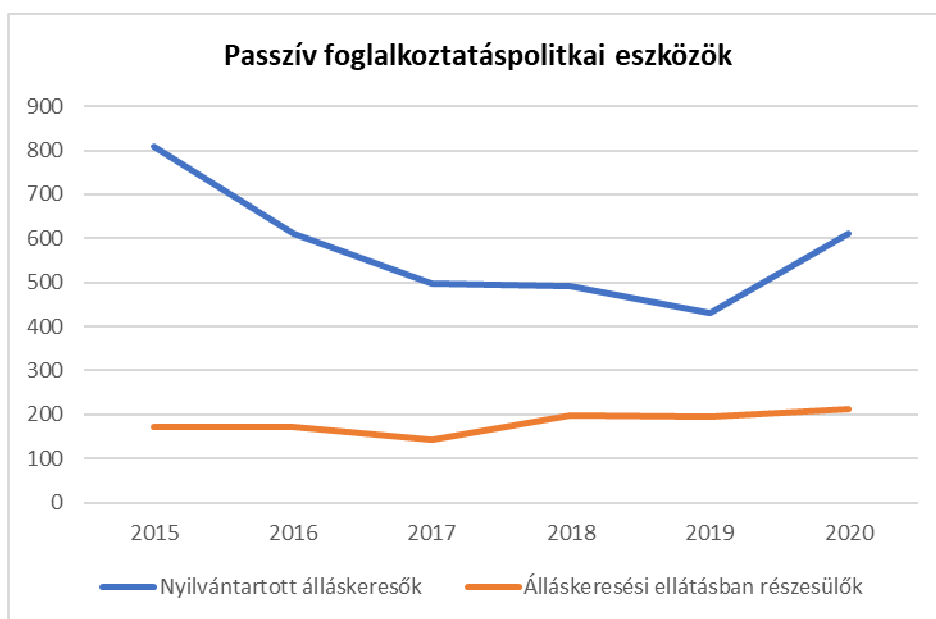
Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra a 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján jogosult személy esetében a jogosultság egészségi állapotra vonatkozó feltétele mindaddig fennáll, amíg az ellátásra való jogosultságot megalapozó, az egészségi állapot minősítését tartalmazó dokumentumban vagy a szakkérdés vizsgálata során előírt felülvizsgálatot el nem végezték.

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás havi összege a családi jövedelemhatár összegének és a jogosult családja havi összjövedelmének különbözete, de nem haladhatja meg a közfoglalkoztatási bér mindenkor kötelező legkisebb összege személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének (e § alkalmazásában: nettó közfoglalkoztatási bér) 90%-át azzal, hogy ha az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult családja tagjának foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot állapítottak meg, az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás összege nem haladhatja meg a nettó közfoglalkoztatási bér 90%-ának és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegének különbözetét. A családi jövedelemhatár összege megegyezik a család fogyasztási egységeihez tartozó arányszámok összegének és az öregségi nyugdíj mindenkor legkisebb összege 95%-ának szorzatával.

**3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök -
Álláskeresők ellátásai I.**

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	808	3,69%	173	21,41%
2016	611	2,84%	173	28,31%
2017	497	2,33%	143	28,77%
2018	492	2,31%	197	40,04%
2019	432	2,03%	195	45,14%
2020	612	2,90%	211	34,48%

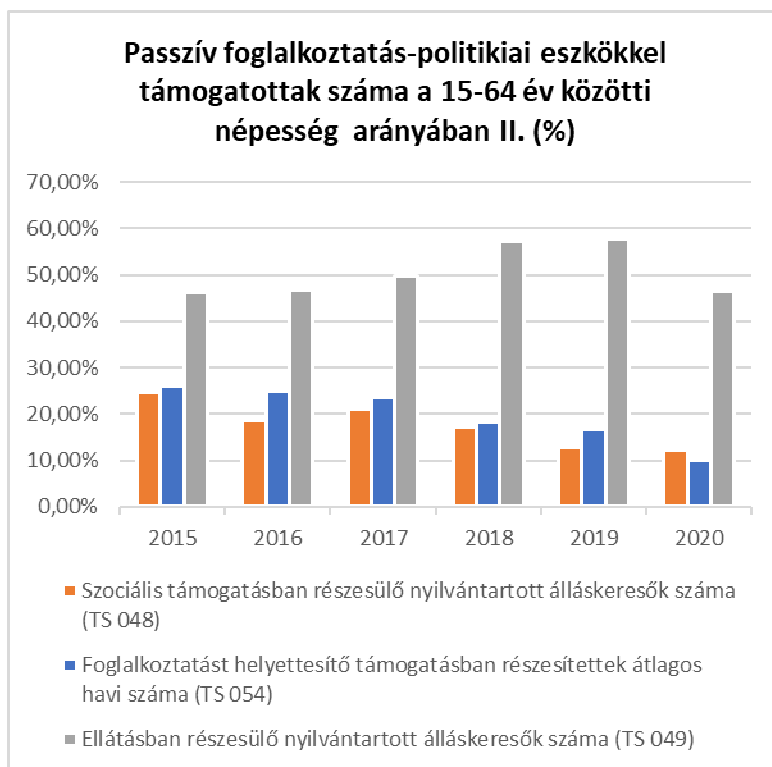
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

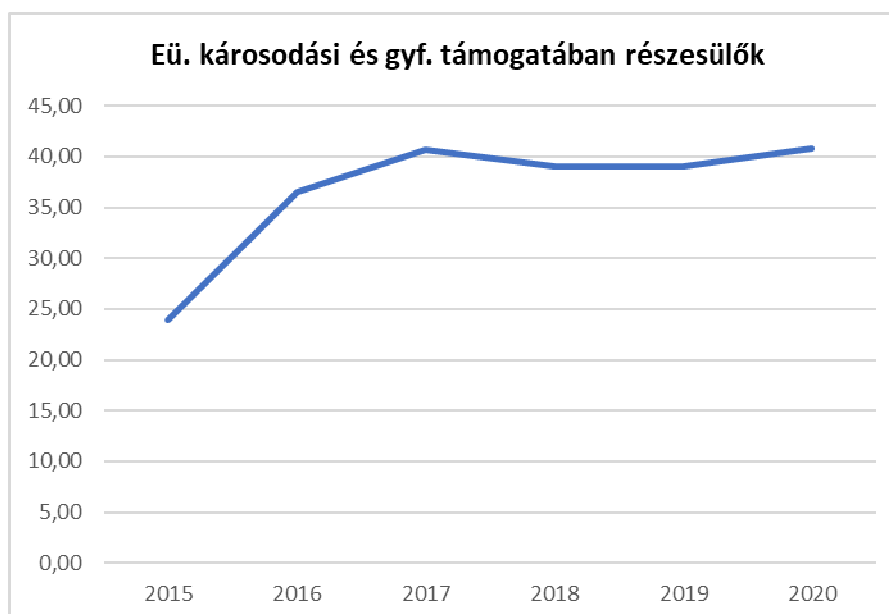
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	200	24,75%	211,01	26,12%	373	46,16%
2016	113	18,49%	151,82	24,85%	286	46,81%
2017	104	20,93%	117,05	23,55%	247	49,70%
2018	85	17,28%	89,89	18,27%	282	57,32%
2019	55	12,73%	71,74	16,61%	250	57,87%
2020	74	12,09%	61,11	9,99%	285	46,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	23,92
2016	36,47
2017	40,62
2018	39,08
2019	39,04
2020	40,75

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

- a) Az önkormányzati lakáshoz jutás pályázati formában történik, amelyet a Gazdasági Városfejlesztési Bizottság tárgyal meg, illetve dönt.

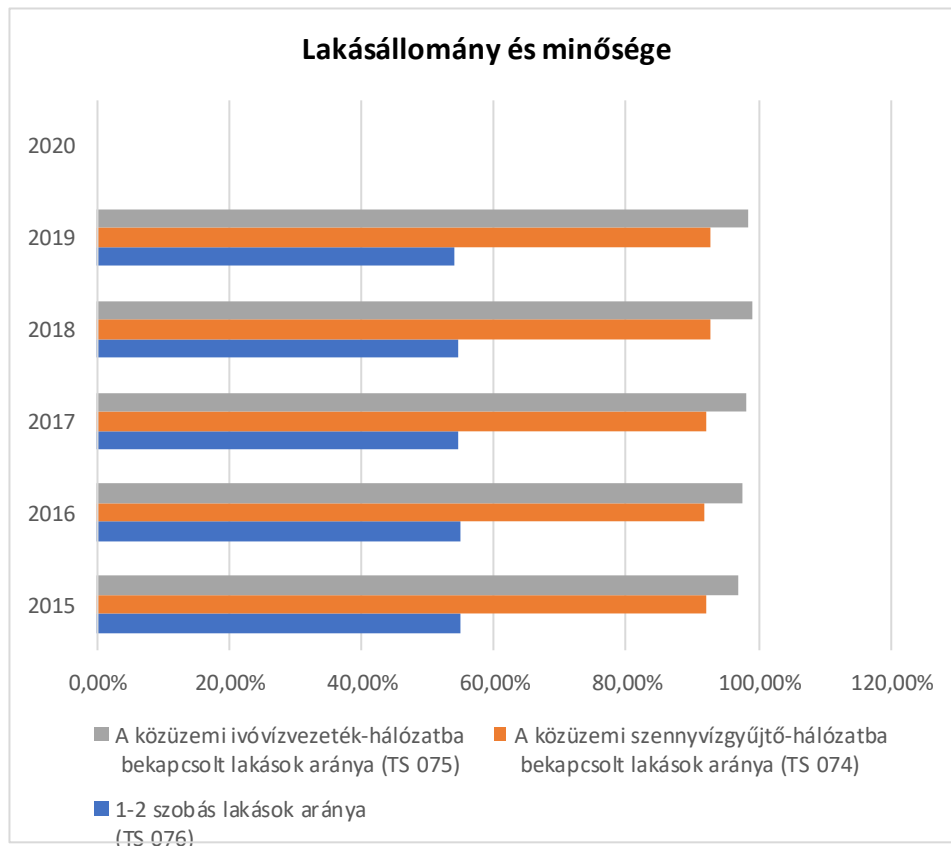
Bérlakásállomány: 447 db lakás, ebből 372 db szociális, 75 db piaci, szükséglakás: 14 db.

Komfortfokozat szerinti eloszlás: 158 db összkomfortos, 243 db komfortos, 24 db félkomfortos, 8 db komfort nélküli.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

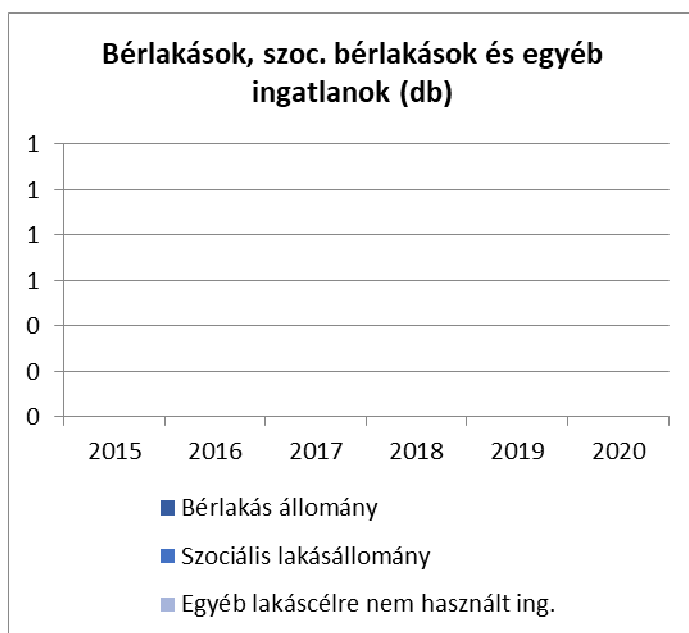
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	14765	26	1,76	55,02%	92,06%	96,93%
2016	14779	20	1,35	54,94%	91,74%	97,52%
2017	14827	53	3,57	54,76%	92,10%	98,14%
2018	14909	84	5,63	54,50%	92,76%	98,91%
2019	15095	190	12,59	53,99%	92,59%	98,58%
2020	15297	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2015	14 765						
2016	14 779						
2017	14 827						
2018	14 909						
2019	15 095						
2020	15 297						

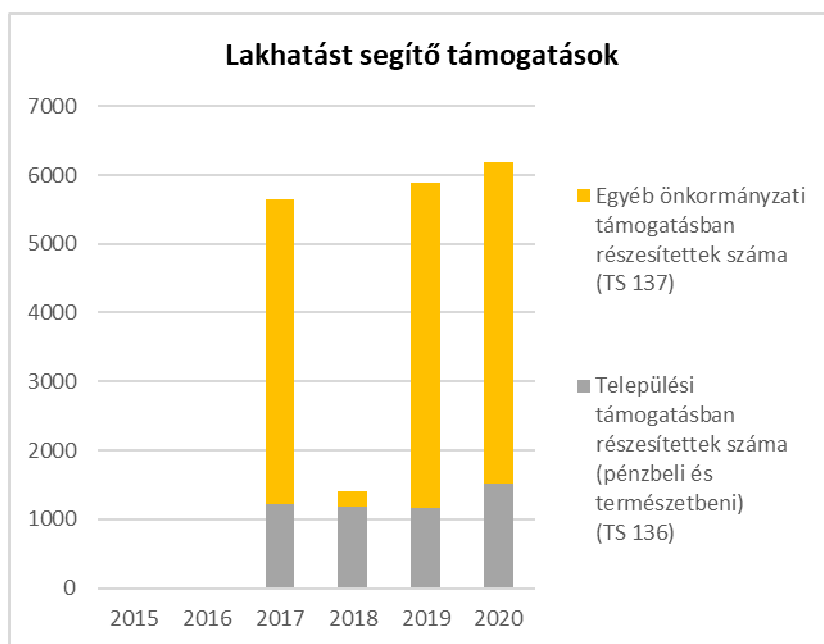

b) lakhatást segítő támogatások

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaiak viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	1227	4410
2018	1191	206
2019	1165	4730
2020	1511	4667

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) eladósodottság

Adósságcsökkentési támogatásban nem részesült senki, az eladósodottságról nincs adatunk.

d) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Az OM által összeállított vezetői összefoglaló "A szegregáció felszámolásáról szóló jelentés" című kormány-előterjesztés tervezetben leírtak alapján az Európai Unió szervezetei több dokumentumban is hitet tesznek azon célkitűzés mellett, hogy az Unió a szabadság, biztonság és igazságosság térségévé fejlődjön. Először az EU Alapszerződésébe került be a- 9 - diszkrimináció tilalma (az 1999. május 1-én hatályba lépett Amszterdami Szerződés 13. Cikke), majd az Alapvető Jogok Chartájának 21. Cikke fogalmazta meg a faji, nyelvi alapú, illetve az etnikai származáson és a nemzeti kisebbséghez tartozáson alapuló diszkrimináció tilalmát. Ezután megszülettek az esélyegyenlőségről szóló irányelvek.

"A faji vagy etnikai származáson alapuló megkülönböztetés alááshatja az EK-Szerződés célkitűzéseinek megvalósítását, különösen a magas fokú foglalkoztatási szint és szociális védelem elérését, az életszínvonal és életminőség emelését, a gazdasági és szociális kohéziót és szolidaritást."

Érvel az EU Tanácsa a faji egyenlőség direktívájának megalkotása mellett.

A magyarországi törvények ezzel összhangban születtek meg:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét.

Szegregált lakóterületnek minősül, ha, az egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

Az anti-szegregációs terv elkészítéséhez kidolgozott útmutató⁹ nyomán szegregátum az a településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság - az aktív korú népességen belül a legfeljebb 8 osztályos iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők - aránya meghaladja az 50%-ot.

Ezen Európai Unió elv, és magyarországi törvényi meghatározások alapján Vác városában szegregátumnak nevezett településrész nem található.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

⁹ Útmutató az Anti-szegregációs terv kidolgozásához, In: Városrehabilitáció 2007-2013-ban, Kézikönyv a városok számára, 2007. október, Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium Területfejlesztési és Építésügyi szakállamtitkárság 117. o.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapellátásban 13 háziorvos, 6 házi gyermekorvos, 8 fogorvos, valamint 9 területi védőnő dolgozik. Az iskola-egészségügyi szolgálat 7 iskola védőnőből és 3 iskolaorvosból áll.

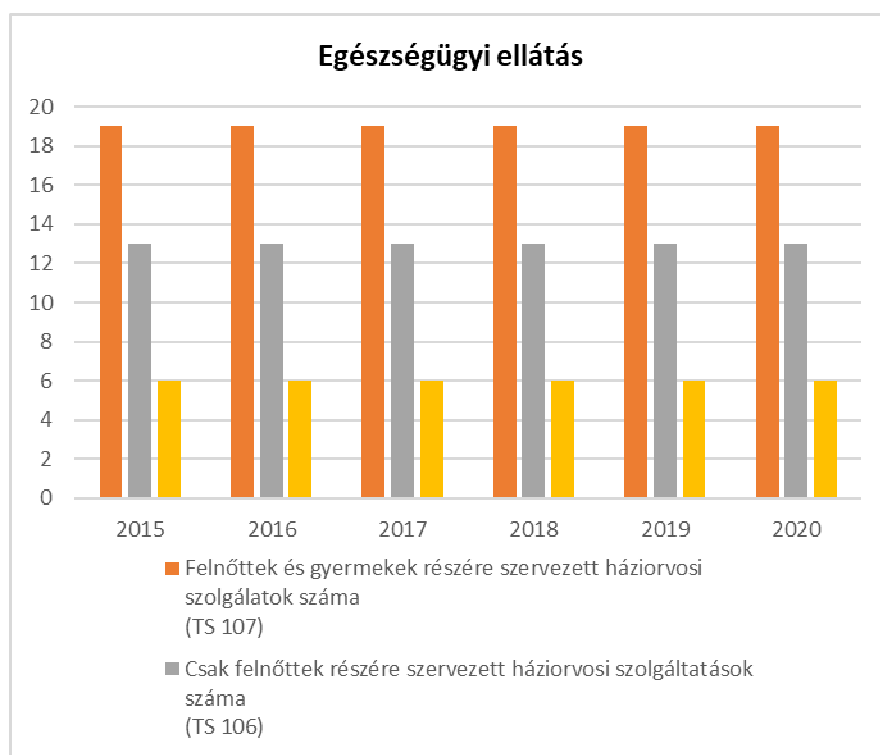
A háziorvosok, házi gyermekorvosok és a fogorvosok területi ellátási kötelezettséggel vállalkozásban látják el feladataikat. Vállalkozásban működik a központi ügyeleti szolgálat is. A háziorvosokhoz praxisonként átlagosan 2509 fő, a házi gyermekorvosokhoz 936 fő tartozik.

A területi védőnői szolgálat 9 védőnőből, illetve az iskola-egészségügyi szolgálat 7 iskola védőnőből és 3 iskolaorvosból áll. A védőnők munkáltatója, a Váci Cslád és Gyermekjóléti Központ igazgatója, aki rendelkezik a védőnők bérének kifizetéséről, továbbképzéséről, elhelyezéséről és kisebb anyagi kiadásairól az OEP által biztosított finanszírozásból. A védőnői szolgálat szakfelügyeletét a kistérségi szakfelügyelő védőnő a PMKH Váci Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete szervezeti keretein belül látja el.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	19	13	6	11	750	n.a.
2016	19	13	6	11	639	n.a.
2017	19	13	6	11	625	107,79
2018	19	13	6	11	620	103,40
2019	19	13	6	11	620	43,50
2020	19	13	6	11	582	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás, amelyet a járási hivatal biztosít.

Méltányosságából közgyógyellátási igazolvány törvényi változások következtében megszűnt, ezért Vác Város Önkormányzata bevezette a méltányos gyógyszerertámogatást, amely azon személy részére állapítható meg, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 160%-át, egyedülálló esetén pedig az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 180 %-át, a havi rendszeres gyógyító ellátás költségének mértéke a 3.000.- Ft-ot eléri, vagy meghaladja. A jogosultságot 1 évre a jegyző állapítja meg.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma **Méltányos gyógyszerertámogatásban részesülők száma**

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	Méltányos gyógyszerertámogatásban részesülők száma
2012	551	-
2013	606	-
2014	623	-
2015	584	7
2016	754	8
2017	639	13

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ápolási díj: a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás.

Ápolási támogatás állapítható meg - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi, amennyiben a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 180%-át.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos szám
2017	36
2018	30
2019	33
2020	23
2021	19
2022	16

Forrás: Váci Polgármesteri Igazgatási és Szociális Osztály

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Váci Derűs Gyermekkor Alapítvány

A Váci Alsóvárosi Óvoda Váci Derűs Gyermekkor Alapítványa célul tűzte ki az egészségnevelésen belül a preventív mozgásfejlesztés támogatását az úszás biztosításával a nagycsoportos korú gyermekek számára, amelyben 94 fős nagycsoportos korú gyermek vett részt a Váci Tanuszoda Szabadidő- és Sportegyesület szervezésében és támogatásával.

Az előző években elvégzett szűrővizsgálat eredménye (gyógytestnevelésre javasolt a gyermekek 41 %-a) igazolta, hogy az úszás tevékenységének szervezése mennyire fontos volt az intézményben. A szűrés eredményei is igazolják, hogy a mozgásfejlesztés továbbra is kiemelt feladata lesz az óvodapedagógusok számára.

A program további fontos része volt az óvodapedagógusok részére szervezett szakmai előadások, amelyek a következők:

- Az úszás fiziológiai és pedagógiai hatásai
- Az úszás jótékony hatásai az 5-7 éves korú gyermekek helyes testtartásának mozgásfejlődésének és a sport megszerettetésének támogatására – Petró Zoltán úszásoktató előadásában

Alsóvárosi Óvoda 2017. évtől szervezi az **Egészségnapot**, a Váci Derűs Gyermekkor Alapítványa célul tűzte ki, hogy az egészségnevelésen belül olyan primer prevenciók módszereit ismerjenek meg és alkalmazzanak az óvodapedagógusok és szülők, amellyel hozzájárulnak a gyermekek egészséges testi, lelki szociális fejlődéshez, az egészséges életmód átörökítéséhez és az egészségnevelés tudatosításához. „Egészség-vár” című programjuk célja az úszás, mint mozgástevékenység, amely igen sokrétűen fejti ki pozitív hatásait a gyermekek szervezetre. Egészségügyi-biológiai változásokat indít be, illetve segíti: az ideg-, izom-, csontrendszer és más szervrendszerek funkcionális tulajdonságainak javulásában. A víznek önmagában is élénkítő hatása van, és jelentős szerepe van az allergiás, asztmatikus megbetegedések megelőzésben. Az élettani funkciók felgyorsulnak, az immunrendszer hatékonyabban védekezik a megbetegedésekkel

szemben. Az egyenletes és kíméletes terhelés mellett viszonylag nagy energiafelhasználással jár, így kifejezetten kedvez a túlsúlyos gyermekek számára.

A Váci Kisvác-Középvárosi Óvoda részt vett a „Gondolkodj egészségesen” programban, minden kiscsoportos átvette az „egészségzsákot”. Tagóvoda alapítványának segítségével **Só szoba** került kiépítésre, mely nagy segítséget nyújt az egészségmegőrzésben. Az Alapítvány 2022. évben is nyújtott be pályázatot Vác Város Önkormányzat által nyújtott Primer Prevenciók keretéből.

Vác Város Környezetvédelméért Alapítvány

Az évente megrendezett tábornak egyre nagyobb a népszerűsége, de csak 30 gyermek táboroztatására van lehetőség. A résztvevő diákok kiválasztása rajzpályázat útján történik, amely a drogmegelőzés, a természetvédelem, és a baleset megelőzés témakörében kerül meghirdetésre. A pályázás során lehetőséget kapnak a fogyatékkal élők is (Simon, Pivár, Cházár).

A beadott pályamunkákat festőművész zsűrizi, de a kiválasztásban a tábor szervezői is részt vesznek. A tábor szervezése során olyan pedagógusok munkáját is igénybe vették, akik fogyatékkal élő diákokkal való foglalkozásban szakértelemmel rendelkeznek.

A táborok korosztályai a közép és általános iskolások (6-7. osztály). Az utazást a Pest megyei Baleset Megelőzési Bizottság segítségével oldották meg, a gyerekeket a rendőrség egyik készenléti busza szállította a táborba és vissza.

A tábor programjai:

- örangyal program, jelmezes színi előadások
 - bátorságpróba: éjszakai túrát rejt magában rendőri kísérettel, ahol a csapatoknak az éjszakában kell tájékozódniuk és feladatokat megoldaniuk.
 - drogmegelőzési, addiktológiai foglalkozások: több előadásra került sor, az előadások workshop formában is zajlanak pszichiáter segítségével, ahol a gyermekek a felmerült problémákat megbeszélhetik. Az előadásokon nem csak a drogokról, hanem a függő tevékenységek is előkerülnek, mint pl. játékszenvedély, internetfüggőség. A Nemzetvédelmi Egyetem tanára interaktív drogmegelőzési előadásokat tartott, amely a drogfogyatás veszélyeivel és az elkerülés lehetőségeivel ismertette meg a táborozókat.
 - baleset megelőzés: Pest megyei Baleset Megelőzési Bizottság a tábor során interaktív előadásokat tartott a gyerekeknek a balesetmentes közlekedés terén,
 - motorcsónakázás: a tihanyi vízirendőrök bemutatkozó előadása, majd az azt követő motorcsónak bemutató, a Balaton két leggyorsabb rendőrhajójával üldözéses bemutatón vehettek rész a táborozók
 - természetvédelmi, környezetvédelmi foglalkozások: Köcsi-tó körüli tanösvényen került rá sor, ahol a gyermekek megismerkedhettek a természet elemeivel, élővilágával és azok védelmével.
 - Egészséges életmódra nevelés, sport, fürdőzés, kézműves és művészeti foglalkozások
- Összegzés: A táborban tanított nevelt gyerekekkel továbbra is tartják a kapcsolatot, őszi során tréningeket, közös programokat évzáró estét szerveznek. Az év utolsó negyedében mentősök segítségével életmentő oktatásokat tartottak a fiataloknak és azt a Mikulásfutáson élesben a mentős kollégákkal gyakorolhatták.

Az Alapítvány 2022. évben is nyújtott be pályázatot Vác Város Önkormányzat által nyújtott Primer Prevenciók keretéből.

Egészséges Ifjúságért Alapítvány

A váci középiskolák tanulóinak bázisán alakították ki a kortárssegítő stábot, s szólították meg a diákokat. 2017. évben Ipolyság testvérvárosuk drogmegelőzéssel foglalkozó civil szervezetével dolgoztak együtt, akik idén is meghívtak egy diákcsoportot az ottani felvidéki magyar és szlovák diákoknak tartott konferenciára. A konferenciát Révész Angelika szervezte, ahol Vác városából a Váci Madách Imre Gimnázium, a Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Szakgimnáziuma és Gimnáziuma, az I. Géza király Közgazdasági Szakközépiskola tanulóinak

delegációja vett részt, és a konferencia workshopjának aktív résztvevői is voltak. A konferencia meglepetés vendége Dr. Beer Miklós püspök atya volt, aki „A tolerancia az emberré válás feltétele” címmel előadást tartott.

A kortárssegítő fórumát, képzését 2017. évben a természetben tartották (Csattogó völgy). A szakmai program mellett lehetőség nyílt természetjárásra, s esténkénti kikapcsolódásra, közös éneklésre. Az esti programok hangulatában sokat segített Tornai Gábor, aki az egyházmegyei ifjúsági programok egyik szervezője.

Kortárssegítő programokat már közel 20 éve rendezik városunkban. A program drogmegelőzés, egészséges életmód, természetvédelem, baleset megelőzés témakörében érdekelt, két alapvető célja:

- A drogmegelőzés, egészséges életmód, környezetvédelem témakörökben felkeresni és felvilágosító tevékenységeket végezni a város különböző korosztályainak, oktatási és civil szerveződéseknek.

- tevékenység animátorainak a „kortárssegítőknak” a beszerzése, képzése

A kortárssegítő egy nagy részével már az általános iskolások fórumain elkezdnek dolgozni, hisz belőlük válhatnak a segítő középiskolás korukra. Jelenleg az alábbi váci középiskolákból tevődnek össze a kortárssegítők:

- Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Szakközépiskolája és Gimnáziuma
- Váci Madách Imre Gimnázium
- FM KASZK Táncsics Mihály Mezőgazdasági Szakképző Iskola
- Bernáth Kálmán Református Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola
- Váci Szakképzési Centrum I. Géza Király Közgazdasági Szakközépiskolája

Annak érdekében, hogy a segítő ne széledjenek szét, s ne unjanak bele, ezért szükséges a folyamatos kapcsolattartás. A programokat egy-egy középiskolában tartották, ahova a többi középiskola kortárssegítőit is invitálták.

Szakmai előadások közül Klobusitzky György előadása volt a legnépszerűbb, aki performansz jellegű interaktív előadást nyújtott a diákok részére, nem csak drogmegelőzés, hanem a balesetvédelem terén is virtuóz előadásokat tartott Nemzetvédelmi Egyetem tanára.

2017. évben az alábbi csoportokkal foglalkozott az alapítvány:

- Óvodák: évről-évre hasonló, de más és más programokat választanak a gyermekek részére.

A természetvédelem terén a madárvédelem került előtérbe, amikor is a kortárssegítőkkal interaktív előadásokat tartottak. Az előadás során a legkisebbek nemcsak a éltető vízzel, a madárvilággal, hanem azok védelmével is megismerkedhettek.

Egészséges életmód keretében az óvodapedagógusok segítségével természet közeli (bio) élelmiszerekből készült finomságokat kóstolhattak meg a gyermekek

- Speciális Általános Iskolák: fánk sütő és kézműves foglalkozást tartottak, a gyermekek befogadóak voltak, s a szakpedagógusok segítségével sikerült maradandó élményt, ismeretanyagot nyújtani a gyermekeknek.

- Általános iskola alsó tagozat: Az energia megismerését, hasznosítását és azzal való takarékoskodás megismertetése volt a cél. A foglalkozás mindegyikét kortárssegítő tartotta. 2017. évben a Váci Árpád Fejedelem, Váci Petőfi Sándor és a Váci Földváry Károly Általános iskolákban tartottak interaktív előadást.

- Általános iskola felső tagozat: Sajnos már a felső tagozat is igényt tart a drogmegelőzési előadásra, mert már ezt a korosztályt is megtalálták a terjesztők, akik érdeke, hogy minél több fogyjon és mihamarabb rászokjon a szer használatára. Az interaktív előadást 2017. évben a Váci Juhász Gyula Általános Iskolában tartották. A Föld napi kerékpáros programon vállalták a drog prevenciók állomáshelyet.

- Középiskola: diákpolgármester választás keretében a polgármesteri címért küzdőknek számot kellett adniuk a drog prevenciók ismereteiről. Különböző témákat találnak ahhoz, hogy a

középiskolások érdeklődését felkeltsék, ilyen volt pl. a hulladékokból készült ruhák divatbemutatója.

„Területi összefogással a megelőzésért Alapítvány”

A Területi Összefogással megelőzésért Alapítvány (továbbiakban: Alapítvány) 2019. április 29-én támogatási megállapodást kötött Vác Város Önkormányzatával egészségmegőrző, betegségmegelőző pályázatban megjelölt program végrehajtására.

Pályázatuk címe: „Egészségmegőrző, betegségmegelőző”, pályázat

A pályázaton elnyert támogatást az Alapítvány az alábbi tevékenységekre fordította:

Egészségtábor megszervezése és lebonyolítása. A tábor helyszíne Gyömrő Önkormányzat Ifjúsági Tábora volt Balatonalmádi – Káptalanfüreden.

A tábor célja az általános iskola hatodik és hetedik osztályos tanulóinak egészséges életmódra való nevelése, a saját egészség fogalmának felértékelődése, a megfelelő döntéshozatali képesség kialakulásának segítése, valamint ezzel kapcsolatos ismeretek megszerzése és bővítése volt.

A program további célja között szerepelt még, hogy ne csupán a gyerekeket nevelje az egészséges életmódra, hanem, hogy a fiatalok a táborban tanultakat képesek legyenek társaiknak, családjuknak és környezetüknek tovább adni.

A program részei az addiktológiai prevención kívül, az egészséges táplálkozás, a mozgáskultúra (tömegsport), a környezet -és természetvédelem, illetve a balesetmegelőzés voltak.

A tábor megelőzően rajzpályázatra történt kiírás, amin a váci és Vác környéki általános iskolák hatodik és hetedik osztályos tanulói vehettek részt.

A beérkezett alkotásokból - a korábbi évekhez hasonlóan- kiállítást rendeztek a Madách Imre Művelődési Központban. A beadott pályázati munkák alapján került kiválasztásra az a 30 diák, akik az Egészségtábor résztvevői lettek.

A diákokat nyolc felnőtt kísérte el, akik szakemberként vettek részt az ottani programokban.

A kísérők között pszichiáter – addiktológus szakorvos, környezetvédelmi szakember, valamint közbiztonsági szakember is volt.

A tábori foglalkozások részben baleset megelőzéssel, környezetvédelemmel kapcsolatosak voltak.

A Balatonon szolgálatot teljesítő vízi rendőrök oktatásban és gyakorlati ismeretekben is részesítették a fiatalokat, kiemelve a hajózás és a fürdőzés veszélyeit, a vízre vonatkozó szabályok fontosságát.

Az addiktológus szakember elsősorban a számítógépek és a mobil telefonok használatával kapcsolatos viselkedési függőséggel foglalkozott, mely a tizenévesek körében egyre elterjedtebb és egyre nagyobb problémát jelent.

Az Alapítvány 2022. évben is nyújtott be pályázatot Vác Város Önkormányzat által nyújtott Primer Prevenció keretből.

„Az Egészségesebb Munkahelyekért Egyesület”

Az Egyesület 2021. évben benyújtott pályázatának címe: „Csoportos életmódváltást támogató egészségprogram, a váci lakosság számára”.

A pályázat célja a váci felnőtt lakosság egészségesebb életmódra való törekvésének ösztönzése, támogatása és megvalósítása. Az Egyesület a pályázaton elnyert támogatást az alábbi tevékenységekre fordította:

A program marketing címe „Érezd jól magad Vác!” volt, mely címet hűen tükrözi a közösségi médiában létrehozott oldalak is, amelyek ezen a néven futottak, és amelyek segítségével végezték a program előkészítésében a toborzást 2021. október elejétől 18-áig. A programok megkezdésében nehezítő tényező volt a trénernek, előadók számára, hogy a COVID. 4. hulláma miatt a jelentkezők létszáma 1/3-ra esett vissza.

2021. november és december folyamán (a program részletes táblázata a mellékelt beszámolóban található) az Althann házban előadásokat, gyakorlati workshopokat tartottak egészségtudatosság, táplálkozás és emésztés, stressz, megküzdési stratégiák, szorongás-kiégés-reziliencia, alvás-pihenés témakörökben, valamint november 18-án a programban résztvevőknek 3 időpontban mozgásos foglalkozás volt.

A megjelentek a programok során egészségmegőrzés témában ingyenes tananyagokat kaptak, állapotfelmérő kérdőíveket töltöttek ki, gyógytornán vettek részt, házi feladatokat kaptak. Mozgásos foglalkozásaik alkalmával mozgásmintákat gyakoroltak, illetve hengerezéses oktatásban részesültek.

A programot az Egyesület az online kérdőíves felmérések alapján pozitívan zárta, tervük, hogy a megkezdett tevékenységet a továbbiakban *Érezd jól magad Vác KLUB* megnevezéssel folytatni fogják, hiszen a visszajelzések alapján van szükség és igény az ilyen programokra. Terveik szerint a járvány intenzitásának csökkenése után kül- és beltéri mozgásos és mentális rekreációs programokat terveznek, helyi vállalkozások, egyesületek bevonásával.

„Vác Városi Evezős Club Közhasznú Egyesület”

Az Egyesület 2022. évben pályázatot nyújtott be „Az egészségtelen életmód kialakulásának és fennállásának a megelőzése” címmel. A program célja, a keringési rendellenességek és az ízületi deformációk kialakulásának, valamint az elhízás megelőzése. A programban részt vevők toborzása után a jelentkezők állapotfelmérése, és az adatok rögzítése fog megtörténni (testtömegindex megállapítása, hipertónia feltérképezése, életvitel, sportelőzmények és örökletes betegségek feljegyzése, állóképességi és erőnléti szint felmérése), majd a rendelkezésre álló adatok táblázatba foglalását követően mozgásprogram összeállítása fog megtörténni, az első három héten a sportmozgásokba történő bevezetés, edzések végrehajtása az egyénre szabott edzéstervek alapján (evezős ergométerezés, úszás, kondicionálás, futás, kerékpározás, kirándulás és labdajátékok), azt követően havonta szintfelmérés, valamint a felmérések eredményeinek az összesítése táblázatos formában.

Ovi-foci: A kisgyermekkorban a legnagyobb a mozgás jelentősége, a személyiség valamennyi szegmensét fejleszti, a mozgás élménye segíti a gyermek énképének formálódását. A torna, és a mozgásos játékok fejlesztik a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás). Kedvezően befolyásolják a gyermeki szervezet növekedését, teherbíró-képességét és az egyes szervek teljesítőképességét. Fontos szerepük van az egészség megőrzésében, megóvásában. Ezért Vác Város Önkormányzata nagyon fontosnak tartja a mozgás megszerettetését már gyermekkorban, az óvodai életben, ezért több alkalommal pályázott OVI-FOCI pályázaton. Ennek keretében 4 óvodában került átadásra az OVI-FOCI pálya.

Ovis sportnap: Minden év december hónap elején megrendezésre kerül a városi ovis sportnap, ahol minden tagóvoda nagycsoportosai versenyeznek egymással sorjátékok keretében. A rendezvényen közel 300 kis sportoló vesz részt, természetesen minden kis versenyző eredményt ér el, azonban a rendezvény fénypontja: az eredményhirdetésre megérkezik a várva várt MIKULÁS, aki ajándékokkal látja el a gyermekeket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

2012-ig a Baba utcai Bölcsőde és Speciális Csoport alapfeladatként látta el a hat éven aluli gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs fejlesztését. Az ellátáshoz való hozzájutást az önkormányzat rendeletében szabályozta. A fogyatékos gyermek szakszerű gondozása, nevelése a bölcsődében megvalósul. A korai fejlesztés, mint köznevelési feladat, 2013-tól kizárólag köznevelési intézményben látható el.

A súlyosan és halmozottan sérült gyermekek nappali szociális ellátása a Fejlesztő Napközi Otthonban biztosított, az ellátás minden váci rászoruló számára lehetséges, nem váci esetben önkormányzati ellátási megállapodással lehetséges a felvétel.

Fejlesztő Napközi Otthon- Fogyatékosok napközi Otthona

Nappali szociális ellátást nyújtó Intézmény, melyben a családban élő súlyosan – halmozottan sérült gyermekek és fiatalok ápolása, gondozása, fejlesztése történik 3. életévük betöltésétől a **Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Budapesti Tagintézménye I. számú Szakértői Bizottság, valamint az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet** határozata alapján.

2014. szeptember 01-től a sérülésük fokának megfelelően korai fejlesztésben, fejlesztő nevelésben, fejlesztő nevelés - oktatásban teljesítik tankötelezettségüket a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Váci Tagintézménye, illetve a Cházár András EGYMI Kollégium és Gyermekotthon által biztosított szakemberek segítségével. A korai fejlesztést heti 2 órában gyógypedagógus végzi. Fejlesztő nevelés – oktatásban 8 fő részesül heti egy órában konduktor-tanító, illetve a fejlesztő nevelés-oktatást heti 8 órában gyógypedagógus végzi. Intézményünk társadalmi szerepe preventív, a családok, egyedül álló szülők munkavállalását, így megélhetését biztosítja az által, hogy gondozást biztosít a gyermek számára. A fejlesztés a teljes gondozás alatt és a tervszerű fejlesztési programon keresztül együttesen valósul meg.

BEMER készülékkel és Snoezelen terápiával kezeléseket végeznek szakembereink.

Ellátottak főbb jellemzői

Az ellátottakkal kapcsolatban általánosságban elmondható, hogy állapotuk leginkább stagnál, illetve az állapotromlás lassítása jelenti a sikereinknek egy részét.

A **Fejlesztő Napközi Otthonban** a koruk vagy romló egészségi állapotuk (epilepsziás rohamok gyakorisága, autizmus) miatt ápolásra, gondozásra és fejlesztésre együttesen igényt tartó gyermekek, fiatal felnőttek kerültek elhelyezésre. Az állapot romlás mellett az általános közérzet javítása, a szenvedés és fájdalmak elviselése, csökkentése (pl. epilepsziás rohamok miatt) a feladat és a fejlesztési lehetőségek maximális kihasználása azokban a periódusokban amelyek ezt lehetővé teszik. A fejlesztő nevelés – oktatást a Cházár EGYMI által delegált gyógypedagógusok végzik 2016. szeptember elejétől. Az ápolási díjon otthon lévő szülő is igényli az ellátást, hiszen a sérülésük súlyossága miatt sokszor éjszaka is felügyelni kell a gyermekre, a nappali ellátás biztosításával a családtagok teljes kimerülését és további problémák keletkezését előzzük meg. Szükségük lenne a szülőknek a munkavállalás lehetőségére, vagy legalább napi 4 órás egyéb elfoglaltságra, melyben kibontakozhatna személyiségük, javulna mentális és érzelmi állapotuk, hiszen súlyosan sérült gyermekük körüli teendők beszűkítik a szociális kapcsolataikat. Az ápolási díj és egyéb segély-jellegű ellátás a megélhetést alacsony szinten tartja. Előfordul a gyermekek testi szükségleteinek nem megfelelő kielégítése.

A **Fogyatékosok Napközi Otthonában** az ellátottak fluktuációja alacsony. Az intézmény egységben napi rendszeres étkezést átlagban 15 fő gondozott veszi igénybe. Az átlagos jelenléthez viszonyítva ez 74,22%. Az étlap alapján ízlés szerint választják ki, mely napokon kéri az ebédet. Lehetőség van az otthonról hozott étel tárolására, melegítésére, kulturált elfogyasztására.

A **Fogyatékosok Napközi Otthonában** ellátottak állapotának súlyosbodásával és a szülők / törvényes képviselők korának előrehaladtával a fogyatékossgal élő személy családban történő gondozásának ellehetetlenülésének problémáival szembesülünk.

Az enyhébb fokú fogyatékossgal élő munkaképes, egyedülálló felnőtt gondozottjaink közül vannak akik albérletben laknak, nem rendelkeznek lakóingatlanl, részükre létfeltétel a munkahely megtartása és az intézményi nappali ellátás. Segítséggel tudják az életszínvonalukat megtartani.

Ezen okoknál fogva támogatott lakhatásra lenne igény, ahol a **Fogyatékosok Napközi Otthonával** együttműködésben, egymást kiegészítve megfelelő ellátást kapnának a fogyatékkal élők.

Az Igazgatóság koordinál/illetve irányít minden olyan feladatot, amely valamennyi, illetve több szakterületet érint, személyügyi feladatok ellátása, összehangolja az egyes szakterületek munkáját (továbbképzés, képzési rendszer, fejlesztések - pályázati munka koordinálása, intézményi szintű programok, rendezvények, intézmény arculata, PR tevékenység, kommunikáció, információáramlást, stb.) és szervezi a karbantartási munkákat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében és idősok klubjaiban megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik, tehát gyermekétkeztetési ajánlások figyelembevételével működnek a bölcsődéket és fogyatékosokat illetve egy óvodát ellátó ételmezési üzemeqység, mely az ételmszer biztonsági szabályok betartásával garantálja a megfelelő étel előállítását. Az alapanyagok beszerzése mind minőségben mind mennyiségben ellenőrizhető és után követhető módon történik, beszállítói szerződések alapján.

A Bölcsődék és Fogyatékosok Intézmény szakfeladatainak része a fogyatékosok nappali ellátásának ételmezési feladatait ellátó Főzőkonyha.

A Főzőkonyha elégíti ki minden tagintézményünkben a normál és a speciális étkezést igénylő gondozottak ételmezését. Egyéni igényeket is személyre szabottan kielégít. A súlyosan és halmozottan sérült gyermekek általában érzékenyebbek a külső hatásokra, így az adalékanyagokra. Ezeket lehetőség szerint minimális mértékben tartalmazó alapanyagokból szerezzük be, a friss zöldséget és gyümölcsöt preferáljuk. Nátrium glutamátot tartalmazó ételízestítő porokat kiiktattuk az ételmezésből, csökkentettük a cukor és a só felhasználását.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A köznevelési intézményekben (általános iskolák, valamint középiskolák) a mindennapos testnevelésnek köszönhetően a diákok sportolási lehetőségei tanórai keretek között megoldottak.

Az önkormányzat igyekszik az év során felhívni a lakosság figyelmét a város területén megrendezésre kerülő országos, valamint saját szervezésű sporttevékenységekre, mely során mind a gyermekek mind a felnőttek megtalálják azon eseményeket, melyek elősegítik a testnevelést és a sportkultúra fejlesztését.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtást, mely a szociális alapellátás keretében működő ellátás - Vác Város Önkormányzatának fenntartásában - a Dr. Kenéz Zoltán Idősok Otthona és Klubja biztosítja, Vác területén, 54 férőhellyel. Központja a Budapesti főút 61. szám alatt található. Céljuk, hogy az igénybevevő részére a saját lakókörnyezetében biztosítsák az önálló életvitel fenntartását előmozdító segítséget. A segítség mértékét az ellátott egészségi, szociális és pszichés állapota határozza meg. Feladatuk az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzése, közreműködés az ellátott és lakókörnyezete higiénias környezetének megtartásában, segítségnyújtás a szükségletek kialakításának megtartásában. A házi segítségnyújtás keretébe tartozó tevékenységek fő célja nem a hozzátartozók teljes körű tehermentesítése, vagy kizárása a gondozási feladatokból, hanem a szükséges mértékű segítség nyújtása az ellátott részére.

Szociális segítség keretében biztosítani kell

- a) a lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködést,
- b) a háztartási tevékenységben való közreműködést,

c) a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában történő segítségnyújtást,

d) szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítségét.

Személyi gondozás keretében biztosítani kell

a) az ellátást igénybe vevővel a segítő kapcsolat kialakítását és fenntartását,

b) a gondozási és ápolási feladatok elvégzését,

c) a (3) bekezdés szerinti feladatokat.

A házi segítségnyújtás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, vagy törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik. Ha az ellátást igénybevevő személy cselekvőképességében korlátozott, a kérelmet – az érintett személy véleményét, lehetőség szerint figyelembe véve – a törvényes képviselője terjeszti elő. A kérelmet Dr. Kenéz Zoltán Idősek Otthona és klubja intézményvezetőjéhez/intézményvezető helyetteséhez kell benyújtani. A kérelem tartalmazza a kérelmező személyes adatait, azt, hogy milyen típusú szolgáltatást kíván igénybe venni, valamint az egészségügyi állapotára vonatkozó adatokat, melyet orvos tölt ki és ír alá. A kérelemhez csatolni szükséges az értékelő adatlapot, melyben az orvosnak a rá vonatkozó részt szintén ki kell töltenie, alá kell írnia és le kell pecsételnie. A kérelem beérkezését követően felveszik a kapcsolatot a leendő elláttal/törvényes képviselővel.

A szolgáltatás igénybevételéről az előgondozást követően az intézményvezető jogosult dönteni. A döntéséről írásban tájékoztatja az érintett felet. Amennyiben az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője az intézmény vezetőjének döntését vitatja, az arról szóló értesítés kézhezvételétől számított nyolc napon belül a fenntartóhoz fordulhat. A megállapított gondozási szükségletet a működést engedélyező szerv felülvizsgálhatja és módosíthatja.

Az intézményvezető, amennyiben pozitívan bírálja el a kérelmet, megállapodást köt az ellátást igénybevevővel a szolgáltatásról, és egyben tájékoztatja a térítési díj mértékéről.

A megállapodás tartalmazza:

- az intézményi ellátás időtartamát,
- az intézmény által nyújtott szolgáltatások formáját, módját, körét, helyét.
- a térítési díjfizetés rendjét,
- a panaszjog gyakorlásának módját,
- az intézményi jogviszony megszüntetés eseteit.

Az intézmény vezetője az ellátásra vonatkozó igények alapján, az igények beérkezésének sorrendjében gondoskodik a szolgáltatás nyújtásáról.

Házi segítségnyújtás igénybevételét megelőzően vizsgálni kell a gondozási szükségletet. A szolgáltatás iránti kérelem alapján a jegyző nevében az Igazgatási és Szociális Osztály Szociális Irodáján dolgozók elvégzik az igénylő gondozási szükségletének vizsgálatát. A gondozási szükséglet vizsgálata keretében meg kell állapítani azt, hogy az ellátást igénylő esetében szociális segítség vagy személyi gondozás indokolt.

Az ellátásban részesülők száma (átlag)

	Engedélyezett létszám	Átlag létszám	Kihasználtság
2015	54	21	52 %
2016	54	20	51 %
2017	54	17,1	32 %
2021	54	42,25	78,24%
2022.01.01.-2022.10.31	54	35,8	66,29

Szociális étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a váci, szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen

- a) koruk,
- b) egészségi állapotuk,
- c) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük,
- d) szenvedélybetegségük, vagy
- e) hajléktalanságuk miatt.

Jogosultsági feltételként jövedelmi helyzet nem határozható meg.

2008. május 1-jétől a Nutritive Kft-vel biztosítja a Váci Család- és Gyermekjóléti Központ az igénybevevőknek az ellátást. A és B menü között lehet választani, illetve diétás étkezésre is lehetőség van, melyhez szakorvosi igazolás szükséges. Az étel a Népegészségügyi Intézet (ÁNTSZ) előírásainak megfelelően, egyszerhasználatos fóliázott dobozban hűtve van házhoz szállítva. Az étel neve és gyártási dátuma a doboz fedelén található címkén van feltüntetve. Az ebéd a gyártást követő 3 napig fogyasztható hűtőszekrényben tárolva. Az étel melegíthető mikrohullámú sütőben a fólia eltávolítása után, vagy hagyományos módon a dobozból kivéve igény szerinti mennyiségben.

A városban szociális rászorultság alapján – jellemzően a hajléktalan szállón élő személyeknek – a Váci Család- és Gyermekjóléti Központ a Baptista Szeretetszolgálat Országos Szociális Segítő Központtal szerződve további 25 főnek nyújt népkonyha szolgáltatást, amelyet az Önkormányzattal együtt finanszíroznak, így az étkezőkre ez nem ró semmilyen költséget.

Családsegítés

A család és gyermekjóléti szolgáltatás célja a települési önkormányzat közigazgatási területén, valamint a Váci járási illetékességi területen élő szociális és mentális problémákkal, illetve krízishelyzettel küzdő személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, a helyzethez vezető veszélyeztető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése. A családsegítés nyitott, sokféle probléma észlelésére és fogadására alkalmas. Az életciklusok mentén is széles sávban képes feltárni a nem csak kor-specifikus szükségleteket.

A családsegítő munka célja, hogy a saját lakókörnyezetükben élő egyéneket, családokat a szociális munka eszköztárával segítse, annak érdekében, hogy önálló, önrendelkező életvitelt folytassanak, érdekeiket képviselni és érvényesíteni tudják, valamint társadalmi beilleszkedésük megvalósuljon. A gyermekjóléti feladatok megvalósulását: a komplex családgondozás, a családlátogatások, információnyújtás, a tanácsadás, családkonzultációs lehetőségek igénybevétele, segítő beszélgetések, kérelmek - beadványok segítése - támogató levelek, adományok közvetítése, szabadidős programok, nyári napközis tábor szervezése, célzott klubfoglalkozások szervezése szolgálja.

Az intézményben folyó munka alapja, minden ember értékének és méltóságának elismerése, származásra, társadalmi helyzetre, nemre, korra, meggyőződésre vagy a társadalmi hozzájárulás mértékére való tekintet nélkül.

A Család- és Gyermekjóléti Központ az alapszolgáltatás részeként legfontosabb feladata a lakosság testi és lelki egészségének megóvása és fenntartása; szerepvállalás a szociális biztonság megteremtésében. Céljuk továbbá a törvényben foglalt jogainak érvényesítéséhez, a szülői köteleességek teljesítéséhez, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséhez és megszüntetéséhez nyújtott szociális munka biztosítása.

Támogatást nyújtanak a gyermekek ellátására, gondozására, testi, szellemi fejlődésére, szocializációjára vonatkozó szülői, gondozói, támogatói tevékenység ellátásához az Alapító Okiratban rögzített szolgáltatások biztosításával. A szolgáltatás az észlelt probléma súlyához, a család helyzetéhez, szükségleteihez igazodik, a gyermek mindenekfelett álló érdekének figyelembe vételével.

Hangsúlyos feladatuk, hogy szervezik és összehangolják az intézményi ellátásban részesülők szociális biztonságának megőrzése érdekében nyújtott szolgáltatásokat, információt nyújtanak és megismertetik a szociális szolgáltatások tartalmát és eljárási rendjét, támogatják az azokhoz való hozzáférést.

Feladataik teljesítése érdekében együttműködnek a szociális és gyermekjóléti ellátó tevékenységhez kapcsolódó más szervezetekkel és intézményekkel.

Alapelveik a következők:

- a) az emberi méltóság tisztelete,
- b) az önkéntesség,
- c) az együttműködésen alapuló személyes szolgáltatás,
- d) a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés,
- e) az egyén szükségleteire szabott segítségnyújtás

Szakmai munkájuk alappillére a szociális munka etikai kódexe: nemre, korra, társadalmi és etnikai hovatartozásra, vallási és világnézeti meggyőződésre, irányultságra, fogyatékosagra és egészségi állapotra való tekintet nélkül.

Feladatukat, szakmai tevékenységüket bármely egyéb hátrányos megkülönböztetés kizárásával végzik, a titoktartás kötelezettsége mellett.

Szakmai egységek:

1. Váci Család - és Gyermekjóléti Szolgálat
2. Váci Család - és Gyermekjóléti Központ
3. Óvodai, iskolai szociális segítő tevékenység (Központ speciális tevékenysége)

A Váci Család - és Gyermekjóléti Központ két szakfeladata

1.) Család és gyermekjóléti alapszolgáltatást - alapellátás, mely egy önként igénybe vehető szolgáltatás, Vác közigazgatási területén az állandó, illetve tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek és családjaik számára. Ezen alapellátási szolgáltatások biztosítása **12 családsegítő** kolléga révén valósul meg. A csoport munkáját **1 fő** szociális asszisztens segíti.

2.) A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági feladatokhoz kapcsolódó a gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint **speciális szolgáltatások - ellátások** biztosítása: Vác város közigazgatási területén, valamint a Váci Járás illetékességi területébe tartozó **18 településen** (Acsa, Csörög, Csővár, Galgagyörk, Kisnémedi, Kosd, Órbottyán, Penc, Püspökhatvan, Püspökszilágy, Rád, Sződ, Szödliget, Vácduka, Váchartyán, Váckisújfalu, Vácrátót)

2018. szeptember 01-től egy új speciális feladat került bevezetésre; az óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység, mely a Váci Járás illetékességi területén található valamennyi közoktatási intézményben elérhető. Továbbá a Központ biztosítja szintén speciális szolgáltatásként a szociális diagnózis felvételét. Szintén a központ kötelező feladata az illetékességi területéhez tartozó szolgálatok, szakmai munkájának a segítése, koordinálása – szakmai felügyelete.

2019. január 01. napjától kötelező feladatként került be a szociális diagnózis felvétele. Ezt a feladatot önálló státuszban látja el egy szociális diagnózist felvevő eszménydzer kolléga.

A Váci Család - és Gyermekjóléti Szolgálat

Család és gyermekjóléti alapszolgáltatást - alapellátás, mely egy önként igénybe vehető szolgáltatás, Vác közigazgatási területén állandó, illetve tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek és családjaik számára. Ezen alapellátási szolgáltatások biztosítása **12 családsegítő** kolléga révén valósul meg. A csoport szakmai munkájának megsegítésére, mely tetemes adminisztratív feladatot jelent, **1 fő** szociális asszisztens kolléga került felvételre.

Az ellátások igénybevétele

A Család - és Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott **alapszolgáltatások** önkéntesen, személyesen, térítésmentesen vehetők igénybe, intézményünk telephelyén Vác, Deákvári fasor 2. szám alatt. A személyes gondoskodás **igénybevétele** (ha a törvény másként nem rendelkezik) önkéntes és az ellátást igénybe vevő kérelmére történik.

- Cselekvőképtelen kiskorú és cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt álló személy kérelmét törvényes képviselője terjeszti elő, korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevitelével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy a kérelmét törvényes képviselőjének hozzájárulásával terjesztheti elő.
- A korlátozottan cselekvőképes kiskorú, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, szociális ellátások igénybevitelével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy és a törvényes képviselője között az ellátás igénybevitelével kapcsolatban felmerült vitában - a tényállás tisztázása mellett - a gyámhatóság dönt.
- Ha a gyermek védelme-érdeke, az ellátás **önkéntes igénybevitelével** nem biztosított, a törvény az ellátás kötelező igénybevitelét elrendeli, **hatósági eljárás-beavatkozás formájában**.

A központ által ellátandó célcsoportok

Az ellátási területünkön élő:

- szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő, veszélyeztetett és/-vagy krízishelyzetben lévő egyének/családok - gyermekek,
- az együttműködésre kötelezettek,
- az észlelő- és jelzőrendszer által küldött egyének-/családok,
- mindazok, akik problémájukkal az intézményhez fordulnak,
- alacsony jövedelemmel rendelkező személyek/családok, munkanélküliek,
- életvezetési problémákkal küzdő személyek/családok,
- gyermeknevelési problémákkal küzdő személyek/családok,
- csökkent munkaképességű személyek, egészségügyi problémákkal küzdő személyek,
- egyedülállók, időskorúak, szenvedélybetegek, pszichiátriai betegek

Az alábbi táblázat az alapszolgáltatásban-alapellátásban részesült igénybe vevőiket szemlélteti Vác városában.

Alapellátás- alapszolgáltatás	Együttműködési megállapodás alapján		Nem együttműködési megállapodás alapján		ÖSSZESEN	
VÁC	837 fő	357 család	147 fő	82 család	984 fő	439 család

Az önkéntesen igénybe vett szociális segítő tevékenység alapját, az együttműködési megállapodás képezi, melyben a felek együttműködési megállapodást kötnek az igényelt szolgáltatások tartalmára vonatkozóan. Az igénybe vevőket tájékoztatják a szolgáltatásokra, az adataik kezelésére vonatkozóan.

Az együttműködési megállapodás a család felnőtt tagjával köttetik meg. Az alapszolgáltatás biztosítása egy évre szól. Cselekvési terv készül a probléma megoldására, melyet félévente felülvizsgál a családsegítő a csoportvezetővel közösen. Gyermekeket érintő veszélyeztetettség esetén a „Gyermekeink védelmében” elnevezésű adatlapok is kitöltésre kerülnek. Ha a probléma nem oldódott meg, vagy a gondozási folyamatban veszélyeztető körülmény merül fel, indokolt a hatósági beavatkozás. Esetkonferencia összehívására kerül sor, a család és az érintett jelzőrendszeri tagok meghívásával. A Szolgálat jelzést tesz a Hatósági Csoport felé, mely során védelembe vételi eljárás indulhat.

A járvány következtében többféle problémával fordultak hozzájuk. Ez igazából nem csökkenést jelent az igénybevevőket tekintve, hanem a járványhullám utáni a normál, átlagosnak mondható feladatokhoz való visszatérést jelzi.

Új esetek számának alakulása: 2019-ben 104 új esetet vettek nyilvántartásba, 2020-ban 106-ot. 2020-ban 420 családdal, 2021-ben 984 családdal álltak kapcsolatban. A jelzőrendszer működése változatlanul megfelelő.

A KENYSZI nyilvántartási rendszer kivezetésre került, helyébe 2021. március 1-től a GYVR rendszer lépett be, mely segíti a statisztikai adatok pontos vezetését. Az Intézmény informatikai eszközeinek további fejlesztése szükséges.

Az alábbi táblázat azokat a **probléma típusokat** sorolja fel, amelyek a legjellemzőbbek, legmarkánsabban jelennek meg a Szolgálatnál.

Probléma típusa	Családok száma elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma
	Vác	
Életviteli	53	124
Családi-kapcsolati konfliktus	57	86
Családon belüli bántalmazás	7	19
Elhanyagolás	49	73
Ebből oktatási nevelési elhanyagolás	43	60
Ebből felnőttre vonatkozó (családi, intézményi)	6	13
Gyermeknevelési	26	91
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	11	21
Magatartászavar, teljesítményzavar	21	53
Fogyatékoság, retardáció	1	5
Lelki- mentális, pszichiátriai betegség	14	33
Szenvedélybetegség	6	11
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	19	52
Foglalkoztatással kapcsolatos	3	35
Anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő	63	170
Ügyintézésrel kapcsolatos	16	85
Információkéréssel kapcsolatos	3	77
Egyéb	8	24
Összesen:	357	959

Az előző évi statisztikai adatokat figyelembe véve, minimális különbségeket észleltek.

Életviteli problémák:

Találkoztak több olyan esettel, amikor a család lakhatása bizonytalan, esetleg külföldön is tartózkodtak, vagy tervezték a külföldre költözést, lakhatásukkal kapcsolatban rendőrségi eljárások is folyamatban vannak. Ezen esetekben zárt adatkezelés történik Szolgálatuk részéről. Jellemző továbbra is, hogy amennyiben külföldre távoznak, a gyermekek oktatási nevelési intézményeik felé nem teszik meg a hivatalos tájékoztatást. Az önkormányzati bérlakásokat igénybevevőknél további lakhatási bizonytalanságként jelenik meg a kilakoltatása veszélye. Ezen helyzetbe sodródott családoknál nem figyelhető meg a fizetési hajlandóság, valószínűsíthetően a moratórium miatt. További problémát jelentenek az albérletben élők, akik nem képesek a magas piaci bérleti díjakat kifizetni, sok esetben a járvány okozta karanténok okán elesnek megszokott havi bevételüktől. Összeségében elmondható, indokoltá válik Vác városában adósságkezelési tanácsadói szolgáltatás bevezetése.

Bántalmazás, elhanyagolás:

Az iskolai- óvodai szociális segítőkkel együttműködve, igyekeztek nyomon követni a gyermekek tanulmányi munkáját, tanulási folyamatát. Visszatérve a jelenléti oktatásba megfigyelhető, hogy továbbra is magas az igazolatlan hiányzások száma. Megfigyelhető volt az is, hogy a jelenléti oktatásba a gyermekek nagyon nehezen tudtak visszatérni. Az egyéni munkarendet csak nagyon indokolt esetben támogatja az Oktatási Hivatal. Ez az intézkedés nem szolgálja a diákok érdekeit, nő a leszakadás, halmozódik a gyermek problémája. Fontos lenne általános iskolai felzárkóztató képzések, programok kialakítása, hiszen az érintett diákok többsége életkorban túlhaladja osztálytársait, beilleszkedési, magatartási problémák jelennek meg az adott közösségben. Külön kiemelt problémát jelent az oktatási rendszerben fellépő szakemberek hiánya (utazó fejlesztő pedagógus).

Az iskolai erőszak megjelenését is hozza magával a megváltozott helyzethez való alkalmazkodás, aminek a kezelésében széleskörű összefogásra van szükség. Nem könnyű ezeket a helyzeteket felismerni, és felvállalni (iskolai bántalmazás). Szolgálatuk a jelzőrendszeri tagok bevonásával esetmegbeszélést, esetkonferenciát hív össze az ilyen helyzetek megbeszélésére.

Gyermeknevelési problémák:

A legnagyobb problémát a gyermeknevelési nehézségek tekintetében a két szülő közötti eltérő nevelési módszerek, minták okozzák. Több esetben azzal találkoznak, hogy tizenéves kamaszok szinte felnőttként élik a mindennapjaikat. Állandó barátjuk van, a szülők tudomásával, kényszerű beleegyezésével. Sokszor tehetetlenek ezek a szülők, nem a gyermekük korának megfelelő nevelési eszközöket alkalmazzák. Kialakulnak a szülő-gyermek közötti konfliktusok, melyeket szakember segítsége nélkül nem tudnak feloldani. Általában érettebbek ezek a fiatalok, de ezek a helyzetek semmiképpen nem szolgálják az érdekeiket. Az emberi odafigyelés, értő figyelem, megfelelő visszajelzések az eszközei a családsegítőnek.

Anyagi, megélhetési, lakhatással összefüggő problémák:

A felnőtt, egyedülálló, esetleg időskorú igénybe vevőink az alábbi problémákkal fordulnak szolgálatunkhoz: megromlott egészségi állapot, alacsony jövedelem, családi kapcsolatok hiánya. Lakókörnyezetük sok esetben elhanyagolt, ügyeik intézésre nem képesek. Velük kapcsolatosan az önkormányzatokon túl, a kórházi szociális nővérrel, a házi segítségnyújtó szolgálattal, szociális étkezővel, az idősek otthonával, továbbá a támogató szolgálattal szoros az együttműködés. Hivatalos és általános ügyeik intézésében nyújtanak részükre segítő tevékenységet. Az alább összesített adatok a szolgálat **szakmai munkáját** jelenítik meg a mindennapokban, tevékenység típusokra bontva, illetve a **szolgáltatásokat igénybe vettek számát**.

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma Vác	Szolgáltatás- ban részesülők száma Vác
Információnyújtás	1012	406
Segítő beszélgetés	1376	548
Tanácsadás	625	305
Ügyintézéshez segítségnyújtás	822	235
Konfliktuskezelés	49	78
Kríziskezelés	27	64
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez- pénzbeli	53	28
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez- természetbeni	340	187
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	17	33
ebből átmeneti gondozásba	3	5
Közvetítés család-és gyermekjóléti központhoz	57	56
Esetkonferencia	23	29
Esetmegbeszélés	96	105
Esetkonzultáció	122	99
Szakmaközi megbeszélés	19	
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	109	193
Családlátogatás	624	675
Adományközvetítés	8258	512
Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	3	10
Összesen:	13635	3568

A segítő tevékenység:

Családsegítők a segítő tevékenység során, az igénybe vevőkkel, folyamatosan tartják a kapcsolatot. A bevezetett hibrid munkarend ideje alatt elsősorban telefonon, online, email által történt az ügyfelekkel történő kapcsolattartás, betartva az előírásokat. A környezettanulmányok elkészítése, családlátogatások személyes formában megtörténtek.

Kríziskezelés, közvetítés átmeneti gondozásba:

Anyagi- lakhatási problémák során több esetben sor került a családok elhelyezésére CSÁO-ban, ezt hosszas kutató munka előzte meg, kapcsolatfelvétel az ország számos CSÁÓ-jával. A családsegítők ajánlásokat küldenek a családokról, felvételi beszélgetésre egyeztetnek időpontot, részletesen tájékoztatják, felkészítik a szülőket a várható élethelyzetre, de sajnos az a tapasztalat, hogy nem célravezető ez a megoldás, a Szolgálat széleskörű összefogással nagy energiákat mozgat meg, eredménytelenül. Szinte mondhatjuk, hogy az albérlet, mint lehetőség egyáltalán nem opció a családoknál, mivel a szülő általában egyedül neveli a gyermekeket, szociális juttatásokból, esetlegesen van jelen a másik szülő, aki inkább hátráltató tényező a család szempontjából.

Esetmegbeszélések:

Jelzések kapcsán fontos a jelzőrendszeri tagokkal folytatott esetmegbeszélés, abból a célból, hogy minden érintett a saját területéhez tartozó információkat át tudja adni. Három esetben volt jelzőrendszeri találkozó a Szolgálat szervezésében. Szociális diagnózisról, a jelzés fontosságáról, a jelzőrendszer működéséről, valamint a gondokügyi eljárás folyamatáról tartottunk szakmai megbeszélést.

Esetkonferenciák:

Megtartása online térben és személyesen zajlott, illetve zajlik jelenleg is. Az iskolák jelezték, hogy nem tartják adatvédelmi szempontból megfelelőnek az intézmény messenger felületét, sajnos az igénybe vevők szinte kizárólag ezt a felületet ismerik, ezt tudják használni. Legtöbb esetben, egyeztetve a jelzőrendszeri tagokkal, zökkenőmentesen tudták ezeket megvalósítani.

Tapasztalat a családok lakóhelyének változásával kapcsolatban:

Gyakori a családok lakóhelyének fizikai váltakozása. Igyekszik a rendszer ezeket lekövetni, ennek ellenére időbe telhet egy család helyzetének tisztán látása.

Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez

Igénybe vevők nagy része súlyos anyagi gondokkal küzd. Gyakran van szükség azonnali beavatkozásra. Ezekben az esetekben legtöbbször a Váci Egyházmegyei Karitáshoz, a Váci Hit gyülekezethez tudnak fordulni. Évek óta tartó, kiemelkedően jó együttműködés jellemzi a munkakapcsolatokat. Segítséget nyújtanak az ügyfelek részére tartós élelmiszer osztásával, a gyógyszerkiváltásban, beiskolázásban. Az önkormányzatok által nyújtott anyagi és természetbeni juttatások igénylésében is rendszeresen segítik az igénybe vevőiket. Az ún. családsegítő ügyfelek részére történő segítségnyújtás nagy részét a hivatalos ügyek intézése jelenti. Sok esetben meghatalmazás által tudják a részükre igényelhető ellátásokat kérelmezni, hiszen többségében idősek, mozgásukban akadályozottak, különböző egészségügyi betegségektől szenvednek. Nagyfokú utánajárást igényel a családsegítő részéről az ilyen ügyek kezelése. Legfőbb cél ezen esetekben, hogy rendszeres jövedelemhez juttassák az igénybe vevőket, illetve stabilizálják az életkörülményeiket.

Adományközvetítés:

Az elmúlt évben jelentős mennyiségű élelmiszert osztottak ki az igénybe vevőknek. Jelenleg is napi szinten történik részükre az adományok kiszállítása, adott esetben személyes átvétele. A Magyar Élelmiszerbank által kiírt év végi élelmiszer gyűjtésen két áruházláncban voltak jelen, ahol 3 és fél tonna élelmiszert gyűjtöttek össze, így gondozásukban lévő minden család részére tudtak élelmiszert adni kb. 10.000,-Ft értékben. Ezen túl további élelmiszeradománnyal támogatta intézményüket a Hit Gyülekezete, Baptista Szeretetszolgálat, Rotary Klub és a Váci Járásbíróság.

Ruhaosztást biztosítottak kétheti rendszerességgel az igénybe vevők számára. A veszélyhelyzet ideje alatt, a személyes ruhaválogatás felfüggesztésre került, illetve előre egyeztetett időben, előre leadott igényeket tudtuk biztosítani.

Az alábbi táblázat mutatja be az alapellátásban (saját ügykörben végzett tevékenység), illetve a hatósági eljárásban (egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába Központ által bevonva) érintett igénybe vevők számát, arányát.

Az alapellátásban történő gondozási tevékenység önkéntes alapon történik, a hatósági eljárás során együttműködési kötelezettség van előírva a családok számára. A fentiekben említett problémakörökben, a fent leírt segítő tevékenységet végzik a családsegítők a hatósági munkát végző esetmenedzserekkel közösen. Az esetmenedzserek kísérik nyomon az előírt magatartási szabályok megvalósulását.

Megnevezés	Szolgáltatásban részesülők száma
Saját ügykörben végzett tevékenység	736
Egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába Központ ált bevonva	99
Szociális válsághelyzetben lévő kk. várandós anya	2
Összesen:	837

A szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyák esetében szoros a segítő tevékenység. Támogató figyelemmel kísérik, segítik a fiatalkorú édesanyákat. Elsősorban a területi védőnőkkel együtt folyik a gondozási tevékenység. Közös családlátogatásokra kerül sor, folyamatos az együttműködés a szakemberek között. A gondozás során környezettanulmány készül, széleskörűen felmérjük a fiatal várandós életkörülményeit, családi, támogató háttérét. Támogatják őt, illetve születendő gyermekét babaruhával, a baba gondozásához szükséges eszközökkel. Szükség esetén kerül sor az esetmenedzserek bevonására.

A szolgálatokhoz **érkezett jelzések** – bejelentések az alábbi táblázatban lettek összesítve:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	28	19
Ebből védőnői jelzés	21	2
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	29	3
ebből család-és gyermekjóléti szolgálat	13	3
ebből család-és gyermekjóléti központ	16	1
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	13	
Átmeneti gondozást biztosítók	4	0
Köznevelési intézmény	94	3
Rendőrség	9	1
Pártfogó felügyelői szolgálat	3	2
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy		
Ügyészség, bíróság	2	0
Állampolgár, gyermek és felnőtt éveiket képviselő társadalmi szervezet	10	15
Önkormányzat, jegyző	28	2
Járási hivatal gyámhivatala		
Hivatásos gondnok		
Javítóintézet		
Gyermekevédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	6	
Országos Krízis és Információs Telefonszolgálat		
Összesen:	226	46

A beérkezett jelzések kapcsán, mint mindig, vezetnek a köznevelési intézmények, az állampolgári bejelentések, segítségkérések, az egészségügyi szolgáltatóktól, és a személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól.

Tapasztalat, hogy több esetben nem megfelelő formában és tartalommal érkeznek a jelzések. Visszajelzéseinkkel kapcsolatban-továbbra is van tennivaló, ezen változtatni fognak. A hivatalos tájékoztatások a legtöbb esetben megtörténnek az intézmények felé, adatvédelmi okokból, minimális információt áll módjukban közölni a családokra vonatkozóan, illetve egy gondozási folyamatban rendkívül sok jelzőrendszeri tag van jelen, ezért mindig alaposan át kell gondolni, kinek milyen információt szolgáltathatnak.

Kérni fogják az egészségügyi szolgáltatókat, háziorvosokat, házi gyermekorvosokat, hogy bátran jelezzenek a jövőben is, akár időseket, akár fiatalokat, gyermekeket illetően. Idős, egyedül élő személyek esetén szükségesnek tartják, hogy a házi segítségnyújtó szolgálattal a kapcsolatuk megerősödjön, rendszeresebb kapcsolattartás alakuljon ki közöttük, tájékozottabbak legyenek a szolgáltatásaikról.

Alapvetően elmondhatják, hogy a városban élők figyelnek a környezetükre, értesítik szolgálatukat, vagy sok esetben az önkormányzaton keresztül kapják a jelzéseket.

Egyre többen ismerik az OKIT telefonszámát.

Megnövekedett a kórházi szociális munkástól érkező jelzések száma is. Többségében idős, illetve középkorú, egyedül élőkről jeleznek. Ezen esetekben a családsegítő feladata a közvetítés a megfelelő ellátások biztosításához. Sok ilyen esetben várnak azonnali kapcsolatfelvételt, abból a célból, hogy a lehetséges családtagokat, segítőt felkutassák.

Az alábbi táblázat mutatja a szolgálatnál nyilvántartott **veszélyeztetett kiskorúak adatait**.

Megnevezés	Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint	Ebből jogerős hatósági intézkedésben érintett gyermekek száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	405	125
Környezeti főcsoport összesen	251	86
Magatartási főcsoport összesen	72	26
Egészségi főcsoport összesen	41	6
Anyagi főcsoport összesen	41	7
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	239	63
A nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak	117	

közül a központ felé továbbított esetek száma		
Ebből hatósági intézkedés kezdeményezése miatt	63	
Ebből központ által nyújtott speciális szolgáltatások	32	
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én	321	84

A környezeti okok közül a legsúlyosabbnak ítélt veszélyeztető okokat emelte ki

Bántalmazás, elhanyagolás:

Fizikai bántalmazások száma csökkent, ezzel szemben a lelki elhanyagolások száma nőtt. Ezen esetek kezelése az alábbiak szerint zajlik: a jelzést tevő személyét zártan kezelik. Az érintett családdal kapcsolatfelvétel után, a szükséges adatlapokat felveszik, környezettanulmány elkészítésére kerül sor, pedagógiai véleményeket, védőnői véleményeket kérnek, esetkonferenciát hívnak össze. Ezen esetek az alábbiak lehetnek: oktatási elhanyagolás is, a járványhelyzet okán emelkedtek a számok, nevelési elhanyagolás, a szülők nevelési képessége alacsony, nincsenek értékek a családokban, nincs milyen értékrendhez viszonyulni, továbbá nem tartják fontosnak a tankötelezettséget, és a társadalmi normák betartását.

Prevenációs programok:

A felnőtt igénybe vevőink részére a járványhelyzet miatt csak néhány esetben került megrendezésre a „Ráérősek Klubja”.

Az „Álláskereső Klubot” heti rendszerességgel, csütörtökönként tartják /ügyeleti időben/. A még munkaképes aktív korú személyeknek, segítve a visszaintegrálódásukat a munka világába. Önéletrajzok elkészítését, továbbítását tudják vállalni, valamint az álláskeresőben cégek hirdetéseit, konkrét lehetőségekkel ismertetik meg az elhelyezkedni vágyókat. Segítő beszélgetés keretében, a bemutatkozást megkönnyítő technikákkal is megismertetik az álláskeresőket. Átlagban havi szinten 15-20 fő veszi igénybe ezt a szolgáltatást. Az idei évben több alkalommal a Munkaügyi Központ által delegált munkatárs célirányosan segített a hozzá irányított igénybevevőket az álláskeresőben.

A gazdasági hivatal közreműködésével 8 héten keresztül napközis tábor megszervezésében és lebonyolításában vett részt az intézmény.

Városi intézmények (Váci Madách Imre Művelődési Központ, Tragor Ignác Múzeum) közreműködésével 7 héten keresztül 4-8 gyermek vett részt különböző napközis táborokban.

További 4 gyermek a Hit gyülekezete támogatásával vett részt napközis táborokban, tehetséggondozóban.

g) drogprevenációs szolgáltatások

Vác Város Környezetvédelméért Alapítvány

Az évente megrendezett tábornak egyre nagyobb a népszerűsége, de csak 30 gyermek táboroztatására van lehetőség. A résztvevő diákok kiválasztása rajzpályázat útján történik, amely a drogmegelőzés, a természetvédelem, és a baleset megelőzés témakörében kerül meghirdetésre. A pályázás során lehetőséget kapnak a fogyatékkal élők is (Simon, Pivár, Cházár).

A beadott pályamunkákat festőművész zsűrizi, de a kiválasztásban a tábor szervezői is részt vesznek. A tábor szervezése során olyan pedagógusok munkáját is igénybe vették, akik fogyatékkal élő diákokkal való foglalkozásban szakértelemmel rendelkeznek.

A táborok korosztályai a közép és általános iskolások (6-7. osztály). Az utazást a Pest megyei Baleset Megelőzési Bizottság segítségével oldották meg, a gyerekeket a rendőrség egyik készenléti busza szállította a táborba és vissza.

A tábor programjai:

- örangyal program, jelmezes színi előadások
 - bátorságpróba: éjszakai túrát rejt magában rendőri kísérettel, ahol a csapatoknak az éjszakában kell tájékozódniuk és feladatokat megoldaniuk.
 - drogmegelőzési, addiktológiai foglalkozások: több előadásra került sor, az előadások workshop formában is zajlanak pszichiáter segítségével, ahol a gyermekek a felmerült problémákat megbeszélhetik. Az előadásokon nem csak a drogokról, hanem a függő tevékenységek is előkerülnek, mint pl. játékszenvedély, internetfüggőség. A Nemzetvédelmi Egyetem tanára interaktív drogmegelőzési előadásokat tartott, amely a drogfogyatás veszélyeivel és az elkerülés lehetőségeivel ismertette meg a táborozókat.
 - baleset megelőzés: Pest megyei Baleset Megelőzési Bizottság a tábor során interaktív előadásokat tartott a gyerekeknek a balesetmentes közlekedés terén,
 - motorcsónakázás: a tihanyi vízirendőrök bemutatkozó előadása, majd az azt követő motorcsónak bemutató, a Balaton két leggyorsabb rendőrhajójával üldözéses bemutatót vehettek rész a táborozók
 - természetvédelmi, környezetvédelmi foglalkozások: Köcsi-tó körüli tanösvényen került rá sor, ahol a gyermekek megismerkedhettek a természet elemeivel, élővilágával és azok védelmével.
 - Egészséges életmódra nevelés, sport, fürdőzés, kézműves és művészeti foglalkozások
- Összegzés: A táborban tanított nevelt gyerekekkel továbbra is tartják a kapcsolatot, őszi során tréningeket, közös programokat évzáró estét szerveznek. Az év utolsó negyedében mentősök segítségével életmentő oktatásokat tartottak a fiataloknak és azt a Mikulásfutáson élesben a mentős kollégákkal gyakorolhatták.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhető. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek. Városunk kedvező természeti adottságokkal, értékekkel rendelkezik.

A művelődési intézmények programjaikat a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítják.

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi írott és az online média szolgál. A váci újságok eljutnak az állampolgárok felé, az Önkormányzat online felületein széles körű tájékoztatást kap a lakosság a város területén megjelenő rendezvényekről.

Vác Város Önkormányzat közösségi életében jelentős szereppel bír a Madách Imre Művelődési Központ, amely változatos programokat kínál szintén a lakosság számára.

Vác Város Önkormányzata közösségi élet színvonalasabbá tétele végett minden év július utolsó hétvégéjén megrendezi a Váci Világi Vigalom háromnapos rendezvénysorozatát.

A főtér, a Duna-part, a Zenepavilon, a Vörösház, a templomok adnak igényes helyet a különböző rendezvényeknek, minden évben újabb tartalommal bővül a rendezvény választéka. Képzőművészet, komoly- és könnyűzene, a dzsessz, a tánc, színházi produkciók iránt érdeklődők megtalálhatják kedvenc előadásukat, valamint a gyermekek részére sok-sok játékos program és kirakodó vásár kerül megrendezésre.

A Váci Dunakanyar Színház Vác első színháza, mely 2013. április 5-én kezdte meg működését, színvonalas programkínálattal várja a térség lakosságát, diákságot és kisgyermeket.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság 2020			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
n.a.	van	83506	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások: nem releváns

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai

Vác városában működő vállalkozások nagy része példaértékű kezdeményezéseket indítottak. (ruha, élelmiszer, tanszer és egyéb más adományok gyűjtése).

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

A Váci Görög Nemzetiségi Önkormányzat 2021 szeptemberben 6-án újra folytatta a Görög táncházat, a nyári szünet után, minden második kedden a Madách Imre Művelődési Központban. Szeptember 8-án elindult a Manolisz Glezosz nyelviskola, a Görög nyelv oktatása, a Madách Imre Művelődési Központban, minden hét szerdáján, 7 gyerekkel, és 8 felnőttel. Október 17-én, megrendezték az „OXI” Nemzeti Ünnept, november 21-én, megrendezték a Görög irodalmi estét, december 5-én a Váci Görög Nemzetiségi Önkormányzat közmeghallgatást tartott, December 9-én arról döntöttek, hogy megrendezik a Mikis Theodorakis emlékestet. Ezen eseményeket a

Madách Imre Művelődési Központban tartották. 2021. December 13-án az Önkormányzat úgy döntött, meghívás alapján részt vesz az Érdi Karácsonyi Ünnepségen.

A 2022-es év sem volt eseményekben szegényes, hiszen Július 29-én a soron következő ülésükön úgy döntöttek, hogy megrendezik az Ormanlidis Nikos hegedűművész Nyáresti Koncertet. Augusztus 5-én megrendezték a Váci Margaréta Kávéházban a Nyáresti Görög Koncertet. A 2021-ben elindult görög nyelvoktatás a 2022/2023-as tanévre is folytatódik.

A **Váci Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat** idén ünnepelte megalakulásának 20. évfordulóját. Röviden összefoglalva az elmúlt húsz év fontosabb eseményeit: kiemelten foglalkozta a több mint ezer éves magyar-ruszin együttélés történelmi kérdéseivel, a görögkatolikusok üldöztetéséről, vértanúságáról, az anyanyelvük kérdésével - e témában számos kiadvány született saját kiadásukban és támogatásukkal -, kiemelten foglalkoztak hagyományaikkal, művészetükkel, nemzetközi képzőművészeti hírnevük visszaállításával. Segítették a ruszin-magyar képzőművészek bemutatkozási lehetőségét, fejlődését. Ennek érdekében, a Ruszinok Világ Tanácsával létrehozták a Manajló Iván - PRO ARTE RUTHENORUM díjat.

A háború kirobbanása utáni első napokban döntöttek arról, hogy kiveszik részüket a segítségnyújtásból, így szervezték meg a Fővárosi ruszin önkormányzatokkal közösen, a „Kárpátaljai Művészek” jótékonsági kiállítását. A bevételt az Ukrajnából érkezett menekültek megsegítésére fordították, melyet a Híd Kárpátaljáért segélyprogramnak utalták át. Segítettek a háború elől menekült ruszin csonka család beilleszkedését Magyarországon, támogattak egy 11 éves tehetséges kislány iskoláztatását, három hónapon át tanulmányi ösztöndíj formájában. Ezen kívül támogatták az orosz-ukrán háború elől menekült két diák táboroztatását a Ruszin Ifjúsági Anyanyelvi, Művészeti és Hitéleti Táborba Balatonföldváron.

Májusi közgyűlésükön döntöttek arról, hogy Kupa Alexander ruszin író javasolja Hodinka Díjra. Az egyesület elfogadta és július 15.-én Hodinka Antal akadémikus tiszteletére rendezett tudományos emlékkonferencia keretein belül megtörtént az átadás. Két év kihagyás után, az idén ismét megrendezésre került a Nemzetiségi Alkotótábor és Kiállítás „Váci Hangulatok” címmel, amelyen sikeresen részt vettek Vácott működő többi nemzetiségi önkormányzatokkal közösen. A rendezvény Madách Imre Művelődési Központ Emeleti galériájában került megtartásra. A hagyományos Kárpátaljaiak találkozóját is megszervezték az idén, az örök nosztalgia és összetartozás érzése mindig jellemzi ezeket az összejöveteleket, felejthetetlen élményeket, együttléteket, párbeszégeket, ismereteket tudnak átbeszélni a Vácott és a környéken élő kárpátaljaiakkal.

A **Váci Román Nemzetiségi Önkormányzat** 2021. decemberben karácsonyi nemzetiségi napot rendeztek, 2022-ben együttműködési megállapodást kötöttek a Fővárosi Román Önkormányzattal és a Belváros-Lipótváros Román Önkormányzattal, valamint 2022. júliusban Gobelin kiállítást és román gasztronómiai délutánt szerveztek a Madách Imre Művelődési Központban.

A **Váci Szlovák Nemzetiségi Önkormányzatnak** 2022-ben az első nagyszabású rendezvényük február 19-én volt, melynek során Dubnicáról, a testvérvárosukból érkezett a VRSATEC folklór együttes. Szeptember 23-án volt a Szlovák Est, melyet szintén a Madách Imre Művelődési Központban rendeztek meg a Besztercebányáról érkezett PARTIZÁN együttes vendégszereplésével. Évek óta nagyon sikeresek az ingyenes nyelvtanfolyamaik, idén Pozsonyban is jártak tavasszal a tanfolyam befejezéseként, hogy a tananyagban tanultaknak élőben is megtapasztalói legyenek. Augusztus 26-28. között a város vezetőivel a Dubnicai Folklór Fesztiválon jártak az önkormányzat képviselői, ahol értékes és előremutató beszélgetéseket folytattak a két város testvérkapcsolatának további fejlesztéséről, különös tekintettel az ifjúsági munkára, a nyugdíjasokkal és vállalkozói szférával kapcsolatos új lehetőségek feltárásával.

kapcsolatosan. Együttműködési megállapodásaiknak megfelelően részt vettek május 28-án Kóspallagon a Szlovák Napon, június 06-án Csőváron a Szlovák nyelvű pünkösdi istentiszteleten, június 19-én a Váci Baptista egyház ünnepi istentiszteletén, június 25-én Nógrádon a Nóta és Népdal Versenyen, Csőváron a Muskátli Hagyományőrző Együttes 10 éves jubileumi ünnepségén, július 31-én Bánkon az Országos Nemzetiségi Fesztiválon.

A **Váci Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat** 20 éve, 2002.-ben alakult, elsődleges feladatuk propagálni az ukrán kultúrát, hagyományokat, népviseletet, népi folklórt, énekeket, táncot, zenét, festőművészetet, gasztronómiát. 2021. november hónapban tartották meg az Ukrán Kultúra Napját, ahol Puha Péter ukrán festőművész kiállítása volt látható, a zenét Karpovics Okszana biztosította. December 19-én Mikulás ünnepséget szerveztek a gyermekeknek. December 6-7.-én hagyományok szerint tartották meg az ukrán Karácsonyt, a rendezvényen énekeket adtak elő, és ukrán karácsonyi ételeket kínáltak. 2022 február-március hónapokban az ukrán háború elől menekülteket segítették tolmácsolással, adomány gyűjtéssel. 2022. áprilisban Ukrán Húsvét megünneplése történt, Demján Haborij celebrált a Karolina kápolnában ezt követően ukrán hagyományok szerint pászka szentelést tartottak. 2022. júniusban a Várpalotai Ukrán Nemzetiségi Önkormányzat meghívására részt vettek a várpalotai kulturális napokon. Július 21-én a Művelődési Központban Puha Péter ukrán festőművész kiállítása volt látható, Július 23-án a Főtéren fellépett Bernáth trió, akik ukrán népzene, éneket adtak elő, ezt követően Scsur Alexander tárogatón játszott. Augusztus 24.-e ukrán nemzeti ünnep, Ukrajna függetlenségének napja, mely alkalmából a Madách Imre Művelődési Központban zenés estet tartottak. 2022. szeptemberben a II. kerületi Ukrán Nemzetiségi Önkormányzattal közösen rendezték meg a Szlav Kultúra Napja rendezvényt irodalmi est keretében.

A fenti nemzetiségi összefoglalókból is látszik, hogy a város területén működő nemzetiségi önkormányzatok milyen színes programokkal, rendezvényekkel próbálják megszólítani a lakókat.

helyi lakossági önszerveződések

Az elmúlt évben a pandémia idején létrejött a Jószomszédi Szolgálat, amely önkéntesek segítségével azt a célt szolgálta, hogy a az otthonaikban „ragadt” jellemzően nyugdíjasoknak segítsenek gyógyszer valamint élelmiszer beszerzésben. A kezdeményezés olyan népszerűsége tett szert, hogy azóta is töretlen lendülettel vesz részt a bővülő önkéntesekkel a lakosság egyre bővülő spektrumú megsegítésében. Például tanévkezdéskor számtalan családot segítenek tanszercsomaggal, mikulás és karácsony alkalmával több száz családon segítenek élelmiszercsomaggal, valamint a teljes év során az egyes áruházláncoknál naponta megmaradt péksüteményeket heti rendszerességgel eljuttatják a rászorulóknak. Körömbánya nevezetességeivel, az ott lakó emberek mindennapi életével és kulturális értékeivel ismerkedtek májusban egy tanulmányúton.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Vác Városában hány fő vállalja magát roma kisebbséghez tartozónak. Vácon roma nemzetiségi önkormányzat tagjai lemondtak, emiatt 2022. decemberére időközi választások kerültek kiírásra, azonban jogszabályi változásoknak köszönhetően sajnos egy jelölő szervezet sem felelt meg a szabályoknak, így év végével a Roma Nemzetiségi Önkormányzat megszűnik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közfoglalkoztatásba való bekerülés javítása a finanszírozási lehetőségek javítása révén	Közfoglalkoztatás továbbfolytatása,
Személyes szociális gondoskodásban részesülők számának növekedése a tartós munkanélküliség következménye	Családsegítő szolgálat munkavállalást segítő technikák, munkavállalási tanácsadási terv igénybevételére. Információ eljuttatása érintett célcsoportokhoz. Megvalósítás önkéntesek bevonásával

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermek- és ifjúságvédelem mibenlétének meghatározásához, rendszerének áttekintéséhez nélkülözhetetlen a gyermek és az ifjúság jogi fogalmának vizsgálata. A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény szerint az Egyezmény vonatkozásában gyermek az a személy, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri.

A gyermek kifejezést a magyar jogszabályok többféle értelemben használják. Legáltalánosabb a „gyermek” valakinek az egyenesági leszármazója értelemben, hozzátartozói kontextusban jelenik meg. A Gyermkek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban Gyvt.) az életkori megközelítést alkalmazza.

Az Alaptörvény több helyen tesz említést a gyermekekről, az alaptörvény kimondja: „Magyarország védi ... családot, mint a nemzet fennmaradásának alapját.

A gyermekvédelem és a közigazgatás összefüggései szempontjából lényeges a gyámhatóságok, mint közigazgatási hatóságok tevékenysége. A gyermekvédelem és a gyámügy egymással összefüggő fogalmak, mert a gyermekek hatósági védelme nagyon fontos területe a gyámhatóságok tevékenységének.

A gyámügyi igazgatás célja a gyermekek és a gondnokság alá helyezett személyek törvényben foglalt jogainak, érdekeinek érvényesítése. Ezen ügyek sok esetben igényelnek személyes eljárást és nyilatkozatot az ügyfelek részéről. (kapcsolattartás, kiskorú házasságkötésének engedélyezése, örökbefogadás stb.)

A gyermekvédelem a gyermekek érdekében (gyermek érdekét figyelembe véve) végzett tevékenység. A gyermekvédelem fogalmára vonatkozóan a XXI. század elején számos (jogi, szociológiai, pedagógiai stb.) meghatározás ismeretes és elfogadott a társadalomtudomány egy-egy ágában.

A közigazgatási jog (tudomány) az alábbiak szerint definiálja a gyermekvédelmet: *Tágabb értelemben* gyermekvédelmen értendő minden olyan tevékenység, amelyet a gyermek érdekében a család, az óvoda, az iskola, a munkahely, illetve a társadalom bármely intézménye tesz. (pl. kedvezmények, juttatások, intézményi ellátás stb.) *Szűkebb értelemben* a gyermekvédelem azt az állami feladatot jelenti, amely a különleges védelemre szoruló gyermekek érdekeit óvja hatósági eszközökkel.

A törvényi meghatározásból következik a gyermekvédelem alábbi felosztása: Az *általános gyermekvédelem* a gyermekek családban történő nevelésének támogatását, a veszélyeztetettségének a megelőzését jelenti. Ez a megelőző tevékenység döntő részben az oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózatban (esetenként civilszervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok komplex együttműködésén alapul. A *speciális gyermekvédelem* az árva, elhagyott, veszélyeztetett különleges, fokozott védelmét garantálja. A családból kiemelt gyermek teljes körű ellátását az un. intézményes gyermekvédelem biztosítja. (Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, gyermek- és lakásotthonok, hivatásos nevelőszülők, valamint javítóintézetek.

Az ENSZ által elfogadott Gyermekjogi Egyezmény, hazánkban 1991-ben vált belső jog részévé. A nemzetközi egyezményekben meghatározottak és a hazai gyakorlat között kialakult ellentmondások vezettek egy új gyermekvédelmi törvény, a Gyvt. megalkotásához.

A Gyvt. a következők szerint határozza meg a *gyermek fogalmát*. „, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:10. § (1) bekezdése szerinti kiskorú ”.

(2:10. § (1) Kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be. A kiskorú a házasságkötéssel nagykorúvá válik.)

A gyermekekről való gondoskodás a család és az állam tevőleges kötelezettségeit jelenti, mégpedig szűkebb értelemben vett szolgáltatáshoz való jogot alapozza meg. A gyermeket a védelem elsősorban a családja részéről illeti meg, a gyermekről való gondoskodás a család és az állam feladata.

A gyermekvédelmi szakellátást igénybevételét minden esetben megelőzi az önkéntes ellátásokon alapuló gyermekjóléti rendszer. Az egymásra épülő rendszerek a családi típusú nevelésre helyezik a hangsúlyt és azokat a megoldásokat állítják előtérbe, amelyekkel megelőzhető a gyermek családból való kiemelése, illetve amelyek a családba történő visszahelyezését segítik elő. Az ellátórendszer kiindulópontja, az önkéntes igénybevétel, illetve a család többirányú támogatása, amelynek feltételrendszere úgy került kialakításra, hogy az alkalmas legyen a család összetartására.

A gyermek mindenekfelett álló érdekének elve a legtöbbet vitatott, a legnehezebben értelmezhető, mégis legfontosabb, a törvény egészét átható alapelv. A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhivatalok, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogói felügyelői szolgálat a törvény alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el. E szerveknek a gyermek érdekében szorosan együtt kell működniük.

Az ENSZ Gyermekjogi Egyezményével összhangban a gyermekvédelmi törvény a gyermek érdekeit és jogait helyezi előtérbe, elsőbbséget adva a családban történő nevelkedésnek. Ennek érdekében a különböző támogatások széles körét biztosítja a család és a gyermek számára, és csak utolsó eszközként teszi lehetővé a családból való kiemelést, azonban ebben az esetben is kiemelt feladatként határozza meg a családba történő visszagondozást.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma	16 035	17 875	33910	47,29%	52,08%
0-2 évesek			1 009	2,98%	
0-14 éves	2 638	2 398	5036	7,78%	7,07%
15-17 éves	506	481	987	1,49%	1,42%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza, (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A szociális alap- és szakellátáshoz kapcsolódó szempontok érvényesítése, tehát a gyermekek megfelelő ellátáshoz történő hozzáférése érdekében szakmaközi, tehát nemcsak a szociális terület szakembereinek objektívabb probléma-megközelítése és helyzetelemzése indokolt. A HEP során ezért a cél a jelzőrendszer tényleges, helyi működésének feltérképezése és esetleges hiányosságainak hatékony és mérhető orvoslása. A jelzőrendszer standarjainak hiányosságai és a környezettanulmányok szenzitív adatokra vonatkozó szabályozása helyi korrekciókat és odafigyelést kíván.

A veszélyeztetettséget a jelzőrendszer széleskörű, minden jelzőrendszeri tag bevonásával kell meghatározni. A veszélyeztetettség helyzetének felismerése gyakran az együttműködésre kötelezett szakemberek hiányos jelzései miatt maradnak rejtve. A rendelet szerint definiált veszélyeztetettség – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot - gyakran igen nehezen felismerhető helyzetekből adódik. Igen nagy a látencia a gyermekek bántalmazása, a szexuális abúzus, gyerek és/vagy szülő alkohol- vagy drogfogyasztása kapcsán. A látencia okai között

szerepel, hogy a sértett gyermek gyakran nem tudja, hová fordulhat segítségért, illetve a bántalmazott gyermek és családja nem kerül a gyermekvédelmi rendszer látókörébe, nem kerül kapcsolatba olyan szakemberekkel, akik a bántalmazás gyanújára felfigyelhetnének. A helyzetelemzés során ezért nemcsak a meglévő szolgáltatások felsorolását, hanem azok ismertségét, „akadálymentességét” és hatékonyságát is szükséges feltárni és mérni.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, váci Járási Hivatal Gyámhivatala a gyermeket védelembe veszi.

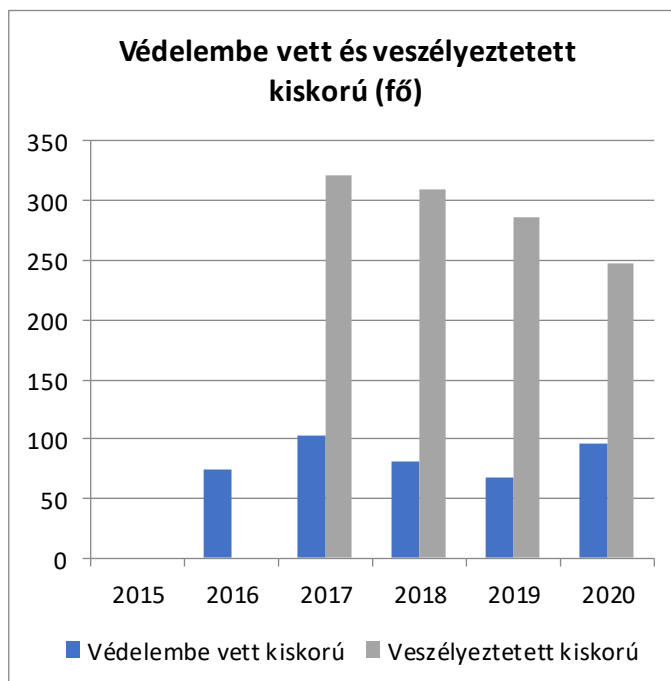
A védelembe vétellel egyidejűleg a gyermek gondozásának segítése és ellátások megszervezése, szülői nevelés támogatása érdekében a gyámhatóság a gyermek részére a gyermekjóléti szolgálat családgondozóját rendeli ki és a veszélyeztetettség okának megszüntetése érdekében intézkedéseket tesz, (pl. a szülő kötelezése, hogy vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátást, orvosi ellátást) valamint magatartási szabályokat állapít meg a gyermek számára a kifogásolt magatartás megszüntetése érdekében. A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát. A védelembe vétel indokoltsága évente felülvizsgálatra kerül.

Eredményes védelembe vétel esetén a gyámhatóság a hatósági intézkedést megszünteti. Ha a gyermek veszélyeztetettsége elsősorban elhanyagolása miatt áll fenn és alappal feltételezhető, hogy a családi pótlék célzott felhasználásával a gyermek fejlődése a családi környezetben biztosítható, a védelembe vétellel egyidejűleg vagy a gyermek védelembe vételének fennállása során - a családi pótlék gyermek után járó összegének 100%-a erejéig - a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásáról határozhat a gyámhatóság.

A családi pótlék természetbeni formában történő nyújtása legfeljebb hat hónap időtartamra, a döntést követő második hónap első napjával kezdődően rendelhető el.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	75	n.a.
2017	103	322
2018	82	310
2019	68	286
2020	96	247

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekek védelmének rendszere az alábbi pillérekre épül:

- Pénzügyi és természetbeni ellátások
- Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
- Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
- Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések (védelembe vétel, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, nevelési felügyelet)
- A bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiataalkorúak javítóintézeti ellátása

Az *alapellátás* célja, hogy a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, és a családban történő nevelését elősegítse. Az alapellátás megelőzésre irányul, célja, tehát hogy a gyermek veszélyeztető körülményektől mentesen, saját családjában nevelkedhessen. Az alapellátás pénzügyi, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó ellátás formájában valósulhat meg. Az alapellátások biztosítása a települési önkormányzatok által ellátandó feladat.

A *szakellátás* célja elsősorban a családjából kikerült gyermek helyettesítő védelmének biztosítása.

A gyermekvédelem és a gyámügyi igazgatás egymással szorosan összefüggő fogalmak, közöttük a gyermekvédelmi gondoskodás jelent átfedést. A Gyvt. és a Gyer. egyértelműen szétválasztja a hatósági és a szolgáltató tevékenységet. A gyermekvédelmi feladatokat a települési önkormányzat, illetve az állam látja el. A gyámügyi igazgatás körébe tartozó hatósági intézkedések meghozatala a gyámhatóság hatáskörébe tartozik. Az ágazati irányítást és a szakmai felügyeletet a miniszter látja el. A gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a területen lakó

gyermekellátásának megszervezése a települési önkormányzat feladata. Így a települési önkormányzat képviselő-testülete biztosítja a települési támogatást (rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, beiskolázási támogatás, gyermekétkeztetési térítési díj támogatás ...), továbbá a gyermekjóléti szolgáltatást, gyermekek napközbeni ellátását.

Vác Város Önkormányzata 2016. január 01-től járás szinten látja el a Gyermekjóléti Központot, Váci Család- és Gyermekjóléti Központ néven.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat látják el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók
- a köznevelési intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- egyesületek, alapítványok és egyházi jogi személyek
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatóknál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet. A gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltató és a gyámhatóság a gyermek bántalmazása, elhanyagolása miatt jelzést vagy kezdeményezést tevő intézmény, személy adatait erre irányuló külön kérelem nélkül zártan kezeli.

Vác Város Önkormányzata 2022. októberben ellátási szerződést kötött Újpest Város Önkormányzattal az általa üzemeltetett Aranyhíd Gyermekek Átmeneti Otthonában egy férőhely biztosítása céljából, ezzel eleget téve a 1997. évi XXXI. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 94.§ (3) bekezdés b) pontjának.

A védelembe vett gyermekek száma: A váci járás településein az előző évhez képest csökkent a védelembe vett gyermekek száma.

Korcsoporti bontás szerint magas számot mutat a 6-13 évesek és a 14-17 évesek korosztálya. A védelembe vételi arány magas száma a fentebb említett korosztályoknál az igazolatlan iskolai hiányzások miatt, a nem megfelelő szülői magatartás, elhanyagoló szülői attitűd, családi konfliktusok, gyermekbántalmazás, magatartási, beilleszkedési nehézségek miatt történt.

Ideiglenes hatállyal elhelyezett gyermekek száma: Az ideiglenes hatályú elhelyezésre tett javaslatok száma 2020-ban 12 fő. 2021. évben 2 esetben történt meg javaslatlét. Az *ideiglenes hatályú elhelyezést*, mint a gyermek érdekében álló azonnali intézkedést minden esetben *megalapozta* a gyermek súlyos veszélyeztetettsége, elhanyagolása.

Nevelésbe vett gyermekek száma: A nevelésbe vett gyermekek száma a tavalyi évhez képest csökkent. Korcsoporti bontásban a 6-13 éveseknél és a 14-17 éves korcsoportban volt a legtöbb

nevelésbe vett gyermek. Az esetmenedzserek évente egyszer a nevelésbe vétel felülvizsgálatakor javaslatot tesznek annak fenntartására vagy megszüntetésére. A nevelésbe vett gyermek érdekében az esetmenedzserek kapcsolatot tartanak a nevelőszülői tanácsadóval, a szülővel, valamint a gyermekvédelmi gyámmal. Az esetmenedzserek fontos feladata van a gyermek hazagondozásának elősegítésében, ha a szülők részéről erre igény mutatkozik.

Utógondozás: az utógondozottak száma nem változott a tavalyi évhez képest. A legfontosabb feladat gyermek családjába való visszagondozásának elősegítése.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Az a gyermek jogosult kedvezményre, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 135 %-át (38.475.- Ft), gyermekét egyedül nevelő szülő, valamint súlyosan fogyatékos, tartósan beteg gyermek esetén 145 %-át (41.325.- Ft). A jogosultságot 1 évre a jegyző állapítja meg.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	427,00
2016	324,00
2017	244,00
2018	239,00
2019	199,50
2020	118,00

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helvi juttatásokban részesülők helyzete

Beiskolázási támogatás annak a családnak állapítható meg, amelynek gyermeke, vagy fiatal felnőtt tagja általános, középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán folytat tanulmányokat, és a családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200 %-át. (57.000.- Ft), vagy gyermekét egyedül álló szülő gondozza és az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum mindenkori legkisebb összegének 220 %-át (62.700.- Ft). Az egy főre jutó jövedelem számításánál csökkentő tényezőként kell figyelembe venni a lakástörlesztő hitel havi díját maximum 30.000.- Ft-ig. Nem jogosult az

ellátásra az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Bursa Hungarica – Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat

Az Oktatási és Kulturális Minisztérium a települési és megyei önkormányzatok együttműködésével a 2000/2001-es tanév során hozta létre a Bursa Hungarica – Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázatot, amely a felsőoktatási intézmények államilag finanszírozott, nappali tagozatán tanuló, hátrányos helyzetben lévő hallgatók számára nyújt rendszeres anyagi segítséget. Vác Város Önkormányzata minden évben csatlakozott a programhoz, ezzel segítve a településen élő, továbbtanuló rászoruló diákokat.

Tanév	Támogatottak száma
2013/2014	28
2014/2015	27
2015/2016	41
2016/2017	41
2017/2018	41
2018/2019	36
2019/2020	36
2020/2021	28
2021/2022	17

Forrás: Váci Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Szociális Osztály

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Gyermekekétkeztetési térítési díj támogatás

Vác Város Önkormányzata az oktatási-nevelési intézményekben étkező gyermekek számára a Gyvt.-ben előírt normatív támogatáson túl a rászoruló gyermekek számára további étkezési térítési díj támogatást állapít meg annak a gyermeknek, vagy fiatal felnőttnek, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a 200%-át (57.000.- Ft), vagy gyermekét egyedül álló szülő gondozza és az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíjminimum mindenkori legkisebb összegének 220 %-át (62.700.- Ft). Az egy főre jutó jövedelem számításánál csökkentő tényezőként kell figyelembe venni a lakástörlesztő hitel havi díját maximum 30.000.- Ft-ig. Nem jogosult az ellátásra az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül.

Szünidei gyermekétkeztetés

21/C. § (1) bekezdés alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

21/C. § (2) bekezdés szerint a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

- a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
- b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
 bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.
 2021. évben a nyári szünidei étkeztetést - előző évekhez hasonlóan - a Gazdasági Hivatal nyári napközi keretében biztosította a gyermekek számára.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

A nem magyar állampolgárságú gyermekek esélyegyenlőségnek biztosítása esetén az elsődleges cél, hogy a gyermekek bejussanak a számukra megfelelő közoktatási intézményekbe, illetve oktatásuk során az interkulturális pedagógiai program megszervezésének feltételei biztosítottak legyenek. A köznevelési törvény minden Magyarországon élő vagy tartózkodó gyermek számára előírja az oktatásban történő kötelező részvételt, a magyar menedékjogi törvény pedig kifejezetten hivatkozik a gyermek mindenképp felett álló érdekének elvére. A nagyobb befogadó állomásokon megjelenő, külföldi állampolgárságú gyermekek egy része nem kerül be közoktatási intézménybe, vagy aránytalan utaztatással, intézményváltás során jut csak hozzá oktatási szolgáltatáshoz.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Vác városában szegregátumnak nevezett településrész nem található, nem különülnek el egy adott településrészen belül az egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Egészségügyi alap ellátás: az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény adja, amely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a

gyermeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

➤ A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében – kivéve, ha a gyermek átmeneti gondozását családok átmeneti otthona biztosítja – a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról, gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról, vagyis teljes körű ellátásáról kell gondoskodni.

Fogyatékos gyermekek ellátáshoz történő hozzáférése: a szakértői bizottság szakvéleménye alapján a fogyatékos gyermek legfeljebb hatéves koráig fejlődését biztosító korai fejlesztésben és gondozásban, vagy fejlesztő felkészítésben vehet részt. A Szt. rendelkezése szerint a nappali ellátás keretében gondoskodni kell többek közt a harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek napközbeni tartózkodásáról, étkeztetéséről.

Gyermekekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkeztést és két további étkeztést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A területi védőnői ellátás szervezeti felépítése, telephelyei

Vácon a területi védőnői szolgálat 9 körzetből áll, melyet jelenleg 7 védőnő lát el. Két körzetet tartósan helyettesítenek. Telephelyei a Deákvári főút 34/A, ahol 4 védőnői körzet van, jelenleg 3 védőnő látja el; a Flórián u.26., ahol 2 védőnői körzet van, jelenleg az egyiket tartósan helyettesítik; a Vám u. 5. sz. alatt 1 védőnői körzet; a Zrínyi u. 9.sz. alatt 2 védőnői körzet van.

A védőnői szolgálat szakfelügyeletét ellátó intézmény:

1. Járási szint: PMKH Váci Járási Hivatal Népegészségügyi Osztály védőnői szakfelügyelet
2. Megyei: BFKH Népegészségügyi Főosztály Fővárosi és Megyei Vezető Védőnő
3. Országos: EMMI Országos Tisztifőorvosi Feladatokért Felelős Államtitkárság Alapellátás fejlesztési és Módszertani Főosztály Védőnői Szakmai Irányítási Osztály- Országos Vezető védőnő

A területi védőnő feladatai: a növédelem, a várandós anyák gondozása, gyermekágyas anyák gondozása, újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, az óvodában a védőnői feladatok végzése, az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel a külön jogszabályban meghatározottak szerint ((49/2004.-es (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról).

A területi védőnő feladata:

((49/2004.-es (V. 21.) ESzCsM rendelet a területi védőnői ellátásról)

„ 3. § A védőnő feladata:*

- a) a növédelem, ezen belül
 - aa) a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás,
 - ab) az anyaságra való felkészülés segítése,
 - ac) a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel,
 - ad)* a népegészségügyi célú méhnyakszűrés végzése;
 - b) a várandós anyák gondozása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
 - c) a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
 - d) az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása, ennek során*
 - da)* a törvényes képviselővel előzetesen egyeztetett gondozási terv alapján a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, továbbá a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének és szocializációjának segítése, valamint a gyermek fejlődéséhez igazodóan az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek nyújtása,
 - db)* az újszülöttek, a koraszülöttek, a kissúlyal születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt saját kompetencia keretében fokozottan gondozott vagy már jelzést igénylő veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése,
 - dc)* a szoptatás és az anyatejes táplálás fokozott figyelemmel kísérése, az anyatejjel való táplálás ösztönzése különösen az első 6 hónapban, az anya tanítása a szoptatás helyes technikájára, a tejelválasztás fokozásának és fenntartásának módjaira; fokozott figyelemmel minden korcsoportban az életkornak, egészségi állapotnak és fejlettségi szintnek megfelelő táplálásra és táplálási nehézségekre,
 - dd)* a külön jogszabály szerinti, 0-4 napos életkorban elvégzendő szűrővizsgálatok meglétének ellenőrzése, a törvényes képviselő tájékoztatása az életkorhoz kötött - külön jogszabályban meghatározott - kötelező vizsgálatokról és az észlelt eltérésről a házi gyermekorvos, illetve a háziorvos (a továbbiakban együtt: háziorvos) írásban történő értesítése,
 - de) a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele,
 - df) a család felkészítése a beteg csecsemő és gyermek otthoni ápolására,
 - dg) az egészségi ok miatt fokozott gondozást igénylő, a krónikus beteg, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-ának a) pontja szerinti fogyatékossgal élő, valamint a magatartási zavarokkal küzdő gyermek és családja életviteléhez segítségnyújtás és tanácsadás együttműködve a háziorvossal és szükség esetén más illetékes szakemberekkel,
 - dh) a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak szerint;
 - e) az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása a külön jogszabályban foglaltak szerint;
 - f) az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása;
 - g) családgondozás keretében,
 - ga) a gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához,
 - gb)* soron kívüli családlátogatás végzése a nevelési-oktatási intézményt ellátó védőnő írásbeli jelzése alapján,

gc)* a család- és gyermekjóléti szolgálat, a fővárosi és megyei kormányhivatal népegészségügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala és a háziorvos, házi gyermekorvos írásos értesítése, ha a várandós anyja, a korlátozottan cselekvőképes vagy cselekvőképtelen kiskorú gondozója és törvényes képviselője a védőnővel nem működik együtt az a)-d) pontban meghatározott feladatai ellátása során, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén,

gd) figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról,

ge) tájékoztatás az állami, civil karitatív családtámogatási formákról és lehetőségekről,

gf)* tájékoztatás a gyermek jogairól, az egészségügyi ellátáshoz való jogairól és a törvényes képviselő ez irányú feladatairól, kötelezettségeiről,

gg)* a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységről évente írásos tájékoztató készítése az illetékes gyermekjóléti szolgáltató számára, és másolatának megküldése a szakfelügyeletet ellátó vezető védőnő részére,

gh)* részvétel a gyermekjóléti szolgálat éves tanácskozásán, eseti megbeszélésein,

gi)* szükség esetén, felkérésre - illetékességi körén kívüli körzetben - eseti gyámság ellátása;

h) az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel. ”

A várandós anyák gondozása során a védőnő:

- nyilvántartásba veszi a várandós anyát – a szülész-nőgyógyász szakorvostól hozott igazolás/lelet alapján,
- kiállítja a várandós anya törzslapját, gondozási könyvét (ezt átadja a várandós anyának),
- felveszi a részletes anamnézist (előzményeket),
- tájékoztatja a várandós anyát gondozásának menetéről,
- a várandós gondozás során a tanácsadáson és a családlátogatáson szerzett tapasztalatokat rávezeti a várandós anya törzslapjára és beírja gondozási könyvébe is,
- a nyilvántartásba vett személyeket otthonukban, illetve a tanácsadóban folyamatos gondozásban részesíti,
- legalább hetente egy alkalommal várandós tanácsadást tart;
- a várandós nő egészségi állapotát ellenőrző alapvető vizsgálatokat elvégzi,
- folyamatosan konzultál a várandós gondozásban részt vevő szülész-nőgyógyász szakorvossal és a háziorvossal;
- figyelemmel kíséri a várandós nő szociális, családi és munkahelyi körülményeit, egészségi és pszichés állapotát,
- tájékoztatja a várandós nőt a rá vonatkozó jogosultságokról, a családtámogatási ellátási formákról, szükség esetén közreműködik ezek intézésében,
- megszervezheti a szülésre felkészítést
- kiemelt figyelmet fordít a szoptatás szorgalmazására, a baba 6 hónapos koráig tartó kizárólagos szoptatásra,
- egészségnevelési foglalkozásokat, szülésre felkészítő tanfolyamot szervezhet/vezethet

A szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyák esetében szoros a segítő tevékenység. Támogató figyelemmel kísérik, segítik a fiatalkorú édesanyákat. Elsősorban a területi védőnőkkel együtt folyik a gondozási tevékenység. Közös családlátogatásokra kerül sor, folyamatos az együttműködés a szakemberek között. A gondozás során környezettanulmány készül, széleskörűen felmérjük a fiatal várandós életkörülményeit, családi, támogató háttérét. Támogatják őt, illetve

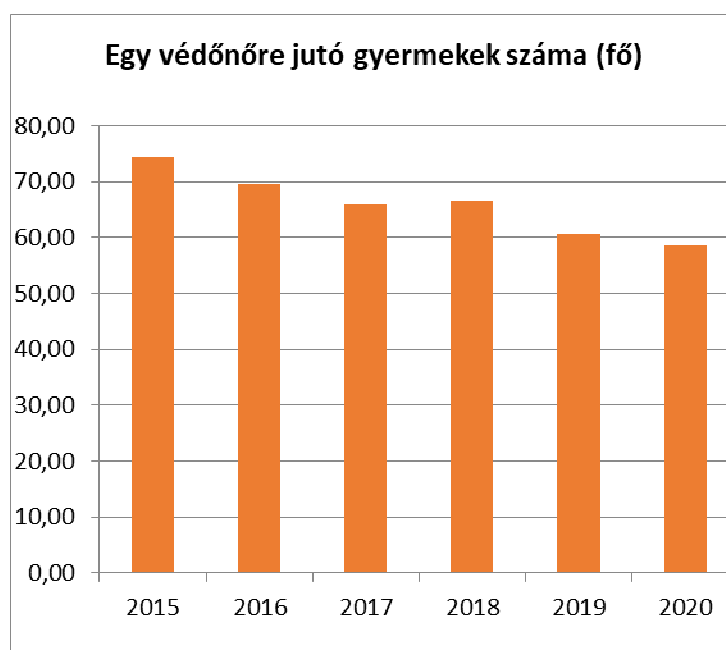
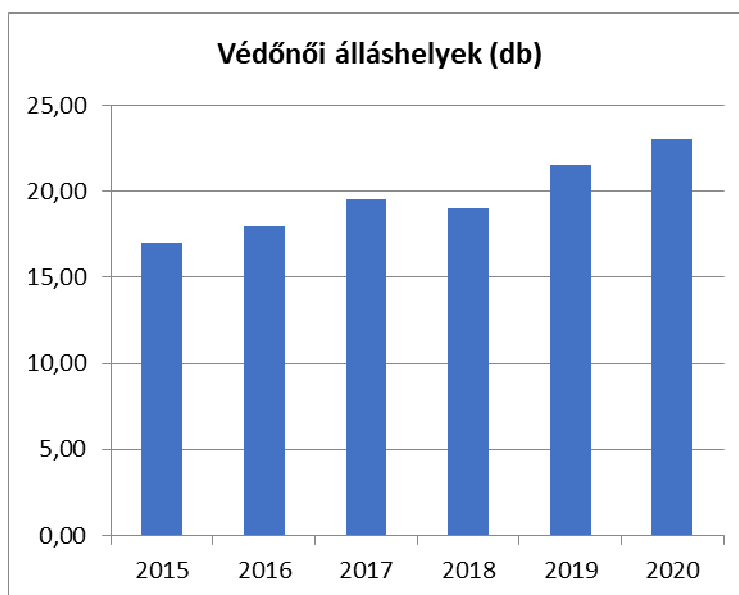
születendő gyermekét babaruhával, a baba gondozásához szükséges eszközökkel. Szükség esetén kerül sor az esetmenedzserek bevonására.

A területi védőnő feladata a 7 éven aluli gyermekek gondozása során:

- a családlátogatás és védőnői tanácsadás keretében folyamatos, célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése;
- az újszülöttek, a koraszülöttek, a kis súllyal születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése;
- a hat hónapos korig tartó igény szerinti kizárólagos szoptatás ösztönzése, a szoptatás gyakorlatának megtanítása. A szoptatással kapcsolatos problémák megelőzése és megoldásában segítségnyújtás. A hat hónapos kor alatti vegyes illetve mesterséges táplálás egészségi, testi, lelki, környezeti rizikótényezőinek ismertetése;
- a gyermek fejlődésének nyomon követése, az esetleges kóros elváltozás korai észlelése, dokumentálása és a gyermeket ellátó orvos értesítése
- **a jogszabály által meghatározott szűrővizsgálatok szervezése és végzése:**
 - 1, 2, 3, 4, 6, 9, 12, 15, 18 hónapos korban és 1 éves életkortól 7 éves korig évente, valamint 2,5 éves korban
- a gyermek fejlődését veszélyeztető tényező észlelésekor a házi gyermekorvos/háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele;
- a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött védőoltások fontosságáról, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése a külön jogszabályban, módszertani levélben foglaltak szerint.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	17,00	1 263	74,29
2016	18,00	1 253	69,61
2017	19,50	1 286	65,95
2018	19,00	1 266	66,63
2019	21,50	1 305	60,70
2020	23,00	1 349	58,65

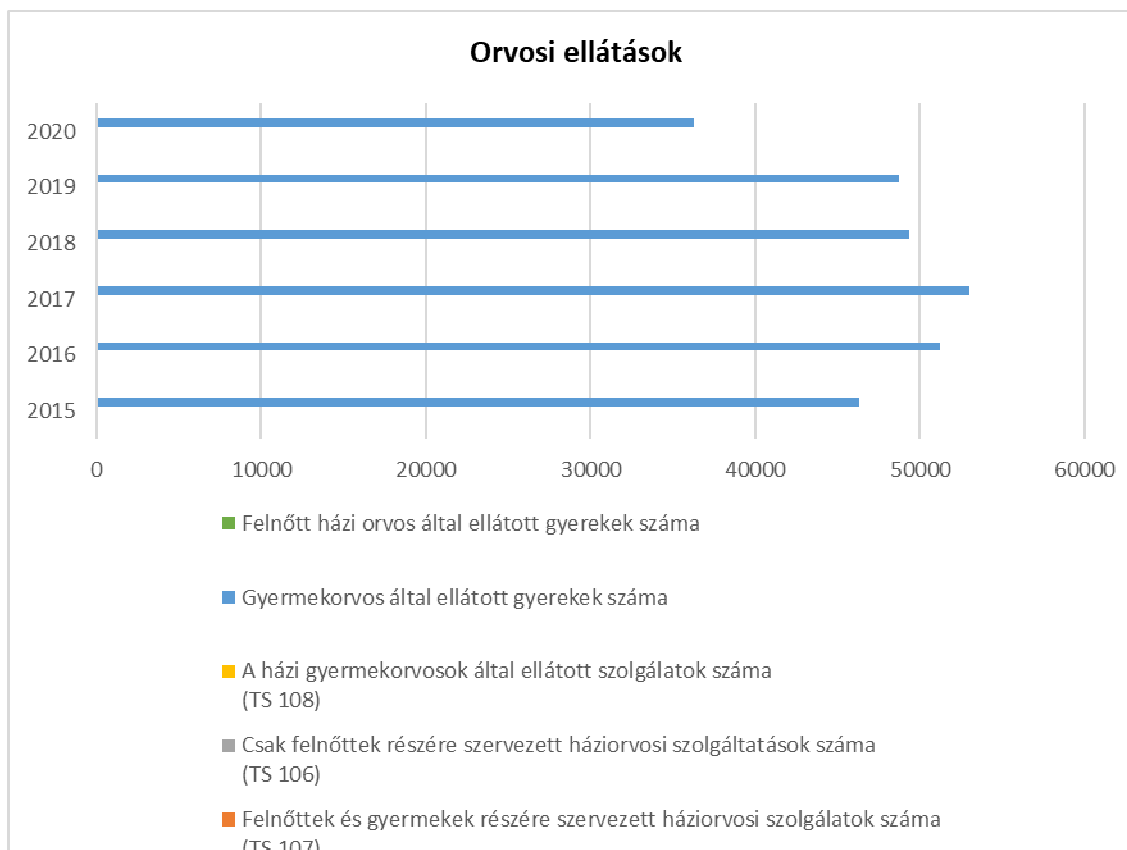
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	19	13	6	46 336	
2016	19	13	6	51 225	
2017	19	13	6	52 982	
2018	19	13	6	49 341	
2019	19	13	6	48 763	
2020	19	13	6	36 258	

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Iskola-egészségügy

Az oktatási intézmények egészségügyi ellátása iskolaorvos és iskolavédőnő együttes szolgáltatásából áll. Az **iskola-egészségügyi szolgálat** tevékenységét elsősorban a következő jogszabályok határozzák meg: az iskola-egészségügyi ellátásról szóló **26/1997. (IX. 3.) NM rendelet**, a szakmai alkalmasság orvosi vizsgálatáról szóló **33/1998. (VI. 24.) NM rendelet**, a szűrővizsgálatokról szóló **51/1997. (XII. 18.) NM rendelet**. Továbbá számos más rendelet, szakmai iránymutatás (pl. Védőoltási Módszertani levél, Magyar Egészségügyi Ellátási Standardok, Tetvesség elleni védekezés,...) előírásait kell figyelembe venni, betartani munkájuk végzése során.

Főbb feladatai:

Óvodák: Az iskolaorvos az óvodás korú gyermekek esetében vizsgálatot csak járvány, a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló miniszteri rendelet szerinti fertőző betegség esetén végez. (Védőnői ellátást jogszabály a területi védőnő feladataihoz sorolja.)

Iskolák: A munka jellemzően - tanévre lebontva -, nem csak napi rutinból, hanem főleg kampányfeladatokból áll (védőoltások, tisztasági vizsgálatok, új tanulók egészségügyi dokumentációjának összeállítása –megkérése – előző védőoltások meglétének ellenőrzése, ...) Emellett minden iskolának más-más „profilja” van, amihez alkalmazkodni kell az intézmény igényeinek megfelelően (beiskolázás előtti szakmai alkalmassági vizsgálat, mozgásszervi szűrés, egészségnap tartása, egészségnevelő órák tartása, véradás szervezése, elsősegélynyújtó versenyre felkészítés, egyéni tanácsadások...).

Az iskolai tanulók vizsgálata:

- 2., 4., 6., 8., 10. és 12. évfolyamok,
- 16. életévet betöltött tanulók záróvizsgálata,
- szakmai képzésben résztvevők előzetes és időszakos szakmai alkalmassági vizsgálata.

A vizsgálatok a következőket tartalmazzák: személyes adatok egyeztetése, anamnézis felvétel, testtömeg, testmagasság (BMI, Percentil) vérnyomás, pulzus, látás, színlátás, hallás, pajzsmirigy, mozgásszervek, belgyógyászati vizsgálat, egyéni tanácsadás, szakorvosi beutalások, testnevelési besorolás, szükség esetén kontrollok megbeszélése. A vizsgálatok eredményéről írásos tájékoztatást adnak ki a törvényes képviselő, valamint szakmai alkalmasságnál az oktatási intézmény részére.

- Kötelező oltások szervezése, lebonyolítása a 6. és 7. osztályban (dpTa, MMR II., Hepatitis B I-II.) és emellett a nem kötelezők védőoltások is a feladatuk (HPV, Meningitis). (Tartalmazza: oltóanyagok igénylése, szülői tájékoztatás, oltóanyagok beszerzése, beadása, oltási jelentések elkészítése, teljes körű dokumentáció).
- Általános iskolákban tisztasági (tetvességi) vizsgálatok végzése szeptember, január és április hónapban. Elvégzik az ezzel kapcsolatos teljes körű dokumentációt, negyedévente jelentést készítenek.
- Gyógytestnevelési besorolások végzése kapcsán: szakorvosi javaslatok, szűrővizsgálatok, mozgásszervi szűrések (1. és 9. évfolyam) alapján, az igazolások kiadása, nyilvántartások vezetése, jelentések készítése.
- Szakmai gyakorlatok végzéséhez szükséges Egészségügyi kiskönyv kiadása (egyéb vizsgálatokhoz beutalások kiadása, kiskönyvek kiállítása).
- Fokozottan gondozott tanulók kontroll vizsgálatainak végzése (vérnyomásnaplók-, beutalók eredményeinek begyűjtése, életmódi tanácsok betartása, ...).

- Eseti ellátásban részesítik az intézményben az aznap hirtelen jelentkező belgyógyászati panasszal érkező, illetve balesetet szenvedő tanulókat.

– Számos társszakmával működnek együtt (iskolapszichológus, Népegészségügyi Osztály, Vöröskereszt, Gyermekjóléti Szolgálat...)

Vác Város Önkormányzat Szociális Szolgáltatások Háza által ellátott intézmények száma: **14 óvoda, 9 általános iskola, 6 középiskola.**

(Emellett a városban más ellátási formában történik a Piarista Gimnázium, a Selye János, Simon Antal és a Tánicsics Mihály oktatási intézmények, iskolák ellátása – vállalkozás, közalkalmazott, egyházi.)

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK / OEP) által történik a finanszírozás, a **védőnőknél 1000 fő tanuló/pont**, míg az **orvosoknál 2400 fő** a maximalizált létszám (, iskolaorvosoknál az óvodai létszámot is figyelembe kell venni). A legoptimálisabb finanszírozás érdekében van, hogy többen látnak el megosztva egy oktatási intézményt.

Az iskola-egészségügyi szolgálatot az ellátott intézmények előző évi október 1-jei létszámának alapján finanszírozzák (jelenleg a 2017. október 1-jei, a 2018. januártól érvényes létszámok).

Városunkban 10 főállású iskolavédőnői állás van kialakítva

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok; gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

Bölcsődei ellátás bemutatása:

Vác Város Önkormányzat Bölcsődék és Fogyatékosok Intézménye gyermekvédelmi feladatokat a három váci bölcsődében, illetve a Fejlesztő Napközi Otthonban látja el.

A bölcsőde, a gyermekjóléti alapellátás része, amely a családban nevelkedő 0-3 éves korú gyermekek számára biztosítja a napközbeni ellátást, szakszerű nevelést, gondozást.

A bölcsődék működését a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM rendelet szabályozza.

A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjában szereplők pedig a szakmai munka egységessé tételéhez, és színvonalának növeléséhez járul hozzá. Az új dokumentáció kifutó rendszerben bevezetésre került.

A felvételnél meghatározó, hogy a váci állandó lakcímmel rendelkező lakosok elsőbbséget élveznek.

A gyermekek felvételét általában azok a szülők kérik, akik munkába kívánnak állni, vagy már dolgoznak, esetleg tanulnak.

Rajtuk kívül akkor nyer felvételt egy gyermek, ha fejlődése érdekében áll, vagy a család szociális helyzete, a szülő egészségi állapota megkívánja a segítséget.

Bölcsődei ellátás:

Bölcsődék és Fogyatékosok Intézménye három bölcsődét működtet:

- **Kölcsey utcai Bölcsőde** (Kölcsey utca 4.) családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korú gyermekek ellátását végzik 4 gyermekcsoportban, 8+1 fő kisgyermeknevelővel, 2 fő bölcsődei dajkával,
- **Szegfű utcai Bölcsőde** (Szegfű utca 1.) családban nevelkedő 1 évestől 3 éves korú gyermekek ellátását végzik 3 gyermekcsoportban, 6+1 fő kisgyermeknevelővel, 2 fő bölcsődei dajkával és 1 fő tálalókonyhai dolgozóval,
- **Bölcsőde és Speciális Csoport** (Baba u. 2.) 2 általános bölcsődei csoportban 1-3 éves korú

átlagos fejlődésű gyermekeket látja el és 2 speciális csoportban eltérő fejlődésű 1-6 éves korú gyermekek nevelését gondozását végzik 10+1 fő kisgyermeknevelő, 2 fő bölcsődei dajkával, 1 fő tálalókonyhai dolgozóval.

A korai fejlesztést, fejlesztő nevelést megállapodás alapján látja el a Pest Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Váci Tagintézménye, a személyi feltételeket az alábbi szakemberek adják: 3 fő gyógypedagógus, 1 fő konduktor.

Két bölcsődébe új vezető érkezett 2021-ben.

Az alapellátáson túl, 2021-ben is az időszakos gyermekfelügyelet lehetőségét kínálták a családoknak a heti 2 alkalommal történő zenébölcsődei foglalkozás mellett.

A bölcsődék folyamatos működését a Központi irányításon keresztül három fő karbantartó, és egy fő gépjárművezető biztosítja.

A kisgyermeknevelők 1 fő kivételével szakképzettek, az egy fő júniusban bemutatta a végzettségét igazoló oklevelét. Minden dajka elvégezte a 100 órás, kötelezően előírt tanfolyamot.

A differenciált egyéni bánásmód meg tud valósulni és a megfelelő szakmai munka színvonala biztosított.

A nevelő-gondozó munkát a bölcsődékben 1 fő szaktanácsadó segíti, aki az I. negyedévtől igazgatóhelyettesi feladatokat is ellát.

A gyermekorvos keresése a 2021-es évben is folyamatos volt, de még nem sikerült szerződni senkivel.

Az intézmény működése a koronavírus járvány miatt a 2021-es évben nem volt folyamatos.

Az ellátásban részesülőkre vonatkozó adatokat az alábbi táblázatok mutatják:

Az első táblázat mutatja a bölcsődékre lebontva a férőhelyek számait.

	Férőhely szám			
	2018.	2019	2020.	2021.
Baba u. Ált. Csoport	28	24	24	24
Baba u. Spec. csoport	20	20	20	20
Bölcsőde és Speciális Csoport	48	44	44	44
Kölcsey u. Bölcsőde	52	52	52	52
Szegfű u. Bölcsőde	42	42	42	42
Összesen:	142	138	138	138

A maximális felvehető létszám 2010. január 01-től törvény szerint: két éven aluliakat gondozó csoportokban 12 fő, két évet betöltött gyermekek esetében 14 fő/csoport, amennyiben a helyiség mérete megengedi (3 nm/fő).

A Baba utcai Bölcsőde Speciális csoportjában a törvényi előírások betartásával csak mindösszesen 18 gyermek gondozása lehetséges a két csoportban, a működési engedély módosítására van szükség.

A várakozók száma /2021. december 31-én/: 132 fő, felvételük folyamatosan történik a felszabaduló helyeken.

Várakozók száma december 31-én	2021.
Bölcsőde és Spec. Csoport	23 fő
Kölcsey u. Bölcsőde	38 fő
Szegfű u. Bölcsőde	71 fő
Összesen:	132 fő

2021. évben 42 fő visszavonta a jelentkezését, különböző okok miatt (költözés, más időpontra történő gyermekelhelyezés, testvér születése vagy a szülő nem létesített munkaviszonyt).

2021. évben az Intézmény 3 fő jelentkezését elutasította férőhely hiánya miatt a kért időpontban.

A 2021-es évben 102 fő gyermek került felvételre:

Beiratkozó gyermekek száma	2021.
Bölcsőde és Spec. Csoport	32 fő
Kölcsey u. Bölcsőde	34 fő
Szegfű u. Bölcsőde	36 fő
Összesen:	102 fő

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról¹ szóló törvény 42/A. § (1) bekezdés alapján igénybe vehető bölcsődei ellátás iránt a harmadik életévüket betöltött gyermekek szülei/ törvényes képviselői részéről nőtt az igény a 3. életév betöltését követő bölcsődében biztosítható ellátás iránt.

2021. évben 17 fő gyermek volt, aki 3. életévének betöltése után is bölcsődei ellátásban részesült, az óvodai felvételre való várakozás miatt.

SNI-s 3 éven túliak száma összesen 28 fő gyermek volt.

Amennyiben a nevelési év közben, de legalább december 31-ig az óvodák nem veszik át az ellátottjainkat, a várólista nagyon megnövekedik /fő és /időben, még az új részleg beindulását követően is.

A következő táblázat a feltöltöttség arányszámaait mutatja a férőhelyhez viszonyítva éves %-os arányban:

Bölcsőde	Feltöltöttség %			
	2018.	2019.	2020.	2021.
Baba u. Ált. Csop.	88,59	90,11	84,91	90,10
Baba u. Spec. Csop.	57,5	81,35	77,54	81,35
Bölcsőde és Spec. Csoport	75,63	86,12	81,56	86,12
Kölcsey u. Bölcsőde	89,68	91,93	91,54	91,93
Szegfű u. Bölcsőde	86,14	78,23	80,00	78,23
Összesen:	83,97	85,90	85,06	85,90

Az alábbi táblázatok mutatják a megvalósult gondozási napokat, illetve a naponta bent lévő gondozott gyermekek számát szintén éves átlagban, amely 2021. évben emelkedő tendenciát mutat.

Nem csak a bent lévő gyermekekre volt lehetőség 2021-ben lekérni az állami normatívát, hanem a férőhelyek 80%-ra, vagy annál magasabb naponta gondozott létszámra. A 10 napot meghaladó hiányzásokat sem kellett figyelembe venniük a vírushelyzet miatt.

Bölcsőde	Gondozási napok száma				Naponta gondozott gyermekek száma			
	2018.	2019.	2020.	2021.	2018.	2019.	2020.	2021.
Baba u. Ált. Csop.	216	222	206	222	19,28	16,76	13,90	16,76
Baba u. Spec. Csop.	216	222	206	222	8,05	11,34	8,42	11,34
Bölcsőde és Spec. Csoport	216	222	206	222	27,33	28,10	22,33	28,10
Kölcsey u. Bölcsőde	223	220	229	220	36,70	34,52	26,93	34,51
Szegfű u. Bölcsőde	222	221	215	221	27,06	25,75	25,60	25,75
Összesen:	661	663	650	663	30,40	29,45	26,03	29,44

	Tényleges gondozási napok			
	2018.	2019.	2020.	2021.
Baba u. Ált. Csop.	4166	3721	2865	3721
Baba u. Spec. Csop.	1739	2519	1736	2519
Bölcsőde és Spec. Csoport	5905	6240	4600	6240
Kölcsey u. Bölcsőde	8186	7594	6168	7594
Szegfű u. Bölcsőde	6008	5691	5506	5691
Összesen:	20099	19525	16274	19525

A Bölcsődékben összesen 24 fő kisgyermeknevelő és 3 fő részlegvezető látott el gondozási feladatokat, ebből 18 fő nevelő az általános bölcsődei csoportokban naponta átlagosan 29,44 fő gyermeket gondozott.

Időszakos ellátást 3 fő gyermek vette igénybe az év folyamán.

Az időszakos gyermekfelügyeletet igénylőket is rendszeresen meghívták és bevonták a bölcsőde által szervezett családi napokra, egyéb programokra. Ezzel segítették az így velük kapcsolatban álló családokat a mentális feltöltődésben, tartalmas időtöltésben, és nem utolsósorban népszerűsítik a bölcsődei ellátást és közelebbi kapcsolatot építenek ki azokkal, akik szeretnék megismerni őket.

A következő táblázat a kihasználtságot mutatja, a feltöltöttséghez viszonyítva. A feltöltöttség emelkedő számaival arányosan emelkedett a kihasználtság is.

	Kihasználtság %			
	2018.	2019.	2020.	2021.
Baba u. Ált. Csop.	68,89	69,84	57,92	69,83
Baba u. Spec. Csop.	40,25	56,73	42,13	56,73
Bölcsőde és Spec. Csoport	56,95	63,88	50,75	63,88
Kölcsey u. Bölcsőde	70,6	66,38	51,79	66,38
Szegfű u. Bölcsőde	64,44	61,32	61,25	61,31
Összesen	64,24	64,04	54,59	64,03

A beiratkozott gyermekek koreloszlása

A 2015. évben bekövetkezett törvényi változások ellenére nem nőtt az egy év alatti gyermekek elhelyezése iránti igény, mely korcsoportot a Működési engedély szerint csak a Kőlcsey utcai Bölcsőde tud felvenni és ellátni.

A 2021-es évben 1 fő gyermek felvételére került sor, aki júliusban töltötte be az első életévét.

A táplálék elkészítését a főzőkonyha végzi helyben, továbbá itt működik a tejkonyha, mely alkalmas tápszeres illetve anyatejes táplálás biztosítására, melyet egy szülő igényelt csecsemője számára 2021. évben.

A két éven aluli beiratkozók száma 11, 12, 16 fő volt, intézményi szinten összesen 39 fő.

Az 1-2 év közötti gyermekek száma emelkedett, míg a 3 éven felüliek aránya számottevően nem változott, mert a 3. életévüket betöltötték közül az óvodai nevelésben érettek átkerülnek az óvodába. Az ő intézményváltásuk szeptember és december között folyamatos.

A bölcsődében 5 éven felüli gyermek gondozása kizárólag a speciális csoportban lehetséges.

Gyermekek napközbeni ellátása

A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük, munkaerő-piaci részvételük elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel vagy akivel együtt a családban három vagy több gyermeket nevelnek kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül,
- akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

d) gyermekvédelem, krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A gyermek- és ifjúságvédelem mibenlétének meghatározásához, rendszerének áttekintéséhez nélkülözhetetlen a gyermek és az ifjúság jogi fogalmának vizsgálata. A Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény szerint az Egyezmény vonatkozásában gyermek az a személy, aki a tizenharmadik életévét nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri.

A gyermekvédelem a gyermekek érdekében (gyermek érdekét figyelembe véve) végzett tevékenység.

A közigazgatási jog (tudomány) az alábbiak szerint definiálja a gyermekvédelmet: *Tágabb értelemben* gyermekvédelmen értendő minden olyan tevékenység, amelyet a gyermek érdekében a család, az óvoda, az iskola, a munkahely, illetve a társadalom bármely intézménye tesz. (pl. kedvezmények, juttatások, intézményi ellátás stb.) *Szűkebb értelemben* a gyermekvédelem azt az állami feladatot jelenti, amely a különleges védelemre szoruló gyermekek érdekeit óvja hatósági eszközökkel.

A törvényi meghatározásból következik a gyermekvédelem alábbi felosztása: Az *általános gyermekvédelem* a gyermekek családban történő nevelésének támogatását, a veszélyeztetettségének a megelőzését jelenti. Ez a megelőző tevékenység döntő részben az oktatási, egészségügyi és szociális intézményhálózatban (esetenként civilszervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok komplex együttműködésén alapul. A *speciális gyermekvédelem* az árva, elhagyott, veszélyeztetett különleges, fokozott védelmét garantálja. A családból kiemelt gyermek teljes körű ellátását az un. intézményes gyermekvédelem biztosítja. (Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat, gyermek- és lakásotthonok, hivatásos nevelőszülők, valamint javítóintézetek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény. (továbbiakban: Gyvt.) a következők szerint határozza meg a *gyermek fogalmát*. „a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:10. § (1) bekezdése szerinti kiskorú”.

(Ptk 2:10. § (1) Kiskorú az, aki a tizennyolcadik életévét nem töltötte be. A kiskorú a házasságkötéssel nagykorúvá válik.)

A gyermekekről való gondoskodás a család és az állam tevőleges kötelezettségeit jelenti, mégpedig szűkebb értelemben vett szolgáltatáshoz való jogot alapozza meg. A gyermeket a védelem elsősorban a családja részéről illeti meg, a gyermekekről való gondoskodás a család és az állam feladata.

Az egymásra épülő rendszerek a családi típusú nevelésre helyezik a hangsúlyt és azokat a megoldásokat állítják előtérbe, amelyekkel megelőzhető a gyermek családból való kiemelése, illetve amelyek a családba történő visszahelyezését segítik elő. Az ellátórendszer kiindulópontja, az önkéntes igénybevétel, illetve a család többirányú támogatása, amelynek feltételrendszere úgy került kialakításra, hogy az alkalmas legyen a család összetartására.

A gyermek mindenekfelett álló érdekének elve a legtöbbet vitatott, a legnehezebben értelmezhető, mégis legfontosabb, a törvény egészét átható alapelv. A gyermekek védelmét ellátó helyi önkormányzatok, gyámhivatalok, bíróságok, rendőrség, ügyészség, pártfogói felügyelői szolgálat a törvény alkalmazása során a gyermek mindenekfelett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járnak el. E szerveknek a gyermek érdekében szorosan együtt kell működniük.

A gyermekek védelmének rendszere az alábbi pillérekre épül:

- Pénzbeli és természetbeni ellátások
- Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások
- Személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások
- Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések (védelembé vétel, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, nevelési felügyelet)
- A bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve előzetes letartóztatásba helyezett fiataalkorúak javítóintézeti ellátása

Az *alapellátás* célja, hogy a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét, és a családban történő nevelését elősegítse. Az alapellátás megelőzésre irányul, célja, tehát hogy a gyermek veszélyeztető körülményektől mentesen, saját családjában nevelkedhessen. Az alapellátás pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó ellátás formájában valósulhat meg. Az alapellátások biztosítása a települési önkormányzatok által ellátandó feladat.

A *szakellátás* célja elsősorban a családjából kikerült gyermek helyettesítő védelmének biztosítása. A gyermekvédelem és a gyámügyi igazgatás egymással szorosan összefüggő fogalmak, közöttük a gyermekvédelmi gondoskodás jelent átfedést. A Gyvt. és a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (továbbiakban: Gyer.) egyértelműen szétválasztja a hatósági és a szolgáltató tevékenységet. A gyermekvédelmi feladatokat a települési önkormányzat, illetve az állam látja el. A gyámügyi igazgatás körébe tartozó hatósági intézkedések meghozatala a gyámhatóság hatáskörébe tartozik. Az ágazati irányítást és a szakmai felügyeletet a miniszter látja el. A gyermekek védelme helyi ellátórendszerének kiépítése és működtetése, a területen lakó gyermekek ellátásának megszervezése a települési önkormányzat feladata. Így a települési önkormányzat képviselő-testülete biztosítja a települési támogatást (rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, beiskolázási támogatás, gyermekétkeztetési térítési díj támogatás ...), továbbá a gyermekjóléti szolgáltatást, gyermekek napközbeni ellátását. Vác Város Önkormányzata 2016. január 01-től járás szinten látja el a Gyermekjóléti Központot, Váci Család- és Gyermekjóléti Központ néven.

Az óvodákban a gyermekvédelem kapcsán felmerült problémákkal több szinten is foglalkoznak: óvodapedagógus, gyermekvédelmi felelős, intézményvezető. Az óvodapedagógusok a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek sorsának alakulását folyamatosan figyelemmel kísérik. Szükség esetén jellemzést, környezettanulmányt készítenek a gyermekről, vagy a családról. Az esetek írásban történő jelzését a megfelelő intézmények felé a gyermekvédelmi felelős teszi. A családok szociális jellegű megsegítésére javaslatot tehetnek az óvodapedagógusok, a gyermekvédelmi felelős és az intézményvezető (rendkívüli segély, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, óvodai alapítványi támogatás stb.).

A csoportvezető óvónők év elején felmérést végeznek az esetleges veszélyeztetettségéről, hátrányos helyzetről. Folyamatosan kapcsolatot tartanak a gyermekvédelmi felelősökkel a gyermekeket összefüggő tudnivalókról, problémákról, akik a működő belső jelzőrendszert működtetve azonnal tájékoztatnak, valamint felveszik a kapcsolatot a Váci Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársaival.

Az óvodaköteles gyermekek óvodába járása rendszeres volt, igazolatlan hiányzást 7 gyermek esetében jeleztek az óvodapedagógusok. Ezekben az esetekben a törvényi előírásnak megfelelően az intézkedéseket az érintett szervek felé megtették.

Esetmegbeszélésen egy alkalommal vettek részt a Váci Család- és Gyermekjóléti Központnál online formában szervezett keretek között.

A 2021-2022-es nevelési év első félévében az intézményben egy alkalommal került sor gyermekvédelemmel kapcsolatos intézkedésre, gyermek veszélyeztetettsége miatt.

Folyamatos konzultációt tartottak a szükséges esetekben az óvodapedagógusokkal, szülőkkel, a Váci Család- és Gyermekjóléti Központtal, Pedagógiai Szakszolgálattal.

Az érintett szervek kérésére minden esetben megtörtént a gyermekekről szóló pedagógiai vélemény elkészítése.

A gyermekvédelmi szempontból veszélyeztetett, hátrányos helyzetű és nehezen nevelhető gyermekek feltérképezése megtörtént, ezekről feljegyzés, esetleírás készült. Folyamatos nyomon követésük, fejleszthetőségük a fejlődési naplóban történt.

Gyermekek Átmeneti Gondozásának biztosítása:

Vác Város Önkormányzata a Support Alapítvány erdőkertesi Családok Átmeneti Otthonával kötött ellátási szerződést egy család elhelyezésére. Ezzel biztosítja az átmeneti ellátás törvényi előírását.

Az intézmény célkitűzése

Az átmenetileg lakhatási nehézségekkel küzdő gyermekes családoknak, várandós esetlegesen bántalmazott anyáknak nyújtanak segítséget problémáik megoldásában. A bekerülő családok az együttes elhelyezés révén megőrzik egységüket, így a gyermeket, vagy gyermekeket nem kell elszakítani szüleiktől a szociális krízis miatt. Az ellátást 12+6 hónapra vehetik igénybe a családok. Fontos célkitűzés a családok intézményből való kikerülésének elősegítése, önálló életének erősítése, erőforrásaik olyan fejlesztése, amelynek segítségével a szolgáltatás igénybe vétele után alkalmassá válnak az önálló életvitel ismételt kialakítására. Ennek megvalósítására komplex családgondozás programot biztosítanak.

- kikerülési motiváció folyamatos fenntartása, elő takarékosági programban való részvétel
- családok belső erőforrásainak feltérképezése
- a család rokoni, társadalmi és intézményi kapcsolatainak erősítése, helyreállítása
- jogsegély szolgálat
- alternatívák kidolgozása az intézményből való kikerüléséhez és a lakhatás hosszú távú megoldására
- albérleti lehetőségek keresése, gazdálkodási terv készítése a kikerülés utáni hónapokra fókuszálva
- megfelelő munkahely megtalálásának segítése
- gyermekjóléti szolgálattal való folyamatos kapcsolattartás

Az intézmény bemutatása

Az otthon a település központi részén, kertvárosi övezetben helyezkedik el. Ez a szocializáció szempontjából jelentős, hiszen a lakóik napi kapcsolatba kerülnek a szomszédokkal, ami egyrészt mintát jelent részükre, másrészt gyakran segítséget (Pl. munkalehetőség, adomány). Az utca lakói is érzékenyebbé váltak a nehéz helyzetbe került családok elfogadása területén. Tömegközlekedéssel jól megközelíthető, a vasútállomástól 10, a buszmegállótól 5 perc távolságra található az intézmény. A gyermekintézmények (óvoda, iskola), orvosi rendelő 5 perc távolságra vannak.

A 40 fő lakó két egymás melletti épületben kerül elhelyezésre (családi ház jellegű épületek). Összesen 14 lakoszobával rendelkeznek. A gyermekek részére az otthonon belül játszóudvar került kialakításra. A közösségi és csoport-foglalkozásokhoz negyven négyzetméteres „klubszoba” áll rendelkezésre.

2017. évben 40 férőhelyen 40 családot, összesen 146 főt (63 felnőtt, 83 gyermek) látott el. Az ellátási napok száma összesen 15.177, egy főre jutó átlagos gondozási napok száma 103,95 nap volt.

A gondozott családok főbb jellemzői

Az utóbbi években bekerülő családok jelentős része több problémával kénytelen szembe nézni, egyre nehezebb sorsú családok kerülnek az otthonba. Ez mindenképp előtt a szegénységet jelenti, de legalább ilyen nagyságrendű probléma a családi háttér, a természetes segítő kapcsolatok hiánya. (Pl. egyedül álló anya több gyermekkel, férj, élettárs, szülői háttér nélkül). Egyre nagyobb létszámban jelennek meg az intézményben a gondozott pszichiátriai beteg felnőttek, illetve a középsúlyos fogyatékkal rendelkező szülők is, akik ellátása, gyermekeik nevelésében való támogatása munkatársaiktól még fokozottabb szakmai munkát igényel. Jellemző az alacsony iskolai végzettség, és a munkaerő piaci tapasztalat hiánya.

A bekerülés jellemző okai:

- család megélhetési (anyagi, életvezetési) és lakhatással összefüggő problémák (krízis elhelyezés, hajléktalanná válás, elégtelen, egészségtelen lakhatási körülmények, albérlet váratlan felmondása)
- szülők és gyermekek egészségi problémái, szenvedélybetegség, bántalmazás (fizikai, lelki, szexuális), családi konfliktusok
- gyermekek magatartási és tanulási problémái.

A Váci Család- és Gyermekegészségügyi Központ látókörébe kerülő igénybevevők sokszor küzdenek lakhatási problémákkal, mely ügyek során több esetben sor került a családok elhelyezésére Családok Átmeneti Otthonában, ezt hosszas kutató munka előzte meg, kapcsolatfelvétel az ország számos Családok Átmeneti Otthonával. A családsegítők ajánlásokat küldenek a családokról, felvételi beszélgetésre egyeztetnek időpontot, részletesen tájékoztatják, felkészítik a szülőket a várható élethelyzetre, de sajnos az a tapasztalat, hogy nem célravezető ez a megoldás, a Szolgálat széleskörű összefogással nagy energiákat mozgat meg, eredménytelenül. Szinte mondhatjuk, hogy az albérlet, mint lehetőség egyáltalán nem opció a családoknál, mivel a szülő általában egyedül neveli a gyermekeket, szociális juttatásokból, esetlegesen van jelen a másik szülő, aki inkább hátráltató tényező a család szempontjából. Igénybe vevőik nagy része súlyos anyagi gondokkal küzd. Gyakran van szükség azonnali beavatkozásra. Ezekben az esetekben legtöbbször a Váci Egyházmegyei Karításhoz, a Váci Hit gyülekezethez tudnak fordulni. Évek óta tartó, kiemelkedően jó együttműködés jellemzi a munkakapcsolatokat. Segítséget nyújtanak az ügyfelek részére tartós ételkészítés osztásával, a gyógyszerkiváltásban, beiskolázásban. Az önkormányzatok által nyújtott anyagi és természetbeni juttatások igénylésében is rendszeresen segítik az igénybevevőket. Az ún. családsegítő ügyfelek részére történő segítségnyújtás nagy részét a hivatalos ügyeik intézése jelenti. Sok esetben meghatalmazás által tudják a részükre igényelhető ellátásokat kérelmezni, hiszen többségében idősek, mozgásukban akadályozottak, különböző egészségügyi betegségektől szenvednek. Nagyfokú utánajárást igényel a családsegítő részéről az ilyen ügyek

kezelése. Legfőbb cél ezen esetekben, hogy rendszeres jövedelemhez juttassák az igénybe vevőket, illetve stabilizálják az életkörülményeiket.

Az elmúlt évben jelentős mennyiségű élelmiszert osztottak ki az igénybe vevőknek. Jelenleg is napi szinten történik részükre az adományok kiszállítása, adott esetben személyes átvétele. A Magyar Élelmiszerbank által kiírt év végi élelmiszer gyűjtésen két áruházláncban voltak jelen, ahol 3 és fél tonna élelmiszert gyűjtöttek össze, így gondozásukban lévő minden család részére tudtak élelmiszert adni kb. 10.000,-Ft értékben. Ezen túl további élelmiszeradománnyal támogatta intézményüket a Hit Gyülekezete, Baptista Szeretetszolgálat, Rotary Klub és a Váci Járásbíróság. Ruhaosztást biztosítottak kétheti rendszerességgel az igénybe vevők számára. A veszélyhelyzet ideje alatt, a személyes ruhaválogatás felfüggesztésre került, illetve előre egyeztetett időben, előre leadott igényeket tudtuk biztosítani.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló, (Nktv. 4. §-ának 13. pontja)

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd, (Nktv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nktv. 4. § 3. pont).

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebtv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással

összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

Óvodai nevelés feladatai körében kerül megrendezésre a sportnap fesztivál, kirándulások, szülőkkel közösen szervezett szabadidős programok megvalósítása, illetve nyílt napok megszervezése.

Váci Alsóvárosi Óvoda

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja szerint minden óvodapedagógus alapvető feladata a rábízott gyermekek nevelése, ezen belül a gyermekvédelmi feladatok ellátása is.

A gyermekvédelmi feladatok ellátását, a Váci Alsóvárosi Óvoda Pedagógiai Programjában részletezett feladatok betartásával végezték.

A tagóvodánként megválasztott gyermekvédelmi felelősök elkészítették éves tervüket, amely kiemelt és csoportra vonatkozó feladataikat is tartalmazta, ezeket az óvodapedagógusokkal tagóvodájukban megismertették.

A felelősök folyamatosan figyelemmel kísérték a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek, hátrányos helyzetű gyermekek, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és a sajátos nevelési igényű gyermekek, valamint a BTMN-es gyermekek számának változásait. A statisztikához az adatszolgáltatást megtették. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésével kapcsolatos szakmai munka értékelése:

Az intézményben a 2021-2022-es nevelési év első félévében 6 fő sajátos nevelési igényű gyermek nevelése történt:

- 1 fő gyermekkori autizmus
- 1 fő kevert specifikus fejlődési zavar
- 2 fő beszédfigyathékos
- 1 fő nem meghatározott pervazív fejlődési zavar
- 1 fő enyhe mentális retardáció

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztését az intézmény gyógypedagógusa végezte. Az óvoda kiemelt feladatának tekinti az integrációs feladatok végzését. Az óvodapedagógusok a gyógypedagógussal együttműködve törekedtek a bármely okból fejlődésben lemaradó gyermekek kiszűrésére, akiknél szükség esetén kezdeményezték a szakszolgálati vizsgálatot.

Jelenleg 5 fő gyermek felülvizsgálati és 6 fő gyermek komplex vizsgálati kérelme van folyamatban a Pedagógiai Szakszolgálatnál.

6 fő beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek nevelése történt az óvodai csoportokban, akiknek fejlesztésében a gyógypedagógus is részt vett, segítve ezzel az óvodapedagógusok munkáját.

Váci Deákvári Óvodák

Legfontosabb feladatuk a gyermekek nevelése, fejlesztése az óvoda Nevelési Programja, az éves munkaterv és a benne lévő eseménynaptár szerint. Legfontosabb tevékenységként a játékba ágyazott tapasztalatszerzést helyezik előnybe. Alapvetően a gyermekeknek az élményalapú megtapasztalást kívánunk nyújtani.

Az óvodákban a gyermekvédelem kapcsán felmerült problémákkal több szinten is foglalkoznak: óvodapedagógus, gyermekvédelmi felelős, intézményvezető. Az óvodapedagógusok a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek sorsának alakulását folyamatosan figyelemmel kísérik. Szükség esetén jellemzést, környezettanulmányt készítenek a gyermekről, vagy a családról. Az esetek írásban történő jelzését a megfelelő intézmények felé a gyermekvédelmi felelős teszi. A családok szociális jellegű megsegítésére javaslatot tehetnek az óvodapedagógusok, a gyermekvédelmi felelős és az intézményvezető (rendkívüli segély, rendszeres gyermekvédelmi támogatás, óvodai alapítványi támogatás stb.)

A csoportvezető óvónők év elején felmérést végeznek az esetleges veszélyeztetettségéről, hátrányos helyzetről. Folyamatosan kapcsolatot tartanak a gyermekvédelmi felelősökkel a gyermekeket összefüggő tudnivalókról, problémákról, akik a működő belső jelzőrendszert működtetve azonnal tájékoztatnak, valamint felveszik a kapcsolatot a Váci Család- és Gyermejkölési Központ munkatársaival.

Óvodai integrációs program:

A magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő gyermekek között akadhatnak olyanok is, akiknek viselkedési problémái mögött a részképességi zavarok mellett egyéb pszichés és szociális természetű problémák is állhatnak. A Pest Megyei Szakszolgálat Váci Tagintézménye véleménye alapján, szakember látja el ezt a feladatot.

SNI-s gyermekek együtt nevelése:

SNI-s az a gyermek, aki a szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján gyógypedagógiai fejlesztésben részesül. A szakértői vélemények alapján részesülnek rehabilitációs órákban.

Váci Kisvác-Középvárosi Óvoda

Az SNI gyermekek ellátását intézményünk gyógypedagógusa teljes óraszám lefedettséggel látta el. A logopédiai ellátásra kellett további megoldást keresni, ezt megbízásos alkalmazással oldották meg.

A BTMN gyermekek ellátását intézményünk gyógypedagógusa időszakosan tudta ellátni, ezért a Pedagógiai Szakszolgálat segítségét is igénybe vették a szülők.

A gyermekvédelmi feladatok bővültek, gyakoribb lett a védelembe vételi eljárásban való közreműködés. A Gyermejkölési Szolgálat folyamatosan a kapcsolattartás, többször adtak pedagógiai jellemzést gyermekekről.

A szociális segítő leginkább felvilágosító munkában, megbeszélésben, egy esetben szülővel történő beszélgetésben, tájékoztatásban volt segítségükre.

A cukorbeteg gyermek speciális étkeztetése és óvodai ellátása zökkenőmentesen megtörtént. A szülővel folyamatosan együttműködve, nagy körültekintéssel, folyamatos kontrollal segítették részvételét az óvodai tevékenységekben.

Csányi körúti és Hársfa utcai tagóvodájukban sószoza áll a gyermekek rendelkezésére, mely idén is nagy segítséget nyújtott az egészségmegőrzésben.

Fejlesztési feladatok:

- Pályázati lehetőségek további figyelemmel kísérése a tárgyi felszereltség bővítése érdekében.
- Fejlesztőpedagógus biztosítása a BTMN gyermekek hatékony ellátása érdekében.
- Óvodapszichológus biztosítása a rászoruló gyermekek és szüleik megsegítése érdekében.
- Udvari játékok cseréje, esésvédő felületek kialakítása

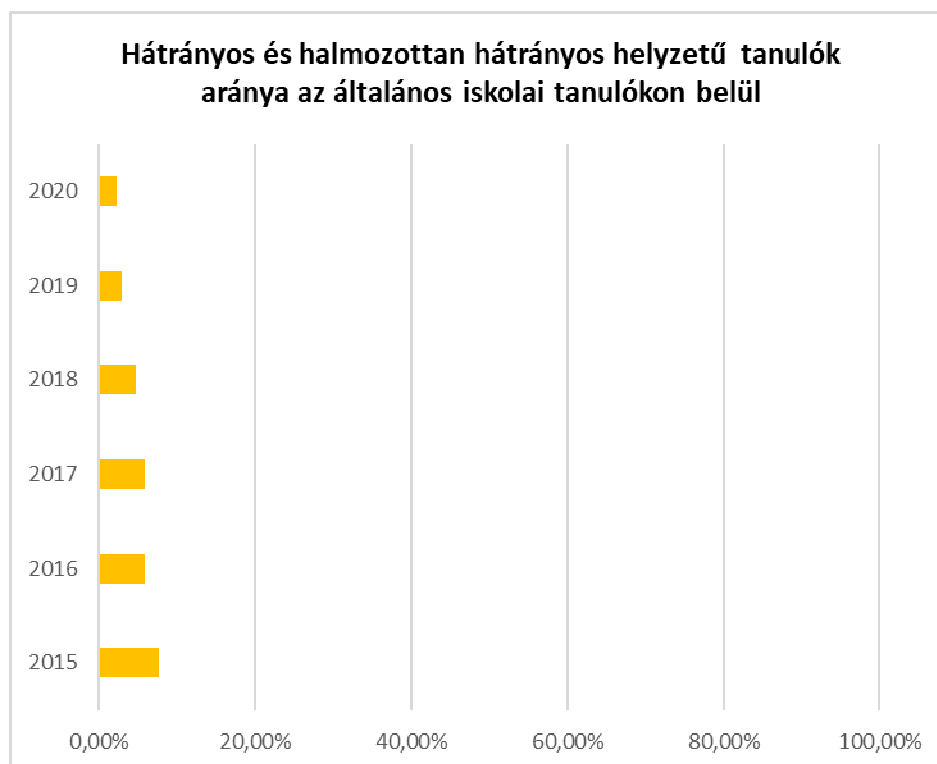
4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	1157	23	1,99%
2016	1202	23	1,91%
2017	1245	20	1,61%
2018	1253	31	2,47%
2019	1297	22	1,70%
2020	1268	10	0,79%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	3 397	265	7,80%
2016	3 371	199	5,90%
2017	3 376	201	5,95%
2018	3 400	165	4,85%
2019	3 384	98	2,90%
2020	3 362	76	2,26%

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

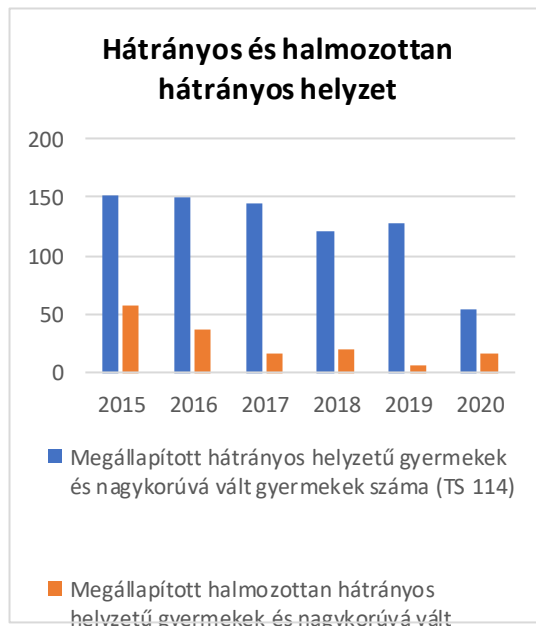
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	1	0,06%	n.a.	-	n.a.	-
2016	10	0,61%	82	10,05%	75	2,70%
2017	4	0,24%	58	6,74%	13	0,46%
2018	2	0,12%	54	5,85%	20	0,75%
2019	4	0,24%	23	2,45%	7	0,26%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2015	151	58
2016	150	37
2017	145	16
2018	120	20
2019	127	6
2020	54	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Bölcsődei, óvodai férőhelyek nem elegendőek	Férőhelybővítés
Hátrányos helyzetű gyermekek korai iskolai lemorzsolódása, SNI s gyermekek száma növekszik	A hátrányos helyzetű tanulni/továbbtanulni vágyó fiatalok támogatása, ösztöndíj program. Fejlesztő programok pszichológusok, fejlesztő pedagógusok bevonásával.
bűnmegelőzés, drogprevenció	Rendőrség közoktatási intézményekben végzett preventív foglalkozások kábítószer megelőzés, párkapcsolati erőszak ügyben

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

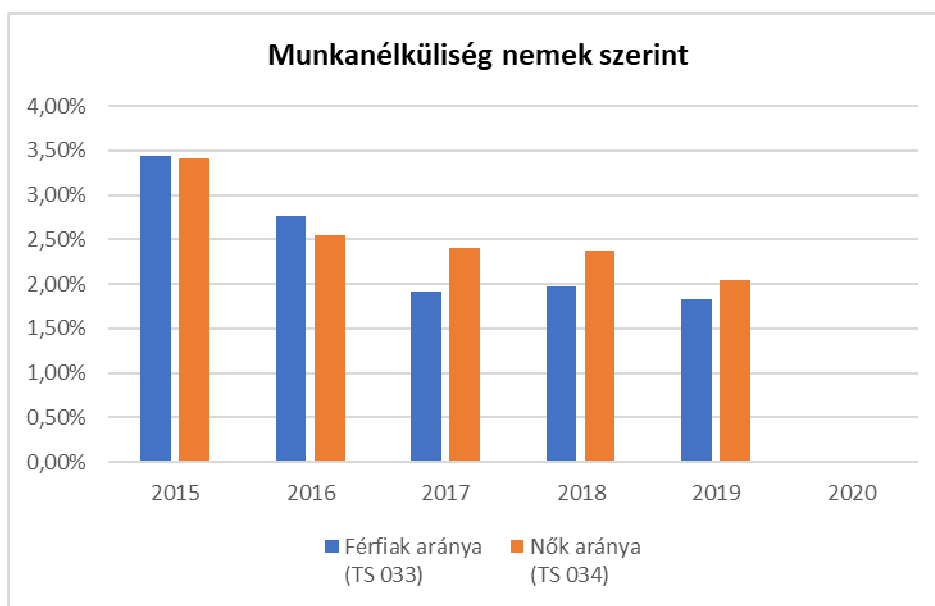
A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

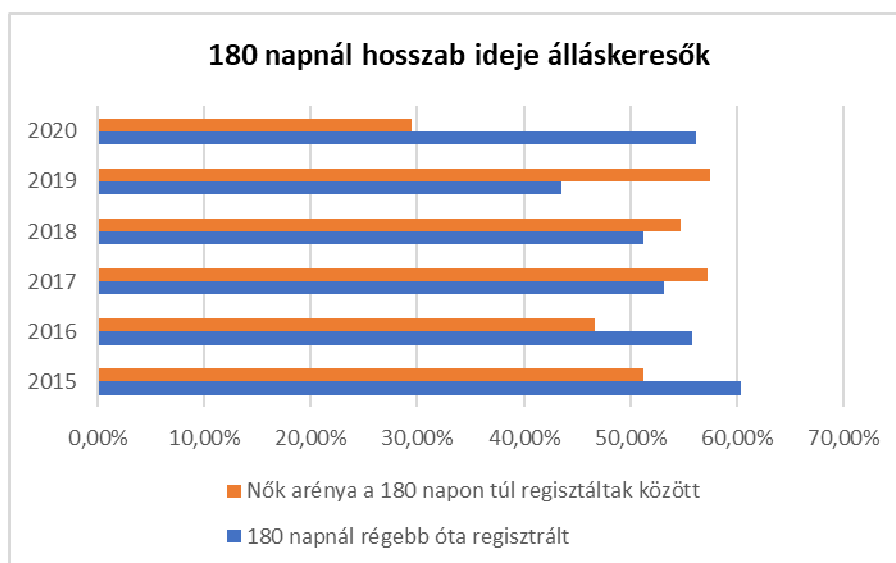
5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	3,44%	3,41%	3,43%
2016	2,76%	2,55%	2,66%
2017	1,92%	2,41%	2,17%
2018	1,98%	2,37%	2,18%
2019	1,83%	2,05%	1,94%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

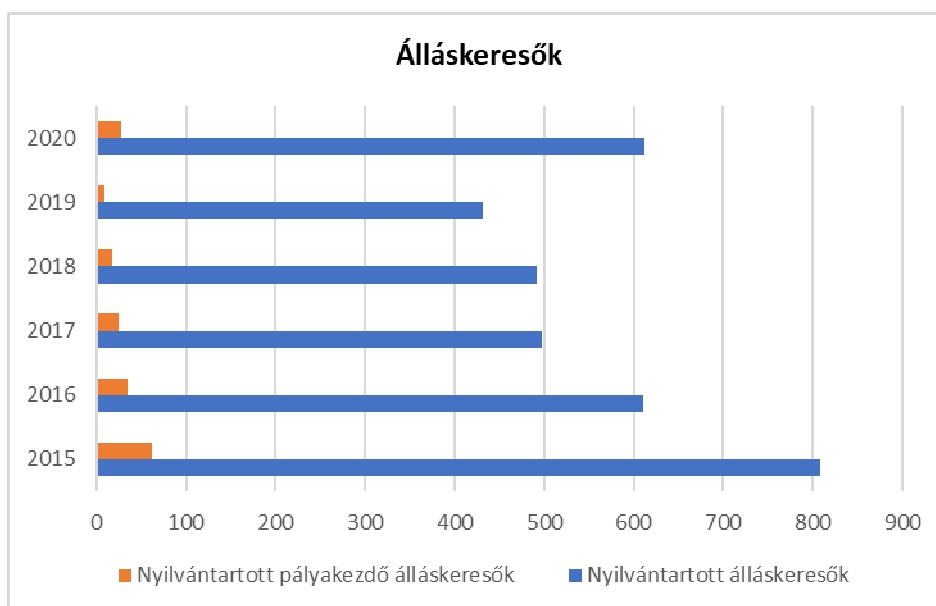
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	60,40%	51,23%
2016	55,81%	46,63%
2017	53,12%	57,20%
2018	51,22%	54,76%
2019	43,52%	57,45%
2020	56,20%	29,41%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	808	62
2016	611	35
2017	497	25
2018	492	18
2019	432	8
2020	612	27

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban: Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya mindkét nem részére egyformán biztosít képzés lehetőségeket.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei: egyre kevésbé jellemző az alacsony iskolai végzettségűek száma.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség): A nők munkaerő-piaci hátrányos megkülönböztetése nehezen vizsgálható jelenség.

Vác város tekintetében semmilyen hivatalos adat nem áll rendelkezésre arról, hogy a foglalkoztatás területén történt e hátrányos megkülönböztetés a női munkavállalók esetében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. évének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen

található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson vesz részt. A jegyző - az egyházi és magán fenntartású intézmények esetében a fenntartó - a szülő kérelmére és az óvodavezető, valamint a védőnő egyetértésével, a gyermek jogos érdekét szem előtt tartva, annak az évnek az augusztus 31. napjáig, amelyben a gyermek az ötödik életévét betölti felmentést adhat a kötelező óvodai nevelésben való részvétel alól, ha a gyermek családi körülményei, képességeinek kibontakoztatása, sajátos helyzete indokolja.

Általános iskola

Az általános iskolában nyolc évfolyamon országosan egységes követelmények szerint alapfokú nevelés-oktatás folyik. Az általános iskola a tanulót az érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelően felkészíti a középfokú iskolai továbbtanulásra.

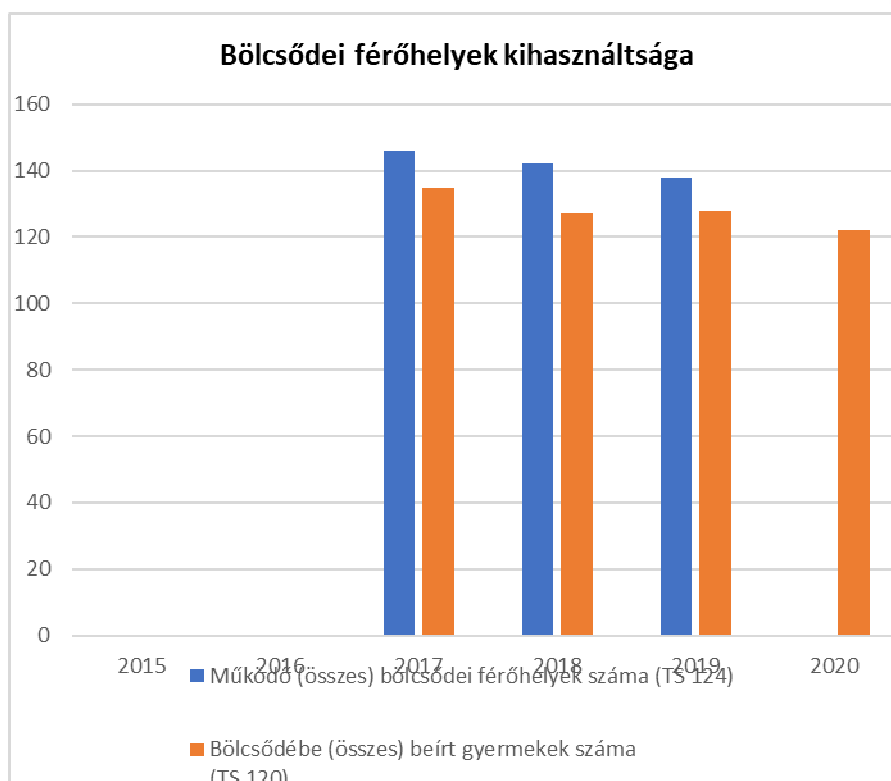
Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Mindennapos testnevelést az iskolai nevelés-oktatás első, ötödik, kilencedik évfolyamán 2012. szeptember 1-jétől kezdődően felmenő rendszerben kell megszervezni. Ezeken az évfolyamokon alkalmazott helyi tantervbe legalább heti öt testnevelés órát kell beépíteni.

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	10	9	n.a.	n.a.	146	135
2018	n.a.	n.a.	10	10	n.a.	n.a.	142	127
2019	n.a.	n.a.	10	9	n.a.	n.a.	138	128
2020	n.a.	n.a.	10	9	n.a.	n.a.	n.a.	122

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Vác városában a családi konfliktusok száma 143-ról 189-re nőtt az elmúlt évhez viszonyítva. A folyamatosan működő családi konzultációval, konfliktushelyzetekben való közvetítéssel segítünk az ilyen esetekben. Ezzel a lehetőséggel a hatóságok: bíróság, gyámhatóság, gyámhivatal, rendőrség is egyre inkább él.

A családon belüli bántalmazás, elhanyagolás több mint duplájára nőtt. Ennek fő magyarázata, hogy az újradefiniált nevelési elhanyagolás (lelki elhanyagolás) az iskolalátogatási kötelezettség elhanyagolását, vagy a fejlesztési, egészségügyi szolgáltatások igénybevételének elmulasztását jelenti, így a hozzánk küldött jelzések alapján már sokkal könnyebben számszerűsíthetők.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások: Lásd HEP 4.d) pontban a Családok Átmeneti Otthona leírását

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Képviselő-testület 15 tagból áll, melyből 3 nő és 12 férfi, azaz az előző időszakhoz képest (14 tagból álló testületnek nemek szerinti megoszlása 12 férfi 2 nő volt) a nemek aránya javult. A városi intézmények élén egy két kivétellel jellemzőek nők vannak. Továbbá elmondható, hogy a polgármesteri Hivatalban az Osztályok élén is két három kivétellel nők az osztályvezetők

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Településünkön nem lelhető fel olyan probléma, mely helyi szinten fokozottan érintené a nőnemű

népességet.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kisgyermekes és várandós anyák hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon	Rugalmas foglalkoztatási lehetőségek, óvoda napközi gyermekfelügyelet biztosítása
A korai terhesség következtében a védelemben vett gyermekek száma nőtt	Felvilágosító előadások, tanulmányok befejezésének segítése gyermek mellett
Családon belüli erőszak jelenléte megduplázódott	Az egészségügyi programok lehetőségéről mentálhigiénés előadások szervezése az érintett családok részére. Drog és alkohol prevenciók előadások biztosítása.
GYES, GYED idejét követően a munkába való visszatérés nehezítettsége	Az otthon töltött időszak során folyamatos felkészülés a visszajövetelre, képzettség szinten tartása, javítása illetve a munka és család melletti életvitel kialakítása, ezt segítő intézmények kialakítása, fejlesztése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A XXI. század egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker – és egyben a legnagyobb kihívás is.

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában (81/2009. OGY határozat) foglaltak összhangban vannak az ENSZ alapelveivel, az Európai Unió törekvéseivel, a Társadalmi Befogadásról szóló közös Memorandummal, a Lisszaboni Stratégiával, a Berlini Nyilatkozattal, az AGE vezérelveivel, az Európai Szociális Chartával, a magyarországi Idősügyi Chartával, az Európai Bizottság Közleményével, melyet a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez és a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz intézett, valamint az Öregedésről szóló Madridi Nemzetközi Cselekvési Tervvel, az ENSZ Egészségügyi Szervezete, a WHO által 2001-ben publikált, az idősügyi politikát meghatározó alapidokumentumával, melynek címe az Aktív Időskor (Active Ageing - Policy Framework). Ez utóbbi dokumentum azért jelentett igazi áttörést, s azért meghatározó ma is idősügyben, az idősödéspolitikák alakításában, mert először gondolkodik az idős emberről a maga emberi teljességében. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére fordítja, és nem kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra szűkíti le.

A magyarországi népességváltozás lehetséges forgatókönyve

Jellemző (1000 fő,%)	2020	2030	2040	2050
Népesség száma	9358,1	8987,3	8512,5	8036,3
65-x évesek száma	1730,3	1803,8	1918,7	2106,2
65-x évesek aránya	18,5	20,1	22,5	26,2

Forrás: A magyarországi népességváltozás lehetséges forgatókönyve (Hablicsek László)

Magyarország népessége fogy, korösszetételében változik - idősödik. E változások ráirányítják a figyelmet a társadalmi szolgáltató és védelmi rendszerek hosszú távú pénzügyi fenntarthatóságára. Az ellátó-szolgáltató rendszerek fejlesztése csak akkor lehet hatékony, ha sikeresen igazodik a társadalmi-családi strukturális változásokhoz, a szükségletekhez, a gazdasági adottságokhoz.

Időskor és társadalmi részvétel, esélyegyenlőség

A magyarországi időspolitikai egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és esélyegyenlőségének megteremtése.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségileg aktív lét azt feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

Az Időügyi Nemzeti Stratégiában elsődleges célcsoportot képeznek a mai idősebb generáció tagjai. Rá kell azonban mutatni, hogy az aktív idősor lényege éppen a generációk közötti szerves kapcsolatban és kölcsönös támogatásban rejlik. Így a középkorú és a fiatalabb generációk számára sem közömbös az idősor aktivitása, életminősége, az ő majdani saját idősoruk lehetőségei. A középgenerációk jövőképét és így mentális beállítódását is nagyban befolyásolja, hogy milyen idősorra számíthatnak.

A Stratégia ezért nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni.

A közel négy millió háztartás 40%-ában élnek idős emberek és minden negyedik háztartás csak idősorú személyekből áll. A népesség idősödését mutatja az is, hogy az egyszemélyes, csak idős személyekből álló háztartások száma közelíti az egymilliót és ezen belül közel 150 ezer az olyan egyszemélyes háztartás, ahol 80 év feletti ember él egyedül. 2005 áprilisában a teljes népesség 97,5%-a magánháztartásban és 2,1%-a bentlakásos elhelyezést nyújtó szociális intézményekben élt. Tehát egyre több olyan háztartás van, amelyekben csak idős emberek, vagy idősor is élnek. Minél idősor személyről van szó, annál nagyobb az esélye annak, hogy az illető egy-személyes háztartást tartson fenn. A statisztikai adatok alapján az utóbbi években erősödni látszik az a tendencia, hogy az idős emberek ameddig csak el tudják látni magukat, még a megözevegyülés után sem költöznek össze gyermekeikkel, unokáikkal, hanem megpróbálnak önállóan élni. Ennek ellenére a családi kapcsolatoknak nagy jelentőségük van az idős emberek életében. A feleslegesség tudata, a bizonytalanságérzet akkor is fizikai-lelki hanyatlást idézhet elő, ha az idős emberek viszonylag kiegyensúlyozott anyagi kondíciók között élnek.

Időügyi Nemzeti Stratégia elvei

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig:

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az idősori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősor szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,
- az idősor élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsmentjének” elterjesztése már a fiatalokban,

- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Ezek megvalósítása hosszú távú folyamatot igényel, mivel maga az idősödés is egy hosszú távú folyamat. A különböző korosztályok, a majdani idősök (a mai 30, 40, 50, 60 évesek) és az idősök érdekeinek, igényeinek, szükségleteinek változását is figyelembe véve, az Időügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott célok, a megjelölt fejlesztendő területek alapján, 3 éves időszakokra bontott cselekvési tervek kidolgozásával valósíthatók meg.

A célkitűzések megvalósítását célszerű két ütemtervre bontani, ahol az I. ütemterv 2010-2022-ig, a II. ütemterv pedig 2023-2034-ig tervezhető úgy, hogy több, párhuzamosan folyó cselekvési tervvel valósuljon meg a szükséges fejlesztés. Így biztosítható, hogy a Stratégia megvalósításának ütemezése követni tudja az ország gazdasági fejlődését, alkalmazkodjon a társadalom- és gazdaságpolitikához, lehetőséget biztosítva a mindenkori kormánynak arra, hogy az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva ütemezze a fejlesztéshez szükséges beavatkozási feladatokat, cselekvési terveket.

A kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer működtetése és fejlesztése az állam feladata. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer öregség esetén a biztosított részére, elhalálozása esetén a hozzátartozója részére egységes elvek alapján nyugellátást biztosít.

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó saját jogú nyugellátás: az öregségi nyugdíj,

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátások

- a) az özvegyi nyugdíj,
- b) az árvaellátás,
- c) a szülői nyugdíj,
- d) a baleseti hozzátartozói nyugellátások,
- e) az özvegyi járadék.

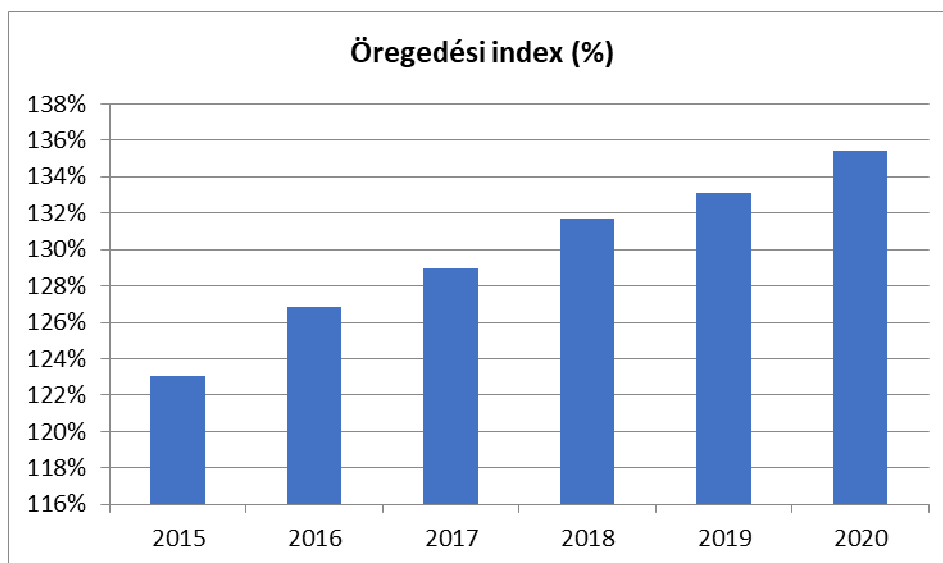
Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 25. §-a szerint az ellátást a Váci Járási Hivatal állapítja meg.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	6 100	4 957	123,06%
2016	6 292	4 959	126,88%
2017	6 425	4 981	128,99%
2018	6 545	4 970	131,69%
2019	6 725	5 053	133,09%
2020	6 821	5 036	135,44%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

„Noha a magyar társadalom öregedése mintegy száz éve tartó folyamat, létezik egy kritikus határérték, amelyhez még ebben az évtizedben elérkezünk” – állítja Habcsek László, a Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutatóintézetének (NKI) igazgatóhelyettese.

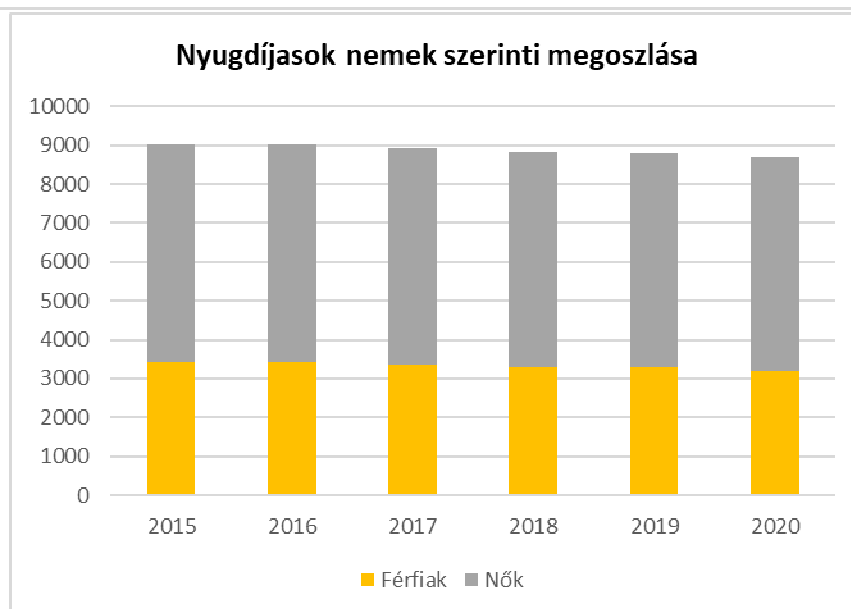
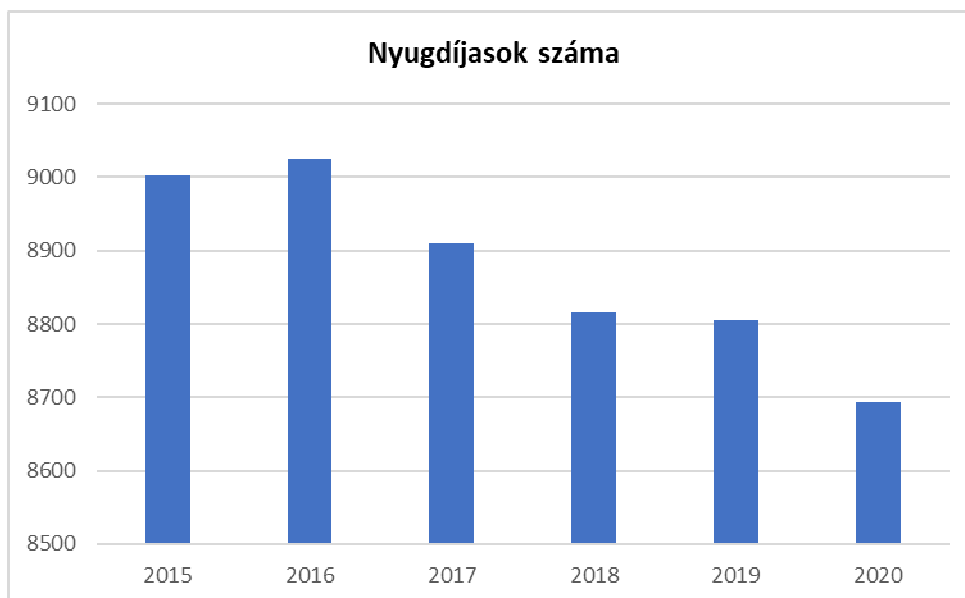
Magyarországon jelenleg a teljes társadalom mintegy harmadát teszik ki az 55 és a feletti életkorúak, de 2050-re ez az arány már nálunk is 40% felett lesz, az időskorúak aránya olyan mértékben emelkedett, ahogyan a fiatalkorúak aránya csökkent. Néhány év múlva viszont eljutunk arra a bizonyos kritikus pontra, amikor már az aktív korú, munkaképes korosztály népességén belüli arányának csökkenésével kell számolni.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	3409	5594	9003
2016	3429	5597	9026
2017	3346	5564	8910
2018	3290	5525	8815
2019	3284	5521	8805
2020	3209	5485	8694

Forrás: TeIR, KSH Tstar

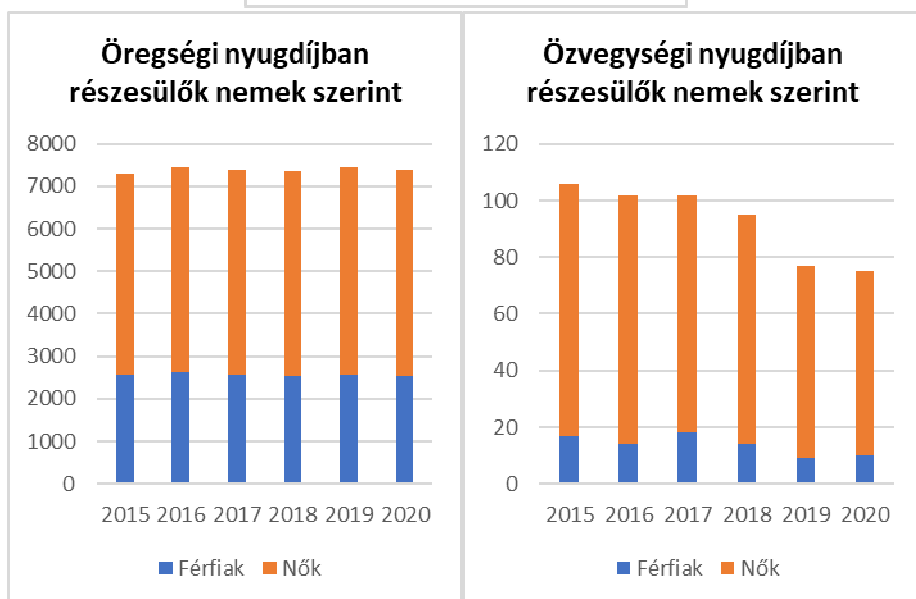
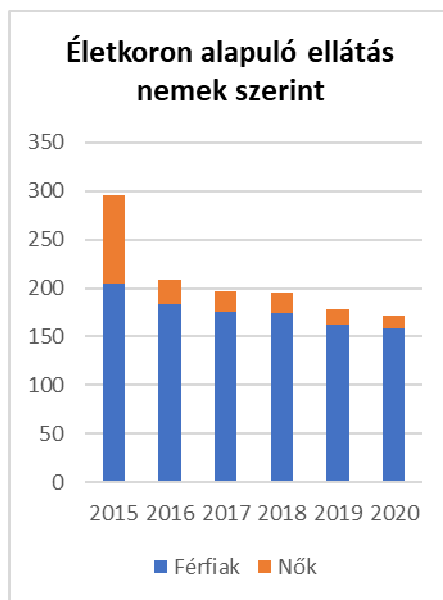
„Nincs még egy ország az Európai Unióban, ahol a népesség számához képest ennyi lenne a nyugdíjas, mint nálunk, s ahol ennyire alacsony lenne a foglalkoztatottak aránya” – sorolja hazánk negatív rekordjait Hablicsek László. Ez úgy alakult ki, hogy a rendszerváltás idején megszűnt 1,5 millió munkahely, és az aktív korú népesség egy része a nyugdíjrendszerbe menekült. Ma is sok a karkedvezményes és a rokkantnyugdíjas, és az egyéb címen ellátásra szoruló ember. A demográfus hozzáteszi: hosszabb távon az lehet a megoldás, ha egyre rugalmasabbá válik az átmenet az aktívból az inaktív korszakba, s az idősök előtt megnyílik az alternatív és részmunkaidős foglalkoztatás számos lehetősége. Ez lehet egyébként a kulcsa annak is, hogy az idősök egyre egészségesebben éljék meg a mind magasabb életkort.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	205	91	2566	4732	17	89	n.a.
2016	184	25	2629	4814	14	88	n.a.
2017	175	22	2576	4799	18	84	5,50
2018	174	22	2547	4804	14	81	4,45
2019	162	16	2584	4853	9	68	6,27
2020	158	14	2530	4848	10	65	7,97

Forrás: TeIR, KSH

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága, hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély, a munkaerő-piacon az elmúlt évekhez képest javuló tendenciát mutat, különösen mivel az ifjabb generáció az elmúlt években a jobb megélhetés miatt külföldi megélhetés miatt elhagyta az országot. Ezen társadalmi összefüggésekből következtethető, hogy kissé csökken a hátrányos megkülönböztetés ezen a téren.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	808	611	497	492	432	612
41-45 év (TS 042)	Fő	103	81	72	67	56	90
	%	12,75%	13,26%	14,49%	13,62%	12,96%	14,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	94	79	44	52	50	78
	%	11,63%	12,93%	8,85%	10,57%	11,57%	12,75%
51-55 év (TS 044)	Fő	74	69	47	44	39	58
	%	9,16%	11,29%	9,46%	8,94%	9,03%	9,48%
56-60 év (TS 045)	Fő	108	80	63	53	42	53
	%	13,37%	13,09%	12,68%	10,77%	9,72%	8,66%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	87	86	90	91	85	101
	%	10,77%	14,08%	18,11%	18,50%	19,68%	16,50%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A közérdekű nyugdíjas szervezetek létrehozásának lehetőségét 2017-ben teremtette meg az Országgyűlés. A szervezetek feladata, hogy az öregségi nyugdíjban részesülők munkavállalását koordinálja, segítse. Ezen feladatok ellátása során a szervezet betölt egyfajta munkaerő közvetítő szerepet a szervezet tagok és a foglalkoztatást végző munkaadók között, mely utóbbiak lehetnek közintézmények, oktatási, egészségügyi intézmények, állami vagy akár magánvállalkozások is. Ilyen a **Bajtársak Közérdekű Nyugdíjas Szervezet, melynek** alapító tagjai nyugdíjas korú, de aktívan dolgozó vállalati vezetők, vállalkozók, jellemzően honvédségi és rendvédelmi múlttal.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetesen fakadó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idősek szolgáltatásokhoz való hozzáférését, különösen a bottal, vagy más gyógyászati segédeszközökkel közlekedőket, nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

A helyi közszolgáltatások terén az idősek ellátása magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások a település minden állampolgára részére biztosítottak, egy része kor alapján az időskorúak

Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező alapszolgáltatási feladatának.

Ebben a pontban az idősek által igénybe vehető alapszolgáltatásokra és szakosított ellátási formákra javasolt kitérni:

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóközösségükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

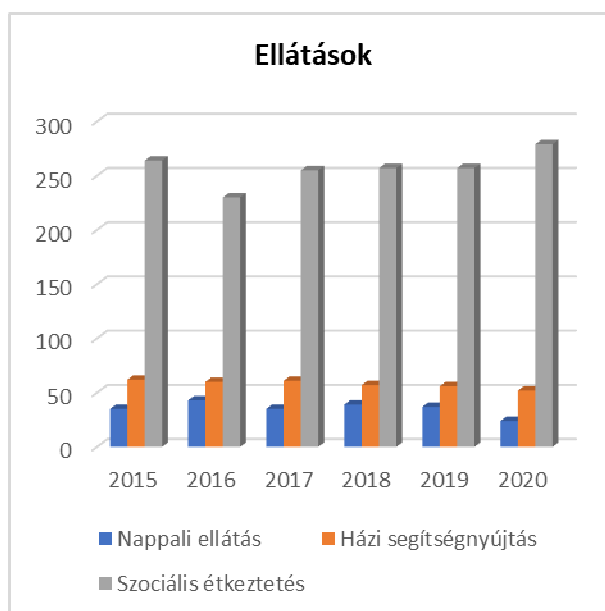
Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	6 100	35	62	264
2016	6 292	43	60	230
2017	6 425	35	61	255
2018	6 545	39	57	257
2019	6 725	37	56	257
2020	6 821	24	52	279

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

A személyes gondoskodás keretében Vác Város Önkormányzata az időskorúak vonatkozásában a szociális alapszolgáltatások közül, házi segítségnyújtást, idősök nappali ellátását, idősök bentlakásos ellátását biztosítja a **dr. Kenéz Zoltán Idősök Otthona és Klubján** keresztül.

Az intézménynek 3 telephelye van, a Burgundia utcában, a Rádi úton és az Arany János utcában.

Az ápolást-gondozást nyújtó intézményi elhelyezésben azon váci idősök szakellátására van lehetőség, akik önellátó képességüket ideiglenesen vagy véglegesen, részben vagy teljesen elveszítették. A gondozónők és az ellátottakkal közvetlenül foglalkozó személyzetnek fontos feladata, szebbé tenni a lakók napjait. A sérült, önellátó képességgel részben rendelkező ellátottakat szükségleteiknek és képességeiknek megfelelő gondozásban kell részesíteni. A fizikai jólét, valamint a testi higiéne biztosítása az adott műszakban dolgozó gondozó feladata minden részlegben. A szabadidő kellemes és hasznos eltöltését, a társas kapcsolatok iránti igény kielégítését a változatos programokkal, foglalkozásokkal kell biztosítani. A programok és foglalkozások megszervezése fontos feladat egy intézmény életében, amit a mentálhigiénés csoportvezető koordinál és szervez. A mentális és pszichés támogatásról a 4 fő mentálhigiénés munkatársnak, főnövérnek, valamint a részlegeket vezető gondozóknak kell gondoskodniuk.

A gondozási tevékenység célja legyen, hogy az otthon lakói lehetőségeikhez képest önállóan tudjanak élni, tevékenykedni. Az ellátás során az intézményi jogviszonyban álló személyek egyéni bánásmódban kell, hogy részesüljenek, amely az igénybe vevő kora, egészségi állapota, képességei és egyéni adottságai szerint kell, hogy alakuljon. Az intézményben, különböző programokkal kell biztosítani a családi, társadalmi kapcsolatok fenntartását, ápolását. Fontos olyan programok szervezése is ahol az ellátottak és a hozzátartozók találkozni tudnak, valamint megkeresni olyan embereket, akik önkéntes munkát is szívesen végeznének az intézményben.

	2017. év			2018. év			2019.év			2020. év		
	Burgundia u. 9-11.	Arany János u. 1-3.	Rádi úti 48/a	Burgundia u. 9-11.	Arany János u. 1-3.	Rádi úti 48/a	Burgundia u. 9-11.	Arany János u. 1-3.	Rádi úti 48/a	Burgundia u. 9-11.	Arany János u. 1-3.	Rádi úti 48/a
Engedélyezett létszám fő	65	20	48	65	20	48	65	20	48	65	20	48
Gondozási nap év/nap	23.725	7.300	17.520	23.725	7.300	17.520	23.725	7.300	17.520	23.725	7.300	17.520
Tényleges gondozási nap	21.853	7.218	17.251	22.295	7.154	17.443	22.899	7.283	17.217	21.195	7.093	17.849
Kihasználtság %	92,1	98,9	98,5	94	98	99,6	99,5	99,8	98,3	89,3	97,2	101,9

Az intézménybe vallási hovatartozásra való tekintet nélkül minden felekezet tagjainak otthont kell nyújtani, és látható módon biztosítja a vallásgyakorlás feltételeit, gondoskodik az ellátotti szükségletek mentén istentisztelet, mise, lelkigyakorlat megszervezéséről. A bentlakásos intézményi ellátásban részesülő személyek az ápoló-gondozói részlegekben saját ruházatukat és textíliájukat használják.

A textíliával való ellátásról az intézmény gondoskodik. Az inkontinens betegek ellátásához szükséges anyagok, eszközök beszerzéséről ugyancsak az intézmény gondoskodik. A mosás a Burgundia utcai részlegben történik. A többi részlegből heti rendszerességgel jutatják el a mosni való szennyest.

Egészségügyi ellátás

Az ellátást igénybe vevők egészségügyi ellátását telephelyenként az intézmény által megbízott orvos látja el, heti 2 x 2 órában. Lehetőség szerint későbbiekben gyógytornászra is szükség lenne, aki egyéni és csoportos tornát tartana.

A szakellátás a Vác Városi Rendelőintézete, illetve a váci Jávorszky Ödön kórház ellátása által biztosított. Az ellátásban részesülő személy részére a jogszabályban meghatározott gyógyszerek térítésmentesen biztosítottak, a lista ki van függesztve.

Az idős emberek egészségügyi, szociális ellátása párhuzamos, összehangolt, komplex ellátást igényel. A szakorvosi ellátáshoz való hozzájutást az intézmény elsősorban saját gépkocsival, illetve szükség esetén betegszállító, illetve mentőszolgálat igénybevételével biztosítja.

Az intézmény vezetőápolója és az orvosa gondozási havi rendszerességgel alap gyógyszerlistát kell, hogy összeállítson. Az alapgyógyszer lista összeállításánál figyelemmel kell lennie az intézménynek az ellátottak egészségi állapotának javítására, vagy szinten tartására, rehabilitációjára, valamint az esetleg előforduló sürgős ellátás esetére is.

Az intézménynek ezen túlmenően gondoskodnia kell az ellátottak egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításáról, a szükség szerinti ápolásáról, valamint gyógyászati segédeszközeinek biztosításáról. Fontos szervezni a lakók számára olyan előadásokat, amelyek segítenek az egészségmegőrzésben.

Az ellátottak havonta tájékoztatást kapnak a szolgáltató által viselt gyógyszerköltség, illetve gyógyászati segédeszközköltség mértékéről.

Személyi higiénia biztosítása

Az egyes telephelyeken, gondozási egységenként külön-külön nemenként elkülönítve zuhanyzóval, WC-vel és mosdókagylóval ellátott helyiséggel rendelkezik minden épület.

Azon kívül a mozgáskorlátozott lakók számára akadálymentesen megközelíthető és használható illemhely és zuhanyozó biztosítja a fürdési lehetőséget.

A lakók személyes ruhaneműinek és az intézményi textíliának a mosása, javítása biztosított.

Mentálhigiénés ellátás

A gondozás során nagy figyelmet fordít az intézmény minden telephelyen arra, hogy az ellátást igénybe vevő személyek kiegyensúlyozott, nyugodt, derűs és megelégedett emberek legyenek. Ez a cél úgy érhető el, ha jó minden helyen az otthon légköre, ha a gondozottak és a gondozók, ápolók kapcsolatára a bizalom, a megértés és a segítőkészség jellemző, ha a gondozottak a közösségben jól érzik magukat és kapcsolatban maradnak a „külvilággal”: a családdal, a barátokkal, a szomszédokkal és a társadalom egyéb tagjaival is. Az intézménynek telephelyenként biztosítania kell, a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni, csoportos megbeszélést, szükség szerinti pszichoterápiás foglalkozást. Az igazgatónak ebben elengedhetetlen feladata van.

Az Idős Otthon lehetőséget teremt a szabadidő kulturált eltöltésére, a hitelet gyakorlására és támogatja az gondozási egységeken és a telephelyeken belüli társas kapcsolatok, társasági élet kialakulását és működését. Az igazgatónak mindezeket figyelemmel kell kísérnie.

A mentálhigiénés ellátás feladata az otthonban élő idős embernél olyan személyiség-szerkezet fenntartása, amely alkalmassá teszi őt arra, hogy belső lelki harmóniáját megőrizve környezetébe be tudjon illeszkedni és ott békében éljen. Ennek érdekében minden ellátott részére az igények és a mentális állapot felmérése után gondozási terv készül. A gondozási tervek megvalósítása során az ellátást igénybe vevők testi-lelki aktivitásának megőrzésére kell törekedni. Ennek keretében rendszeresen szervez és biztosít minden telephelyen az intézmény aktivitást serkentő fizikai tevékenységeket, szellemi és szórakoztató tevékenységeket, kulturális tevékenységeket és rendezvényeket. Az egyes foglalkozási formák és lehetőségek éves programtervben vannak kidolgozva, amelynek megtartása valamennyi dolgozó feladata. A programok megszervezésében az igazgatónak aktívan részt kell vennie.

A Burgundia utcai telephelyen a foglalkoztatások, egyéni és csoportos terápiák keretein belül valósulnak meg. Az elmúlt két évben a pandémia sajnos rányomta a bélyegét az idős gondozásra is, hiszen a szükségszerűen megtett intézkedések csökkentették a hozzátartozók érintkezési lehetőségeit a bentlakó idősekkel, ennek okán igen sok lelki támaszra szorulnak.

Időskorúak Gondozóháza

Az idősök gondozóházába azok az időskorúak, valamint azok a 18. életévüket betöltött beteg személyek vehetők fel, akik önmagukról betegségük miatt vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

A Rádi úti részlegben az Időskorúak gondozóháza 10 férőhellyel működik. Év közbeni kihasználtságuk 100 % fölötti volt

Idősek Klubja, nappali ellátást nyújtó részleg

Az idősök klubja nappali ellátás célja, feladata

Vác Város Önkormányzatának Idősek Klubjának célkitűzése, az idős emberek életkörülményeinek javítása, egészségi állapotuk folyamatos ellenőrzése, harmonikus életvitelük megteremtése, magányosságuknak a feloldása, valamint a tétlenséggel járó káros hatások megszüntetése.

Az idősök nappali ellátása olyan szociális ellátási forma, amelynek keretében elsősorban a saját otthonukban élő, idős emberek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, igény szerint étkezésre (külön térítési díj ellenében), társas kapcsolatokra és alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Az ellátás keretében az igénybevevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást kell nyújtani, közösségi programokat kell szervezni.

Napi rendszerességgel foglalkozást kell tartani, ezek: szabadidő hasznos eltöltése, képességeik szinten tartása, kulturális tevékenységek stb. Segítséget kell kapniuk szükség esetén, ügyeik intézéséhez, kapcsolataik szinten tartásához, új kapcsolatok építésére.

Ellátottak köre, szociális jellemzői

Az ellátást elsősorban saját otthonukban élő, a tizennyolcadik életévüket betöltött egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociálisan és mentálisan támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére kell biztosítani.

Az idősök klubjának férőhely száma a két telephelyen összesen: 60 fő. Fontos a kihasználtságot erősíteni.

Az Idősek Klubjában megjelenő ellátási formák

Fizikai ellátás

A fizikai ellátás során, a napi étkezésen kívül lehetőséget kell biztosítani a saját ruhanemű mosására. A személyi tisztálkodás keretében fürdési, körömápolási, hajápolási lehetőséget is biztosítani kell. A fizikai ellátás elemeit képezi a megfelelő tágabb és szűkebb környezet kialakítása, az ellátottak igényeinek, a foglalkozás kereteinek, illetve az ünnepeknek megfelelően. A feltételek biztosításába, a környezet alakításába, szépítésébe az ellátást igénybevevők aktív közreműködését is igényelni kell. A gondozók feladata a nappali ellátást igénybevevőknek az említett tevékenység során a szükséges mértékű segítség megadása.

Egészségügyi ellátás

Alapvető egészségügyi tudással rendelkezve az ellátottak sebkezelése, általános fájdalomcsillapítás, vérnyomásmérés biztosítása. A napirendben kialakított egészségügyi preventív ellátások, előadások, felvilágosító foglalkozások biztosításával nyújtott egészségügyi szolgáltatás a megfelelő szakemberek bevonásával. Kiemelt figyelmet kíván a szűrővizsgálatokon való megjelenés elősegítése. Szükség esetén az intézmény orvosának igénybevétele.

Pszichés gondozás

A pszichés gondozás az ember pszichés egyensúlyának, illetve érzelmi harmóniájának megtartására törekszik. A gondozás folyamatában fontos szerepet tölt be az embertársi kapcsolatok alakítása úgy, mint a verbális kommunikáció, az empátia, az érzelmek irányítása, a nemek közötti kapcsolatok, a kritikus élethelyzetek elfogadása, a hibás viselkedések korrekciója, a harmónia megteremtése önmaguk és mások között. Fontos feladat a személyiség egészségére

kiható, egészségre káros szokások elleni küzdelem, mint pl. az idős korra jellemző alkoholfogyasztás, dohányzás és a túlzott gyógyszerfogyasztás visszaszorítása. A sikeres pszichés gondozás a lelki magányosság megszüntetésében, az izoláció elkerülésében, az emberi kapcsolatok megtartásában, továbbépítésében, elfoglaltság és szórakozás nyújtásában nyilvánul meg. Az érdemi és egyénre szabott gondozás feltétele a tagok otthoni környezetének megismerése, a változások nyomon követése (előgondozás).

Mentálhigiénés gondozás

Az idős ember gondozása annak testi-lelki és szociális állapotától függ. Az idős gondozás feladata, hogy olyan intézkedéseket fogantasson, amelyben az egyén biológiai állapota, pszichés egyensúlya a szociális helyzetével egyenlő mértékben fogja a gondozás tartalmát, formáit, mélységét meghatározni. A mentális munka hatékonyságának növelését szakemberek (pszichológus, pszichiáter) igénybevételével is erősíteni kell. Lehetőség szerint az intézmény mentális csoportja aktívan részt vegyen a mentálhigiénés gondozásban.

Foglalkoztatás

A foglalkoztatás megszervezésénél arra kell törekedni, hogy az egyén adottságainak messzemenő figyelembevételével lehetőleg mindenkinek legyen valamilyen elfoglaltsága, felbredjen benne a „szükség van rám” érzése és a foglalkoztatás valamilyen ésszerű eredmény elérését célozza meg. A foglalkoztatás mindig folyamatos, rendszeres, tervszerű kell, hogy legyen.

Idősek Klubja nappali kapacitása

a.) Ellátásban részesülők száma, férőhely kihasználtság (éves átlag)

Idősek Klubja	2017.év		2018. év		2019. év		2020. év	
	Budapesti főút 61.	Arany János u. 1-3.	Budapesti főút 61.	Arany János u. 1-3.	Budapesti főút 61.	Arany János u. 1-3.	Budapesti főút 61.	Arany János u. 1-3.
Engedélyezett létszám	40	20	40	20	40	20	40	20
Gondozási nap év/nap	10.080	5.040	10.080	5.040	10.080	5.040	10.080	5.040
Tényleges gondozási nap	4.642	1.634	4.048	1.688	4.645	1.584	2.131	640
Kihasználtság %	46	32,6	40,1	33,5	46,3	31,4	21,1	12,7

b.) Klubtagok korösszetétele részlegenként és nemenként bontásban

	Arany János u.1-3.		Budapesti főút		Összesen	
	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi
60 év alatt	0	0	0	0	0	0
60-64 év	0	0	0	0	0	0
65-69 év	1	0	1	1	2	1
70 év felett	2	3	12	4	14	7
Összesen	3	3	13	5	16	8
Összes betöltött létszám	6		18		24	
Engedélyezett létszám	20		40		60	

Házi Segítségnyújtás*A szolgáltatás célja, feladata*

A Házi Segítségnyújtás célja segítséget nyújtani a városban élő idős, kevés jövedelemmel rendelkező, beteg, mozgásában korlátozott, illetve szociálisan rászorult személyek részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Azon egyének igényeit elégíti ki, akik az idősek klubjába már nem tudnak bejárni, de szakosított intézményi elhelyezést még nem kívánnak igénybe venni. Segítséget kap minden olyan igénylő, aki életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartása mellett rászorulnak, s ragaszkodnak megszokott környezetükhöz. A gondozó szolgálat segítséget nyújt életvitelükhöz személyi és szűkebb környezeti tisztaságuk biztosításához, érdekeik védelméhez, kulturális igényeik kielégítéséhez, társas kapcsolataik ápolásához.

Az ellátottak köre

A szolgáltatásokat olyan időskorú személyek vehetik igénybe, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek gondoskodni és otthonukban segítségre, gondozásra szorulnak. Továbbá azok a pszichiátriai betegek, fogyatékos személyek, valamint szenvedélybetegek, akik önmaguk ellátására képesek, de állapotukból adódóan önálló életvitelük fenntartásához segítséget igényelnek. Az egészségi állapotuk miatt rászorulók, valamint rehabilitált személyek lakókörnyezetükbe való visszailleszkedésük céljából is igénybe vehetik az ellátásokat. Az ellátottaknál túlnyomó részt szív- és érrendszeri betegségek (pl. magas vérnyomás, szívbetegség,

erek meszesedése), illetve mozgásszervi megbetegedések, valamint ízületi problémák fordulnak elő.

A Házi Segítségnyújtás lehetséges szolgáltatásainak köre

A leggyakoribb ellátandó tevékenységek:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- Információnyújtás, tanácsadás,
- Mentális támogatás,
- Családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése,
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés,
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében,
- segítségnyújtás vészhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

A személyi higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- mosdatás,
- fürdetés,
- öltöztetés,
- ágyazás, ágyhúzás,
- inkontinens beteg ellátása,
- haj, arcszőrzet ápolás,
- száj, fog, protézis ápolás,
- körömápolás, bőrápolás.

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- takarítás a lakás életvitelszerűen használt helyiségeiben (hálósobában, fürdőszobában, konyhában, és illemhelyiségben),
- mosás,
- vasalás.

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében),
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében,
- mosogatás,
- ruhajavítás,
- közkútról, fűrkútról vízhordás,
- befűtés, tüzelő behordása kályhához,
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt.

A fizikai támogatás körében:

- etetés, itatás,
- mozgatás ágyban,
- felfekvés kezelése,
- sebellátás,
- gyógyszer kiváltása, adagolása, szedésének ellenőrzése,
- vérnyomás és vércukor mérése,
- hely-és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül,

- kényelmi és gyógyászati segédeszközök beszerzésében való közreműködés, használat betanítása, karbantartásban való segítségnyújtás.

Ellátottak korösszetétele részlegként és nemenként bontásban (2020.12.31.)

	Burgundia u.		Rádi u.		Arany J. u.		Összesen	
	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi
60 év alatt	3	1	0	0	0	0	3	1
60-64 év	1	2	1	0	0	0	2	2
65-69 év	1	2	1	0	1	3	3	5
70 év felett	35	9	33	2	12	2	80	13
összesen	40	14	35	2	13	5	88	21
betöltött létszám	54		37		18		109	
engedélyezett létszám	65 fő		38 fő		20 fő		123 fő	

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az Önkormányzat 2013. szeptember hónapban elnyert az Idősbarát Önkormányzat díját, ezzel azt az elismerést, hogy az idősügy területén példamutató tevékenységet nyújtott, jó gyakorlatok valósultak meg.

Váci Nyugdíjas Szervezetek

Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület: több mint 40 éves múlttal büszkélkedik. 200 főt meghaladó taglétszámával a város és környéke egyik legnagyobb bejegyzett nyugdíjas civil szervezete. Fő célkitűzésük közé tartozik az időskorúakról, a nyugdíjas katonákról való gondoskodás, művelődésük szervezése, a bajtársiasság erősítése, a magyar történelmi- és katonai hagyományok megőrzése, ápolása, valamint a fiatalabb generációkkal való megismertetése. Céljaik elérése érdekében ünnepségeket, megemlékezéseket, ulti- és tekeversenyeket, túrákat, kirándulásokat, klubdelutánokat és bálakat szerveznek. Az egyesületen belül működik kártya- és lövészklub, női dalkör és férfi dalárda, tánckör és irodalmi kör. Klubfoglalkozásaikat keddenként 14:00 órától tartjuk a Madách Imre Művelődési Központban. Szervezetük nyitott a nyugdíjasok felé, bárki csatlakozhat hozzánk, aki elfogadja alapszabályukat.

c) idősek informatikai jártassága

Az idős emberek informatikai jártasságára vonatkozó adatok nem állnak rendelkezésre településünkön. A tapasztalat azt mutatja, hogy az egyes idős emberek az információhoz való jutása

többnyire a helyi újságban megjelentekre korlátozódik, azonban vannak nyugdíjas korúak, akik a korrallal haladva aktívan használnak számítógépet, tabletet esetleg okostelefont, hiszen ezen eszközök segítségével a világból több információt tudnak megszerezni, valamint könnyebb a családdal való kapcsolattartás is.

d) a generációk közötti programok.

A Váci Deákvári Óvodák intergenerációs programokat szerveztek 2022-ben több alkalommal is, ellátogattak az Idősek Otthonába, ahol közös foglalkozásokon vettek részt a bent lakó idősekkel együtt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Vác Város Önkormányzat dr. Kenéz Zoltán Idősek Otthona és Klubja az idősek számára tematikus (görög, francia stb. kultúra, ízek világa bemutatása) heteket, intézményi farsangot, szüreti bált stb. rendez. Létrehozta az Alzheimer Cafét-, amelynek keretein belül beszélgetéseket szerveznek a mentális hanyatlás feltárása, a korai diagnózis jelentősége és kezelése kapcsán. Hagyományosan minden évben megrendezésre kerül az Idősek majálisa, a rendezvényre a városban működő nyugdíjas klubok is meghívásra kerülnek.

Fontosnak tartjuk a generációk találkozását, több esetben látogatják meg az intézményt a város óvodái, illetve általános iskolás gyermekek, aki előadást tartanak az időseink részére vagy netán együtt kézműveskednek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások megszervezése. Képzések (pl. informatikai) igény szerinti bővítése
A morbiditási statisztikák rangsorában – a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, izületi problémák – mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése.
Az előregedő társadalom miatt kialakuló generációs szakadék mélyülése	Fiatalkor és idősek egymás iránti felelősségét erősítő közösségi programok szervezése, közösségi terek fejlesztése
Idős emberek könnyen lesznek bűncselekmények (jellemzően csalások, lopások) áldozatai	Bűnmegelőzési előadások szervezése a nyugdíjas klubokban a rendőrség részvételével

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Amikor a fogyatékkal élőről beszélünk, gondolnunk kell a látás, hallás, mozgás értelmi és halmazott fogyatékosagra. Sokszor bármely fogyatékoság maga után vonja a másodlagos fogyatékoságot, mint pl.: a siketség általában a beszédkézszséget is befolyásolja.

„A fogyatékoságot nem önmagában valamilyen károsodás okozza, hanem az, ahogyan a társadalmi környezet erre a károsodásra válaszol.” – ENSZ Fogyatékos Jogi Egyezmény.

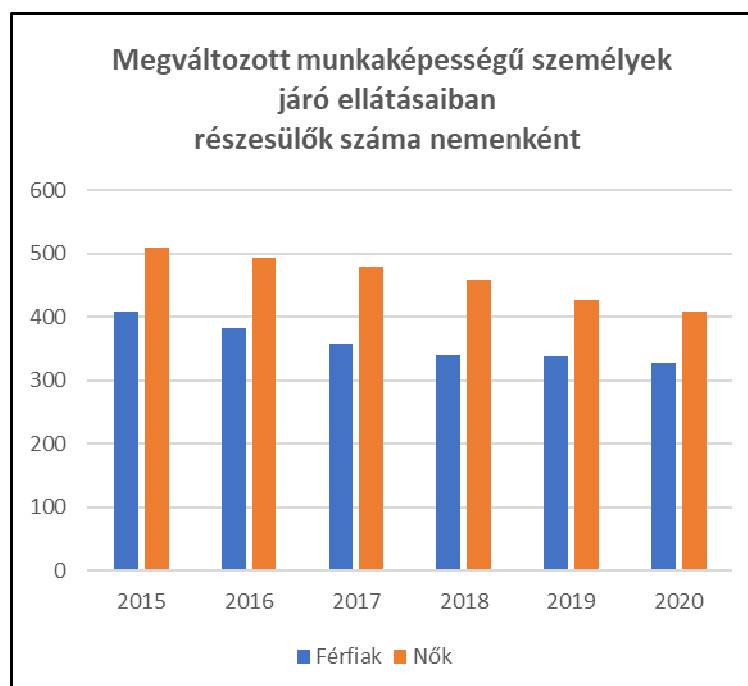
Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált – ENSZ – Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékoságügyi stratégia 2010-2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A fogyatékosági szakterület egyik legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területét, és így szinte minden államigazgatási ágazatot egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkor kormányzat részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	408	510	918
2016	382	494	876
2017	359	480	839
2018	341	460	801

2019	339	426	765
2020	328	409	737

Forrás: TelR, KSH Tstar

Fogyatékosok Napközi Otthona

Fogyatékossgal, saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, szociális és mentális támogatásra szoruló, önellátásra képes, vagy részben képes, önálló helyváltoztatásra legalább segédeszközzel képes értelmi fogyatékos, illetve halmozottan sérült felnőtt személyek részére nyújt napközbeni ellátást, fejlesztést, képességeik szinten tartását, közösségi keretek között, egyéni és csoportos foglalkoztatási formában.

Az Intézményi ellátás a törvényes képviselő/ kérelmező kérelme alapján jön létre, a törvényes képviselő/ kérelmező és az Intézmény között kötött megállapodás alapján. A felvételhez szükséges az Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet szakvéleménye. A felvétel 3 hónapos próbaidővel jön létre.

A Fejlesztő Napközi Otthon

Gondozottja elsősorban Vác városában, illetve önkormányzatok közötti megállapodás alapján Vác vonzáskörzetében élő olyan sajátos nevelési igényű súlyosan, halmozottan fogyatékos és/vagy autista személy lehet, aki családban nevelkedik, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, állandó felügyeletre szorul. Az Intézményi ellátás a törvényes képviselő kérelme alapján jön létre, a törvényes képviselő és az Intézmény között kötött megállapodás alapján. A felvételhez szükséges a Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottságának szakértői véleménye, illetve Országos Rehabilitációs és Szociális Szakértői Intézet szakvéleménye. A felvétel 3 hónapos próbaidővel jön létre.

Ellátottak főbb jellemzői

Az ellátottakkal kapcsolatban általánosságban elmondható, hogy állapotuk leginkább stagnál, illetve az állapotromlás lassítása jelenti a sikereinknek egy részét.

A **Fejlesztő Napközi Otthonban** a koruk vagy romló egészségi állapotuk (epilepsziás rohamok gyakorisága, autizmus) miatt ápolásra, gondozásra és fejlesztésre együttesen igényt tartó

gyermek, fiatal felnőttek kerültek elhelyezésre. Az állapot romlás mellett az általános közérzet javítása, a szenvedés és fájdalmak elviselése, csökkentése (pl. epilepsziás rohamok miatt) a feladat és a fejlesztési lehetőségek maximális kihasználása azokban a periódusokban, amelyek ezt lehetővé teszik. A fejlesztő nevelés – oktatást a Cházár EGYMI által delegált gyógypedagógusok végzik 2016. szeptember elejétől. Az ápolási díjon otthon lévő szülő is igényli az ellátást, hiszen a sérülésük súlyossága miatt sokszor éjszaka is felügyelni kell a gyermekre, a nappali ellátás biztosításával a családtagok teljes kimerülését és további problémák keletkezését előzzük meg. Szükségük lenne a szülőknek a munkavállalás lehetőségére, vagy legalább napi 4 órás egyéb elfoglaltságra, melyben kibontakozhatna személyiségük, javulna mentális és érzelmi állapotuk, hiszen súlyosan sérült gyermekük körüli teendők beszűkítik a szociális kapcsolataikat. Az ápolási díj és egyéb segély-jellegű ellátás a megélhetést alacsony szinten tartja. Előfordul a gyermekek testi szükségleteinek nem megfelelő kielégítése.

A **Fogyatékosok Napközi Otthonában** az ellátottak fluktuációja alacsony. Az intézmény egységben napi rendszeres étkezést átlagban 15 fő gondozott veszi igénybe. Az átlagos jelenléthez viszonyítva ez 74,22%. Az étlap alapján ízlés szerint választják ki, mely napokon kéri az ebédet. Lehetőség van az otthonról hozott étel tárolására, melegítésére, kulturált elfogyasztására.

A **Fogyatékosok Napközi Otthonában** ellátottak állapotának súlyosbodásával és a szülők / törvényes képviselők korának előre haladtával a fogyatékossgal élő személy családban történő gondozásának ellehetetlenülésének problémáival szembesülünk.

Az enyhébb fokú fogyatékossgal élő munkaképes, egyedülálló felnőtt gondozottjaink közül vannak, akik albérletben laknak, nem rendelkeznek lakóingatlanlall, részükre létfeltétel a munkahely megtartása és az intézményi nappali ellátás. Segítséggel tudják az életszínvonalukat megtartani.

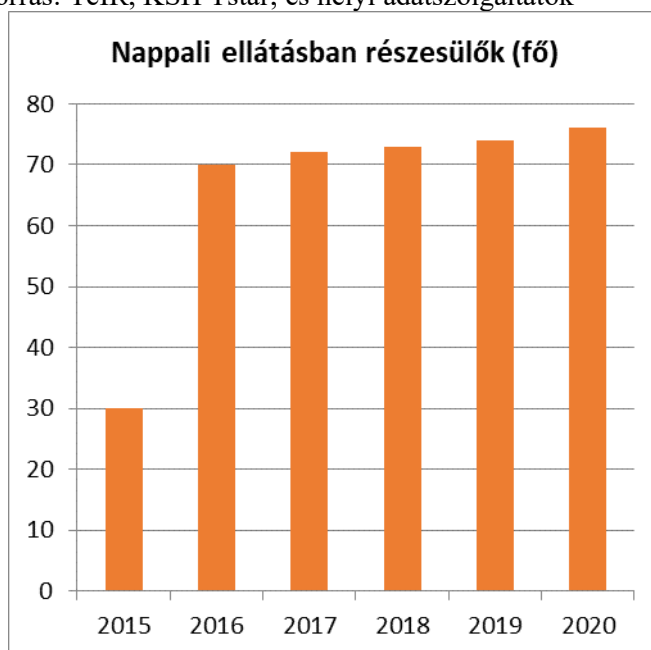
Ezen okoknál fogva támogatott lakhatásra lenne igény, ahol a **Fogyatékosok Napközi Otthonával** együttműködésben, egymást kiegészítve megfelelő ellátást kapnának a fogyatékkal élők.

Az Intézmény szakfeladatainak része a fogyatékosok nappali ellátásának élelmezési feladatait ellátó Főzőkonyha.

A Főzőkonyha elégíti ki minden tagintézményünkben a normál és a speciális étkezést igénylő gondozottak élelmezését. A Konyha egy épületben üzemel a **Fejlesztő Napközi Otthonnal**, így annak tálalási feladatait is ellátja, fogyasztásra kész állapotban szolgáltatja az ételt, megfelelő összetételben, minőségben és igény szerinti darabos, vagy/és pépes állagban. Egyéni igényeket is személyre szabottan kielégít. A súlyosan és halmozottan sérült gyermekek általában érzékenyebbek a külső hatásokra, így az adalékanyagokra. Ezeket lehetőség szerint minimális mértékben tartalmazó alapanyagokból szerezünk be, a friss zöldséget és gyümölcsöt preferáljuk. Nátrium glutamátot tartalmazó ételízesítő porokat kiiktattuk az élelmezésből, csökkentettük a cukor és a só felhasználását.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	30
2016	70
2017	72
2018	73
2019	74
2020	76

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A társadalomba való be-, illetve visszailleszkedés érdekében segítségre szorulnak a társadalom mindazon tagjai, akik bármilyen oknál fogva (betegség, fogyatékos-ság, munkaképesség megváltozása, munkanélküliség, családi körülmények vagy a család hiánya, szenvedélybetegségek stb.) társadalmi beilleszkedési zavarokkal küzdenek. A mai felfogás szerint a szociális gondoskodás feladatkörébe tartoznak a szociális rehabilitáció eszközei és intézményei. A szociális gondoskodás egy átfogó tevékenység, amely általában egy-egy adott korcsoport (gyermekek, időskorúak) vagy népréteg (pl. hajléktalanok) életmódjának javítását célozza. A gondozás a gondoskodás gyakorlati megvalósítása az eszközök és módszerek szintjén. Célja a gondozásra szoruló emberek szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg

- a) fogyatékos-sággal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékossgal élő munkavállaló, aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességűek foglalkoztatottságának javítása:

A humán erőforrás fejlesztésének és a foglalkoztatási szint emelésének másik módja a munkanélküliek és az inaktív népesség munkaerőpiacra való visszatérésének lehetővé tétele, főleg a munkahelyteremtés eszközével. Az elképzeléshez kapcsolódó kiemelt feladat lesz egy foglalkoztatóhely, illetve szálláshelyek (ún. Esély ház) létesítése a megváltozott munkaképességűek számára. A társadalmi-gazdasági helyzetből fakadó hátrányok leküzdésének segítségével, vagyis az esélykülönbségek csökkentésével a humán erőforrás-fejlesztés e módja elősegíti a társadalmi beilleszkedést is. Ez a tevékenység megint csak az optimális foglalkoztatottság irányába mutat.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A fizikai akadályozottság esetében célszerű felmérni, hogy a fogyatékos személy alkalmazásának mely feltételei hiányoznak. Az akadálymentesítési javaslatban célszerű a fogyatékossg jellege és a fogyatékos személyek száma alapján rangsorolni, hogy az akadálymentesítés lépései milyen sorrendben és ütemezéssel kövessék egymást. A rámpa és kijelölt parkoló nemcsak mozgássérült személyek, hanem más csoportok részére is hasznosak (nők, kisgyermekesek, idősök), az információs táblák, a vizuális információk megerősítése akusztikus információkkal, például közlekedési eszközökön alkalmazva. Fontos a célpályázatok felkutatása és az akadálymentesítés komplex, rövid- közép- és hosszú terveinek elkészítése. Garanciát jelent rehabilitációs szakmérnök és szakember bevonása a tervezésbe, valamint érintett fogyatékos ember bevonása a tervezés és a megvalósítás teljes folyamatába.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

„Minden mozgáskorlátozottban él a vágy, hogy sorsa jobb legyen. Sokan felismerték, hogy egyedül csupán kivételesen szerencsés körülmények közt van mód a változtatásra. Ahhoz, hogy a mozgásukban korlátozottak nagy számban legyenek képesek minél harmonikusabban beilleszkedni társadalmi környezetükbe, érdekképviseleti szervezetre van szükség, amely összefogja, célirányosan működteti az egyéni erőfeszítéseket.”

Ez a gondolat állt a középpontban, amikor is megalakult a mai Mozgáskorlátozottak Közép-Magyarországi Regionális Egyesület elődje.

Az Egyesület célja: A működési területén (Pest megye) élő mozgássérült emberek szociális biztonságának, rehabilitációjának, aktív, önálló életvitelük emberi és állampolgári jogaik érvényesülésének elősegítése, érdekeinek érvényesítése. Az egyesület központja Vácon van, de 12 helyi csoporttal rendelkeznek Pest megyében.

Egyesület tevékenysége:

- A mozgáskorlátozott emberek problémáinak, sajátos szükségleteinek feltárása, megfogalmazása, megismertetése, ügyeik intézésének segítése.
- Sorstársi tanácsadás: segítünk minden hozzánk forduló személynek (jogi, szociális, munkaügyi, továbbtanulási lehetőségek, autóvásárlás, munkahely lehetőségek).

- Segédeszköz kölcsönzés.
- Figyelemmel kíséri és segíti működési területén a mozgáskorlátozott emberek társadalmi részvételét szolgáló állami és társadalmi tevékenységet és rehabilitációt.
- Törekszik a mozgássérült emberek aktivitásának felkeltésére, elősegíti képességeik, munkaképességük fejlesztését, munkába állásukat, feladatának tekinti képzésük ösztönzését, segítését.
- Elősegíti, szervezi a mozgássérült emberek pihenését, üdülését, szabadidejük kulturált, társas emberi kapcsolatok kialakulását eredményező eltöltését.
- Segítséget, jogvédelmet nyújt a mozgássérült emberek egyéni helyzetének javításához, jogos érdekeik érvényre juttatásához, fogyasztói érdekeik védelméhez.
- Közösségteremtés, rendezvények szervezése.

Diadalív Lakóotthon

Intézményünk ápoló-gondozó célú lakóotthon, amely azt jelenti, hogy mindennap 24 órában állnak rendelkezésre a személyi segítők az ellátottak számára. 14 fő súlyosan mozgássérült éli itt a mindennapjait. Cél az egészségügy állapotuk megőrzése, mentális és fizikai segítségnyújtás a hétköznapiakban.

Támogató Szolgálat

Támogató Szolgálatunk speciális mikrobusszal vállalja fogyatékossgal élő emberek szállítását, személyi segítő munkatársaink pedig az otthonukban élő mozgássérültek gondozását végzik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján A fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.
- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felül kell vizsgálni.
- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult
- Parkolási igazolványra jogosult az a személy
 - aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
 - aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
 - akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Környezet:

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ezen jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció:

A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.

A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit.

Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek erősítik az esélyegyenlőséget a fogyatékos személyek számára. A fogyatékos személyt az információs esélyegyenlőség megilleti az információs társadalmi szolgáltatások igénybevételekor. (Fot. 6.- 7. §)

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés:

A fogyatékos személy számára - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatások engedélyezésére vonatkozó külön jogszabályok szerinti hatósági eljárás során az egyenlő esélyű hozzáférés szempontjának érvényesülését biztosítani kell.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján elkészített köznevelés-fejlesztési tervben meg kell határozni, hogy az állam által nyújtott közszolgáltatások esetén milyen módon kerülnek megvalósításra az egyenlő esélyű hozzáférés feltételei.

A közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférhetővé tételének megteremtését az európai uniós társfinanszírozással megvalósuló fejlesztések támogatják.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére.

(Fot. 7/A-C §)

Közlekedés:

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre.

A közlekedésében jelentősen akadályozott fogyatékos személy közlekedését - az indulási helytől a célállomásig történő - szállítást végző hálózat működtetésével is lehet biztosítani.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8-10. §)

Támogató szolgálat, segédeszköz

A fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy

A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során - az 1997. évi CLIV. törvénnyel összhangban - figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire.

A fogyatékos személy számára biztosítani kell - a fogyatékoságával összefüggésben - az állapota javításához, az állapotromlása megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi

ellátást. A fogyatékos személyeket ellátók speciális képzésének és továbbképzésének lehetőségét biztosítani kell. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegség tudatát.

Az orvos - vagy az általa megbízott egyéb egészségügyi dolgozó - a kiskorú személy fogyatékoságának megállapításakor a szülőt (gyámot) haladéktalanul tájékoztatja az igénybe vehető ellátásokról és fejlesztési lehetőségekről. Az ezzel kapcsolatos tájékoztató kiadásáról a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter gondoskodik. (Fot. 12. §)

Oktatás, képzés

A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint.

Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt.

A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították.

A fogyatékos személy óvodai nevelését, iskolai nevelését és oktatását ellátó óvodát és iskolát a szülő választja ki a szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján. (Fot. 13-14. §).

Kultúra, sport

A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.

A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni.

A fogyatékos személyek szabadidő- és tömegsportját a Magyar Olimpiai Bizottság támogatja, a fogyatékos személyek verseny- és élsportjának támogatása a központi költségvetésből történik.

(Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog

A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják.

A rehabilitációs szolgáltatás, ellátást, mint állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

b) Oktatási intézmények I.						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép. belül	infor.	mosdó
Deákvári óvodák						
Diófa utcai Óvoda	Diófa u. 1.	+	+	-	-	-
Újhegyi úti Óvoda	Újhegyi út 46.	-	-	-	-	-
Sirály utcai Óvoda	Sirály u. 7.	-	+	-	-	-
Deákvári Főúti Óvoda	Deákvári főút 34.	-	-	-	-	-
Kisvác - Középvárosi óvodák						
Eötvös Utcai Óvoda	Eötvös u. 3.	-	-	+	-	-
Hársfa Utcai Óvoda	Hársfa u. 4.	-	-	+	-	-
Dr.Csányi L. krt. Óvoda	Dr.Csányi L. krt.13.	-	-	-	-	-
Nyár Utcai Óvoda	Nyár u. 1.	-	-	-	-	-
Alsóvárosi óvodák						
Vám Utcai Óvoda	Vám u. 3.	-	-	-	-	-
Kertész Utcai Óvoda	Kertész u. 9.	-	-	-	-	-
Kölcsey Utcai Óvoda	Kölcsey F. u. 4.	-	-	-	-	-
Általános iskolák						
Árpád Fejedelem Ált. Isk.	Árpád köz 1.	-	+	+	+	+
Radnóti Miklós Ált. Isk.	Radnóti M. u. 7.	-	-	-	-	-
Petőfi Sándor Ált. Isk.	Deákvári főter 5.	-	-	-	-	-
Juhász Gyula Ált. Isk.	Báthori u. 17.	-	-	-	-	-
Földváry Károly Ált. Isk.	Nagymező u. 14.	-	-	-	-	részben
Bartók Béla Zeneiskola AMI	Konstantin tér 8.	+	+	fsz. részben	+	+

Forrás: Váci Városfejlesztő Kft.

A fenti táblázat az alapfokú oktatási intézmények akadálymentesítését mutatja be. Jól látható, hogy mind az óvodák, mind az iskolák tekintetében többnyire megoldatlan már az intézménybe történő bejutás és parkolás is. A 11 óvodából csak 1 esetében van mozgássérültek részére parkoló, és 2 intézményben biztosított az akadálymentes bejutás. Az épületen belüli akadálymentes közlekedéssel ugyanez a helyzet, mindössze 2 óvodában megoldott. A 6 általános iskola közül 1 esetében van parkoló, ellenben 2 iskolánál az akadálymentes bejutás biztosított.

Oktatási intézmények II.						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép.belül	infor.	mosdó
Középiskolák						
Boronkay György Műszaki Középiskola, Gimnázium és Kollégium	Németh L. u. 4-6.	-	+	+	-	+
Boronkay György Műszaki Középiskola, Gimnázium és Kollégium - Tanüzem	Kossuth tér 1.	+	+	-	-	-
I. Géza Király Közgazdasági Szakközépiskola	Géza király tér 8.	-	+	+	-	+ felújítást igényel
Madách Imre Gimnázium	Bruszniai Á. u. 4.	-	-	-	-	-
Bernáth Kálmán Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola	Bruszniai Á. u. 6.	-	-	+	-	-
További iskolák						
Váci Bartók-Pikéthy Zeneműv. Szakgimn. és Zeneiskola -Bartók Zeneiskola	Konstantin tér 8.	+	-	-	-	részben
Váci Bartók-Pikéthy Zeneműv. Szakgimn. és Zeneiskola -Pikéthy Zeneműv. Szakköz.	Kossuth tér 3.	+	-	-	-	-
Bocskai István Kollégium	Bruszniai Á. u.	-	+	részben	-	-

Forrás: Váci Városfejlesztő Kft.

A középiskolák esetében a 8 intézmény közül mindössze 3 iskolánál van parkoló, ezzel szemben 4 esetben biztosított az akadálymentes bejutás. Épületen belül 3 esetben megoldott a közlekedés minden szinten, 1 esetben csak a földszinten biztosított. Mosdók tekintetében hasonló a helyzet, mint az alapfokú oktatási intézmények esetében.

b) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A szociális intézmények közül a bölcsődék és a fogyatékosok ellátásáról gondoskodók esetén is csak harmadrésben biztosított mozgássérültek részére parkoló. Az épületbe történő bejutás tekintetében a helyzet kedvezőbb.

Épületen belüli közlekedés és mosdók esetében szinte teljes körűen biztosított az akadálymentesség.

Szociális intézmények						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép.belül	infor.	mosdó
Bölcsődék és Fogytékosok Intézménye						
Kölcsey utcai Bölcsőde	Kölcsey F. u. 4.	+	+	+	-	+
Szegfű utcai Bölcsőde	Szegfű u. 1.	+	+	+	-	+
Bölcsőde és Speciális Csoport	Baba u. 1.	+	+	+	-	+
Fejlesztő Napközi Otthon	Kölcsey F. u. 4.	+	+	+	-	+
Fogyatékosok Napközi Otthona	Tabán u. 28.	-	+	+	-	+
Szociális Szolgáltatások Háza						
Szociális Szolgáltatások Háza Igazgatás	Deákvári fasor 2.	-	-	-	-	+
Hajléktalanok átmeneti szállása és Nappali Melegedő	Rákóczi tér 20.	-	+	+	-	+
Idősek Otthona és Klubja						
Idősek Otthona és Klubja	Burgundia u. 9-11.	-	+	+	-	-
Rádi úti Idősek Otthona	Rádi út 48/a.	-	+	+	-	+
Arany János utcai Idősek Otthona és Klubja	Arany J. u. 1-3.	-	+	+	-	-

Forrás: Váci Városfejlesztő Kft.

Egészségügyi intézmények						
önkormányzati ingatlan		akadálymentes				
megnevezés	cím	parkolás	bejutás	ép. belül	információs	mosdó
Városi Kórház*	Argentin D. tér 1.	+	+	+	+	+
Orvosi rendelő	Kakukk u. 2.	-	-	+	-	+
Orvosi rendelő	Flórián u. 26.	+	+	+	-	+
Orvosi rendelő	Vám u. 5.	+	+	+	-	+
Orvosi rendelő	Földváry tér 15.	-	+	+	-	+
Orvosi rendelő	Deákvári főter 29.	-	+	+	-	+
Orvosi rendelő	Deákvári főút 7.	-	+	+	-	-
Orvosi rendelő	Zrínyi u. 9.	-	+	+	-	+
Orvosi rendelő	Hóman Bálint út 3.	-	+	részben	hiányos	-
Orvosi rendelő	Csányi körút 47.	-	-	részben	-	-

Forrás: Gazdasági Hivatal 2011

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A munkahelyek törekednek az akadálymentesítés törvényi előírás szerinti biztosítására, a hiányosságok pótlása folyamatos amennyiben az anyagi forrás rendelkezésre áll.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A közösségi terek akadálymentességére figyelemmel vagyunk, felújítások, illetve az új építésű parkok, járdák tervezésénél szem előtt tartjuk.

e) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.)

Bölcsődék és Fogyatékosok Intézményeinek keretei között működik fogyatékosok nappali ellátását nyújtó szociális intézményként a Fejlesztő Napközi Otthon és a Fogyatékosok Napközi Otthona.

f) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) – nem releváns**7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen**

Vác Város Önkormányzat rendeletben szabályozza a Képviselő-testület által adható városi kitüntetések, melyek körében évente kitüntető címet adományoz „A Fogyatékossgal Élő Váci Emberekért”. A kitüntető cím azon természetes személyeknek vagy közösségnek adományozható, aki a váci fogyatékossgal élő emberek segítése érdekében kiemelkedő tevékenységet végzett, illetve végez. A kitüntetés adományozója Vác Város Önkormányzatának Képviselő-Testülete, a díjat a polgármester adja át minden évben a Fogyatékossgal Élő Emberek Esélyegyenlőségének Napja tiszteletére rendezett ünnepségen.

A Mozgáskorlátozottak Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete váci irodája rendszeresen tart un. Esélyórákat általános iskolákban és középiskolákban, melynek célja a gyerekek érzékenyítése, illetve, hogy megismerjék hogyan élnek a mindennapjaikat a mozgássérült emberek. Az egyesület évente visszatérő programja a mozgássérült alkotók tábora Nagyöröskön, az Esélyegyenlőségi Napok rendezvényei Vácon, valamint az ócsai Parasport-Napok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A Mozgáskorlátozottak Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete helyi szervezeteik önkéntesei rendszeresen látogatják az otthonukhoz kötötteket, évente több száz klubfoglalkozásra kerül sor. 2002-ben Vácott létrehozta az egyesület a Diadalív Lakóotthont és Támogató Szolgálatot is működtetnek 2002 óta. Váci székhelyükön az Üllői Civil Nonprofit Kft. bérel tőlük telephelyet, ahol közel 100 fő megváltozott munkaképességű munkavállalót foglalkoztatnak. Az egyesület váci irodájában, illetve a helyi szervezeteinknél is készségesen segítenek a hozzájuk fordulóknak akár személyesen, telefonon vagy e-mailben, lakásátalakítási támogatás, autóvásárlás, fogyatékossgal összefüggő pénzügyi ellátások igénylése, segédeszköz felírása a főbb ügyek, melyek intézésében készségesen állnak rendelkezésre.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, önszervező csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. Lehetőségek: könyvtárban a hozzáférés megkönnyítése. Fogyatékos Gondozóház
Közfoglalkoztatásokhoz kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet messze nem 100%-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, akadálymentesítés, kommunikációs akadálymentesítés
Fogyatékkal élők munkavállalók nehéz helyzete, kevesebb munkalehetőség	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése, elhelyezkedés esélyének növelése
A társadalom többsége idegenkedik a fogyatékkal élőktől, nem ismerik a problémáikat	Elfogadás kampány indítása és megszervezése; részvétel a városi rendezvényeken; rendszeres megjelenés az újságban, tévében, honlapon
intézmények mielőbbi akadálymentesítése	A vácon még meglévő nem akadálymentesített intézmények mielőbbi akadálymentesítése

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Külterületek fejlesztése (közút, utak)	A település külterületi részein a megfelelő utak, közutak elkészítése
Parkok. mint közösségi terek	Parkok legyenek valós közösségi terek

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a civil szervezetek működési feltételeihez való hozzájárulás szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése.

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt programjaikon. Az Önkormányzat látókörébe főleg azok a civil szervezetek kerültek, amelyek együttműködnek a településsel, támogatást kérnek és/vagy valamely programokban együttműködnek az Önkormányzattal, vagy intézményeivel.

Az Önkormányzat pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok a támogatást az alapszabályukban szereplő tevékenységükkel kapcsolatos programjaik, rendezvényeik költségeinek fedezésére használhatják fel.

Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek.

Civil szervezetek Vác Városában:

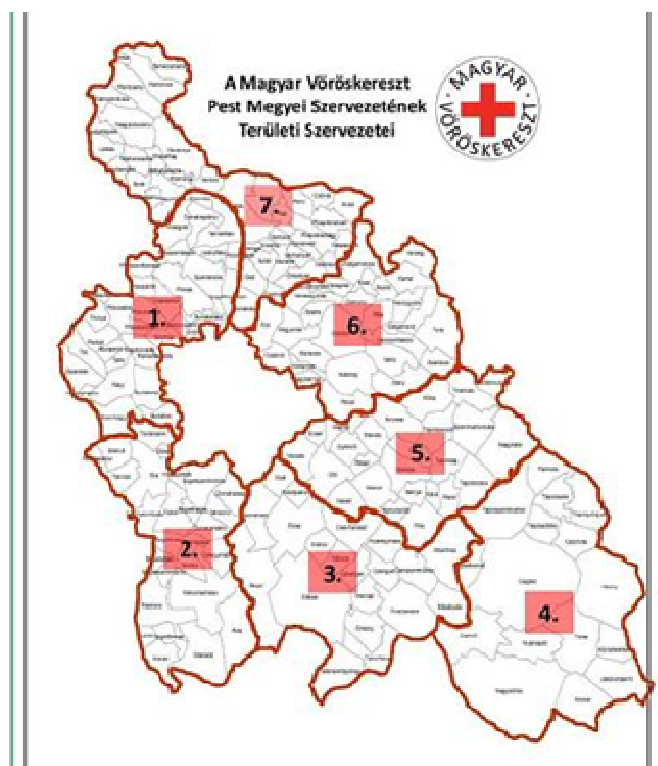
Alapítvány	Zenekar, együttes
811. Szent József cserkészcsapat	Antonio Vivaldi Kamarazenekar
Árpád Alapítvány	Hortus Musicus Énekegyüttes
Bábakalács Montessori Alapítvány	Legszebb Férfikor
Boronkay György Középiskola Közhasznú Alapítványa	Serenus Kórus
Consort Zenei Alapítvány	Szent Cecília Kórus
Deákvári Gyermekekért Alapítvány	Vác Civitas Szimfonikus Zenekar
Dunakanyar Ifjúságáért Alapítvány	Váci Harmónia Kórus
Dunakanyar Kórus Alapítvány	Vácsi Néptáncgyüttes
Egészséges Ifjúságért Alapítvány	Vox Humana Énekkar
Ezüst Hárs Gyermekvédő Alapítvány	
Fitt-Fut Alapítvány	
Foci Suli Közhasznú Alapítvány	
Generációk Jövőjéért Alapítvány	
Göncöl Alapítvány	Sportegyesület
Jel-Beszéd Alapítvány	Bolero Táncsport Egyesület
Jeszenszky Alapítvány a Korszerű Táncoktatásért	Dunai Sárkányok STE Vác
Jobb Sors Alapítvány	Seishokan Aikido Egyesület
Jótevők Háza Alapítvány	Miamai Sporttánc Egyesület
Magosfa Alapítvány	TAZE TSE
Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezete 7. Számú Területi Szervezet	Természetjáró és Sí Sportegyesület

Muzsikáló Váciakért Alapítvány	
Nyár Utcai Óvodások Zsibongó Alapítványa	Vác Deákvár Sportegyesület
Sirály Alapítvány	Vác FC
Területi Összefogással a Megelőzésért Alapítvány	Vác Város Kézilabda SE
Kis Herceg Alapítvány	Vác Város Labdarúgó Sport Egyesület (Vác VLSE)
Vác Aprajafalva Alapítvány	Vác Városi Evezős Club (VVEC)
Vác Város Környezetvédelemért Alapítvány	Vác Városi Lövészegylet
Vác Városáért Alapítvány	Vác Forma SE
Váci Balesetmegelőzési Alapítvány	Váci A8 Váci Postagalamb SE
Váci Baptista Misszió Alapítvány	Váci Ifjúsági Sportegyesület
Váci Jeszenszky Balett - Pest Megye Művészeti-díjas társulata	Váci Lakóterületi SE
Váci Képző-Fotóművészeti Alapítvány	Váci Sochin SE
Váci Szociális Közalapítvány	Váci Vasutas SE
Váci Újhegyi Alapítvány	Váci Vízilabda SE
Klub, Egyesület	Váci Hajó SE
"Képpel-Jellel" Beszédképtelen Mozgássérültek Szülői Egyesülete	Váci Ifjúsági Sportegyesület (VISE)
Dunakanyar Fotóklub	Váci Kézilabda SE
Dunakanyari Látássérültek Egyesülete	Váci Lakóterületi SE
Magyar Éremgyűjtők Egyesülete Váci Egyesülete	Váci Sakk Klub
Esze Tamás Honvéd Nyugdíjas Egyesület	Váci Női Kézilabda SE
Familia Gladiatoria Egyesület	Váci Reménység Egyesület
Fónay Márta Amatőr Színjátzó Egyesület	Váci Vasutas S.E.
Thália Művészeti Egyesület	Váci Vízilabda SE
Magyar Nyelv Barátainak Egyesülete	Váci Vízmű SE
MOZDULJ Mozgáskorlátozottak Sportegyesülete	Vágta Triatlon Sportegyesület
Ódeákvárért Civil Egyesület	Diák Sportklub
Nagycsaládosok Váci Egyesülete	Árpád DSE
Parlando Színház Kulturális Egyesület	Juhász DSE
Táncsal az Egészségért Tánc Sport Egyesület	Petőfi DSE
Rotary Club Vác	
SINOSZ /Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége/ Váci Szervezete	Környezetvédelem
TIT Teleki László Ismeretterjesztő Egyesület Váci Szervezete / TIT Vác	Váci Környezetvédelmi Egyesület
Váci Huszár és Nemzetőr Bandérium	
Váci Kolping Család	
Váci Közéleti Egyesület	
Váci Közös Képviselők Klubja	
Váci Majorettek	
Váci Múzeum Egyesület	
Váci Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület	
Vendégvárók Váci Egyesülete	

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Vác Város szociális ellátását segítő szervezetek:

A Magyar Vöröskereszt Pest Megyei Szervezetének 7. Számú Területi Szervezete az alábbi településeken látja el tevékenységeit: Acsa, Bernecebaráti, Csomád, Csörög, Csóvár, Dunakeszi, Galgagyörk, Göd, Ipolydamásd, Ipolytölgyes, Kémence, Kismaros, Kisnémedi, Kosd, Kóspallag, Letkés, Márianosztra, Nagybörzsöny, Nagymaros, Órbottyán, Penc, Peröcsény, Püspökhátvan, Püspökszilágy, Rád, Szob, Szokolya, Sződ, Sződliget, Tésa, Vác, Vácduka, Váchartyán, Vácrátót, Vámosmikola, Verőce, Zebegény.

Az ábrán is jól látható, tevékenységeink a megye 37 településére terjed ki, Dunakeszitől egészen az északi határig Bernecebaráti településig.

A területi szervezet irodája Vácon található a Zrínyi u. 9. sz. alatt, tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető helyen.

A Magyar Vöröskereszt fő célkitűzései:

A Magyar Vöröskereszt fő célkitűzései az élet, az egészség védelme, az emberi személyiség tiszteletben tartása, az emberi szenvedés, szociális gondok enyhítése, a betegségek megelőzése, a fegyveres konfliktusok, katasztrófák áldozatainak megsegítése, a Genfi Egyezményekből adódó feladatokban való közreműködés, a nemzetközi humanitárius jog, a Vöröskereszt alapelveinek terjesztése, a társadalmi szolidaritásra nevelés, ezt a Magyar Vöröskeresztről szóló 1993. évi XL. törvény is megerősíti.

Tevékenységeink a területi munka során:

- Véradásszervezés
- Közúti elsősegélynyújtás vizsgaszervezés, vizsgáztatás
- Elsősegélynyújtó tanfolyamok szervezése, programokon (egészségnapokon) való részvétel, versenyek szervezése, rendezvényeken való képviselő
- Mozgalmi munka: önkéntesek szervezése, mozgósítása
- Katasztrófa helyzetekben való helytállás
- Adománykezelés
- Ifjúsági Vöröskereszt Mozgalom támogatása

2018-tól a Magyar Vöröskereszt nyerte el az esélyek háza működtetését. Az esélyek háza fő feladata olyan programok szervezése mellyel a célcsoport számára elősegítik a társadalmi integrációt. A célcsoport: A fogyatékkal élők, a gyermekek, az idősek, a nők, a romák és a hátrányos helyzetű településeken élők.

Nagycsaládosok Váci Egyesülete (Ady E. sétány. 2/b.)

Figyelemmel kíséri a városban élő egyesülethez tartozó nagycsaládosok helyzetét, képviseli érdekeiket. Információt nyújtanak a különböző igénybe vehető szolgáltatásokról, pályázati lehetőségekről. Nagycsaládosok Országos Egyesületének régiós titkárságán keresztül adományokat osztanak.

Dunakanyari Látássérültek Egyesülete /DULATE/

Az egyesület a vakok és gyengén látók sokoldalú segítségét, érdekeik érvényesítését, védelmét, rehabilitációjuk segítségét végzi. Kapcsolatot tartanak fenn és működnek együtt az állami – önkormányzati, egyházi-társadalmi, fogyatékos-ügyi, a szociális, az egészségügyi, az oktatási-nevelési és művelődési szervezetekkel.

Társadalmi befogadás elősegítésére érzékenyítő programokat tartottak az iskolákban a fehérbottal való közlekedés kipróbálásával, sötétszobával, vakvezető-kutyával, illetve a Braille-írás ismertetésével.

A jelenlegi irodahelyiség szűkössége miatt szeretnének egy nagyobb helyiséget igényelni.

Vác Város Környezetvédelméért Alapítvány

Az évente megrendezett tábornak egyre nagyobb a népszerűsége, de csak 30 gyermek táboroztatására van lehetőség. A résztvevő diákok kiválasztása rajzpályázat útján történik, amely a drogmegelőzés, a természetvédelem, és a baleset megelőzés témakörében kerül meghirdetésre. A pályázás során lehetőséget kapnak a fogyatékkal élők is (Simon, Pivár, Cházár).

A beadott pályamunkákat festőművész zsűrizi, de a kiválasztásban a tábor szervezői is részt vesznek. A tábor szervezése során olyan pedagógusok munkáját is igénybe vették, akik fogyatékkal élő diákokkal való foglalkozásban szakértelemmel rendelkeznek.

A táborok korosztályai a közép és általános iskolások (6-7. osztály). Az utazást a Pest megyei Baleset Megelőzési Bizottság segítségével oldották meg, a gyerekeket a rendőrség egyik készenléti busza szállította a táborba és vissza.

A tábor programjai:

- örangyal program, jelmezes színi előadások
- bátorságpróba: éjszakai túrát rejt magában rendőri kísérettel, ahol a csapatoknak az éjszakában kell tájékozódniuk és feladatokat megoldaniuk.
- drogmegelőzési, addiktológiai foglalkozások: több előadásra került sor, az előadások workshop formában is zajlanak pszichiáter segítségével, ahol a gyermekek a felmerült problémákat megbeszélhetik. Az előadásokon nem csak a drogokról, hanem a függő tevékenységek is előkerülnek, mint pl. játékszenvedély, internetfüggőség. A Nemzetvédelmi Egyetem tanára

interaktív drogmegelőzési előadásokat tartott, amely a drogfogyatás veszélyeivel és az elkerülés lehetőségeivel ismertette meg a táborozókat.

- baleset megelőzés: Pest megyei Baleset Megelőzési Bizottság a tábor során interaktív előadásokat tartott a gyerekeknek a balesetmentes közlekedés terén,
- motorcsónakázás: a tihanyi vízirendőrök bemutatkozó előadása, majd az azt követő motorcsónak bemutató, a Balaton két leggyorsabb rendőrhajójával üldözéses bemutatót vehettek rész a táborozók
- természetvédelmi, környezetvédelmi foglalkozások: Köcsi-tó körüli tanösvényen került rá sor, ahol a gyermekek megismerkedhettek a természet elemeivel, élővilágával és azok védelmével.
- Egészséges életmódra nevelés, sport, fürdőzés, kézműves és művészeti foglalkozások

Összegzés: A táborban tanított nevelt gyerekekkel továbbra is tartják a kapcsolatot, őszi során tréningeket, közös programokat évzáró estet szerveznek. Az év utolsó negyedében mentősök segítségével életmentő oktatásokat tartottak a fiataloknak és azt a Mikulásfutáson élesben a mentős kollégákkal gyakorolhatták.

Egészséges Ifjúságért Alapítvány

A váci középiskolák tanulóinak bázisán alakították ki a kortárssegítő stábot, s szólították meg a diákokat. 2017. évben Ipolyság testvérvárosuk drogmegelőzéssel foglalkozó civil szervezetével dolgoztak együtt, akik idén is meghívtak egy diákcsoportot az ottani felvidéki magyar és szlovák diákoknak tartott konferenciára. A konferenciát Révész Angelika szervezte, ahol Vác városából a Váci Madách Imre Gimnázium, a Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Szakgimnáziuma és Gimnáziuma, az I. Géza király Közgazdasági Szakközépiskola tanulóinak delegációja vett részt, és a konferencia workshopjának aktív résztvevői is voltak. A konferencia meglepetés vendége Dr. Beer Miklós püspök atya volt, aki „A tolerancia az emberré válás feltétele” címmel előadást tartott.

A kortárssegítők fórumát, képzését 2017. évben a természetben tartották (Csattogó völgy). A szakmai program mellett lehetőség nyílt természetjárásra, s esténkénti kikapcsolódásra, közös éneklésre. Az esti programok hangulatában sokat segített Tornai Gábor, aki az egyházmegyei ifjúsági programok egyik szervezője.

Kortárssegítő programokat már közel 20 éve rendezik városunkban. A program drogmegelőzés, egészséges életmód, természetvédelem, baleset megelőzés témakörében érdekelt, két alapvető célja:

- A drogmegelőzés, egészséges életmód, környezetvédelem témakörökben felkeresni és felvilágosító tevékenységeket végezni a város különböző korosztályainak, oktatási és civil szerveződéseknek.
- tevékenység animátorainak a „kortárssegítőknek” a beszerzése, képzése

A kortárssegítők egy nagy részével már az általános iskolások fórumain elkezdnek dolgozni, hisz belőlük válhatnak a segítők középiskolás korukra. Jelenleg az alábbi váci középiskolákból tevődnek össze a kortárssegítők:

- Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Szakközépiskolája és Gimnáziuma
- Váci Madách Imre Gimnázium
- FM KASZK Táncsics Mihály Mezőgazdasági Szakképző Iskola
- Bernáth Kálmán Református Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakképző Iskola
- Váci Szakképzési Centrum I. Géza Király Közgazdasági Szakközépiskolája

Annak érdekében, hogy a segítők ne széledjenek szét, s ne unjanak bele, ezért szükséges a folyamatos kapcsolattartás. A programokat egy-egy középiskolában tartották, ahova a többi középiskola kortárssegítőit is invitálták.

Szakmai előadások közül Klobusitzky György előadása volt a legnépszerűbb, aki performansz jellegű interaktív előadást nyújtott a diákok részére, nem csak drogmegelőzés, hanem a balesetvédelem terén is virtuóz előadásokat tartott Nemzetvédelmi Egyetem tanára.

2017. évben az alábbi csoportokkal foglalkozott az alapítvány:

- Óvodák: évről-évre hasonló, de más és más programokat választanak a gyermekek részére. A természetvédelem terén a madárvédelem került előtérbe, amikor is a kortárssegítőkkal interaktív előadásokat tartottak. Az előadás során a legkisebbek nemcsak a éltető vízzel, a madárvilággal, hanem azok védelmével is megismerkedhettek. Egészséges életmód keretében az óvodapedagógusok segítségével természet közeli (bio) élelmiszerekből készült finomságokat kóstolhattak meg a gyermekek
- Speciális Általános Iskolák: fánk sütő és kézműves foglalkozást tartottak, a gyermekek befogadóak voltak, s a szakpedagógusok segítségével sikerült maradandó élményt, ismeretanyagot nyújtani a gyermekeknek.
- Általános iskola alsó tagozat: Az energia megismerését, hasznosítását és azzal való takarékoskodás megismertetése volt a cél. A foglalkozás mindegyikét kortárssegítő tartotta. 2017. évben a Váci Árpád Fejedelem, Váci Petőfi Sándor és a Váci Földváry Károly Általános iskolákban tartottak interaktív előadást.
- Általános iskola felső tagozat: Sajnos már a felső tagozat is igényt tart a drogmegelőzési előadásra, mert már ezt a korosztályt is megtalálták a terjesztők, akik érdeke, hogy minél több fogyjon és mihamarabb rászokjon a szer használatára. Az interaktív előadást 2017. évben a Váci Juhász Gyula Általános Iskolában tartották. A Föld napi kerékpáros programon vállalták a drog prevenciók állomáshelyet.
- Középiskola: diákpolgármester választás keretében a polgármesteri címért küzdőknek számot kellett adniuk a drog prevenciók ismeretekről. Különböző témákat találnak ahhoz, hogy a középiskolások érdeklődését felkeltsék, ilyen volt pl. a hulladékokból készült ruhák divatbemutatója.

Váci Derűs Gyermekkor Alapítvány

A Váci Alsóvárosi Óvoda Váci Derűs Gyermekkor Alapítványa célul tűzte ki az egészségnevelésen belül a preventív mozgásfejlesztés támogatását az úszás biztosításával a nagycsoportos korú gyermekek számára, amelyben 94 fős nagycsoportos korú gyermek vett részt a Váci Tanuszoda Szabadidő- és Sportegyesület szervezésében és támogatásával.

Az előző években elvégzett szűrővizsgálat eredménye (gyógytestnevelésre javasolt a gyermekek 41 %-a) igazolta, hogy az úszás tevékenységének szervezése mennyire fontos volt az intézményben. A szűrés eredményei is igazolják, hogy a mozgásfejlesztés továbbra is kiemelt feladata lesz az óvodapedagógusok számára.

A program további fontos része volt az óvodapedagógusok részére szervezett szakmai előadások, amelyek a következők:

- Az úszás fiziológiai és pedagógiai hatásai
- Az úszás jótékony hatásai az 5-7 éves korú gyermekek helyes testtartásának mozgásfejlődésének és a sport megszerettetésének támogatására – Petró Zoltán úszáskutató előadásában

Alsóvárosi Óvoda 2017. évtől szervezi az **Egészségnapot**, a Váci Derűs Gyermekkor Alapítványa célul tűzte ki, hogy az egészségnevelésen belül olyan primer prevenciók módszereket ismerjenek meg és alkalmazzanak az óvodapedagógusok és szülők, amellyel hozzájárulnak a gyermekek egészséges testi, lelki szociális fejlődéshez, az egészséges életmód átörökítéséhez és az egészségnevelés tudatosításához. „Egészség-vár” című programjuk célja az úszás, mint mozgástevékenység, amely igen sokrétűen fejti ki pozitív hatásait a gyermekek szervezetre. Egészségügyi-biológiai változásokat indít be, illetve segíti: az ideg-, izom-, csontrendszer és más szervrendszerek funkcionális tulajdonságainak javulásában. A víznek önmagában is élénkítő hatása van, és jelentős szerepe van az allergiás, asztmatikus megbetegedések megelőzésben. Az élettani funkciók felgyorsulnak, az immunrendszer hatékonyabban védekezik a megbetegedésekkel

szemben. Az egyenletes és kíméletes terhelés mellett viszonylag nagy energiafelhasználással jár, így kifejezetten kedvez a túlsúlyos gyermekek számára.

A Váci Kisvác-Középvárosi Óvoda részt vett a „Gondolkodj egészségesen” programban, minden kiscsoportos átvette az „egészségzsákot”. Tagóvoda alapítványának segítségével **Só szoba** került kiépítésre, mely nagy segítséget nyújt az egészségmegőrzésben.

Területi összefogással a megelőzésért Alapítvány

A Területi Összefogással megelőzésért Alapítvány (továbbiakban: Alapítvány) 2019. április 29-én támogatási megállapodást kötött Vác Város Önkormányzatával egészségmegőrző, betegségmegelőző pályázatban megjelölt program végrehajtására.

Pályázatuk címe: „Egészségmegőrző, betegségmegelőző”, pályázat

A pályázaton elnyert támogatást az Alapítvány az alábbi tevékenységekre fordította:

Egészségtábor megszervezése és lebonyolítása. A tábor helyszíne Gyömrő Önkormányzat Ifjúsági Tábor volt Balatonalmádi – Káptalanfüreden.

A tábor célja az általános iskola hatodik és hetedik osztályos tanulóinak egészséges életmódra való nevelése, a saját egészség fogalmának felértékelődése, a megfelelő döntéshozatali képesség kialakulásának segítése, valamint ezzel kapcsolatos ismeretek megszerzése és bővítése volt.

A program további célja között szerepelt még, hogy ne csupán a gyerekeket nevelje az egészséges életmódra, hanem, hogy a fiatalok a táborban tanultakat képesek legyenek társaiknak, családjuknak és környezetüknek tovább adni.

A program részei az addiktológiai prevención kívül, az egészséges táplálkozás, a mozgáskultúra (tömegsport), a környezet-és természetvédelem, illetve a balesetmegelőzés voltak.

A tábor megelőzően rajzpályázatra történt kiírás, amin a váci és Vác környéki általános iskolák hatodik és hetedik osztályos tanulói vehettek részt.

A beérkezett alkotásokból - a korábbi évekhez hasonlóan- kiállítást rendeztek a Madách Imre Művelődési Központban. A beadott pályázati munkák alapján került kiválasztásra az a 30 diák, akik az Egészségtábor résztvevői lettek.

A diákokat nyolc felnőtt kísérte el, akik szakemberként vettek részt az ottani programokban.

A kísérők között pszichiáter – addiktológus szakorvos, környezetvédelmi szakember, valamint közbiztonsági szakember is volt.

A tábori foglalkozások részben baleset megelőzéssel, környezetvédelemmel kapcsolatosak voltak.

A Balatonon szolgálatot teljesítő vízi rendőrök oktatásban és gyakorlati ismeretekben is részesítették a fiatalokat, kiemelve a hajózás és a fürdőzés veszélyeit, a vízre vonatkozó szabályok fontosságát.

Az addiktológus szakember elsősorban a számítógépek és a mobil telefonok használatával kapcsolatos viselkedési függőséggel foglalkozott, mely a tizenévesek körében egyre elterjedtebb és egyre nagyobb problémát jelent.

Önkormányzat Szociális Kerekasztalt működtet. A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lefedi a hátrányos helyzetű gyermekek oktatásának, tehetségfejlesztésének, rehabilitációjának támogatásától kezdve az időkorúak kulturálódásáig, a hagyományörzésen át a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig az alapvető közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális szolgáltatások, kultúra, művelődés, közrend, közbiztonság) ágazataiban lehetséges esélyegyenlőséget támogató szolgáltatások körét.

Nemzetiségi Önkormányzat feladat alapú és normatív támogatással rendelkezik, kulturális programokat szervez.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a város szociális és gyermekvédelmi, közoktatási intézmény vezetői, szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek a 2022. június 28-án megtartott Helyi Esélyegyenlőségi Fórumok során. A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.vac.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Magas a munkanélküliség	Közfoglalkoztatás vonzóna tétele, munkaerő-piaci képzések
	Alacsony iskolázottság	Egyszerű célirányos tanfolyamok, továbbképzések, oktatás vonzóna tétele
	Egészségügyi problémák	Folyamatos felvilágosítás, szűrés
	Hátrányos helyzet átörökítése	Fejlesztési programok, tanácsadás
Gyermekek	Hátrányos helyzetűek magas száma	Felzárkóztatás oktatás terén, szabadidős programok
	Korai iskolaelhagyás	Tanulni vágyóknak ösztöndíj program, fejlesztő programok pszichológusok, pedagógusok bevonásával
	Rendezetlen családi háttér, veszélyeztetett gyermekek száma nő	Családsegítő szolgáltatón keresztül folyamatos tanácsadás, segítség
Nők	A kisgyermekes és várandós anyák hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon	Rugalmas foglalkoztatási lehetőségek, óvoda, napközi gyermekfelügyelet biztosítása
	Korai terhesség, iskolából kimaradás	Felvilágosító előadások tartása, tanulmányok befejezésének segítése gyermek mellett
	Házasságon/családon belüli erőszak	menálhigénés előadások szervezése az érintett családok részére, közvetlen segítség
Idősek	Magas az egyedül élők aránya	Szociális szolgáltatás bővítése, aktivitást és függetlenséget megőrző programok szervezése
	Gyakran válnak áldozattá	Tájékoztatás, bűnmegelőzési előadások szervezése nyugdíjas rendezvényes során
	Morbilitási statisztika romlása	Szűrővizsgálatok biztosítása, prevenció, rendszeres mozgás biztosítása ÖTYE torna
Fogyatékkal élők	Közüntézmények akadálymentesítése nem teljes körű	Teljes akadálymentesítés minden intézményben
	Fogyatékkal élők munkavállalók nehéz helyzete, kevesebb munkalehetőség	Munkáltatók motiválása, hogy fogyatékkal élő személyt foglalkoztassanak
	A társadalom többsége idegenkedik a fogyatékkal élőtől, nem ismerik a problémáikat	Elfogadás kampány indítása és megszervezése; részvétel a városi rendezvényeken; rendszeres megjelenés az újságban, tévében, honlapon

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A település külterületi részein a megfelelő utak, közművek elkészítése	
	Parkok nem töltik be a közösségi terektől elvárható funkciót parkok, közterületek megújítása (padok kihelyezése, nyilvános WIFI)	

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák beilleszkednek az oktatási intézményekbe, egyenlő esélyekkel pályáznak egy munkára, hasonló értékrenddel bírnak, mint a társadalom többi rétege.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők kiemelkedjenek, fent tudjanak maradni és visszakerüljenek a társadalmi körforgásba.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek területét, mivel ők a jövő társadalmának az alapjai, működtetői, fenntartói.

Folyamatosan odafigyelünk az idősekre, mivel valamikor ők is voltak fiatalok, és szükségük van a fiatalabbak támogatására, szeretetére, hiszen akkor lesz erejük és lehetőségük ezt viszonzni.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a különös odafigyelést, mert a nők Anyák, Feleségek, Munkavállalók, azaz a világ motorjai, és ha nem fordítunk különös gondot rájuk, akkor a lejmenet elindul....

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élőkre, mivel igen értékes tagjai a társadalomnak, tehetségesek, jó segítők, gondoskodók mindenkivel szemben és érzékenyítik a környezetüket.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kiöltése javasolt, opcionális)

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja a más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiahoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0.	Településszintű probléma											
1	Külterületek fejlesztése (közút, utak)	Az egyre növekvő városi terület a külterületek lakossága nő, infrastruktúra fejlesztés ezt nem követi	A település külterületi részében megfelelő utak, közművek elkészítése	HÉSZ és Szabályozási Terv; Integrált Településfejlesztési Stratégia		A lehetőségek szerinti fejlesztés szót utak stb.	Önkormányzat, KT, képviselők	2028.05.31	Csökkenő fejletlen területek	Költségvetési sor szükségessége		
2	Parkok, mint közösségi terek	Parkok nem töltik be a közösségi követi	Parkok legyenek valós			padok kihelyezése, nyilvános WIFI	Önkormányzat, KT, képviselők	2028.05.31	Csökkenő elhagyott terek,	Költségvetési sor szükségessége		

	tér funkciót parkok, megújítása	közösségi terek						fejlesztett terek számának növelése		
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Foglalkoztatásba való bekerülés javítása a	A Magasabb foglalkoztatottak létszáma	VCSGYK a hajléktalanokat vonja be a város köztisztasági feladatainak ellátásába	Váci Család- és Gyermekjóléti Központ	2028.05.31.	Csökken az utcán csellengők létszáma, nő a dolgozók száma	Pályázatok figyelése			
2	Személyes, szociális gondoskodás növelése, egészségügyi problémák	Személyes, szociális gondoskodásban részesülők számának növelése, ez egészségügyi felvilágosítás szervezése	VCSGYK szolgáltatások megismertetése, felvilágosítás (tanácsadás, szociális segítség)	Váci Család- és Gyermekjóléti Központ	2028.05.31	A szociálisan megsegítettek létszámának növekedése	információs szórólapok osztása, igények felmérése			
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Veszélyeztetett gyermekek	Megnőtt a veszélyeztetett gyermekek száma	Veszélyeztetettek számának csökkenése	Váci Család- és Gyermekjóléti Központ	2028.05.31	Csökkenő a veszélyeztetettség vonatkozásában	jelzőrendszer a további működtetése, gyerekek/családok tájékoztatása			
2	Tanulni érdemes Fejlesztési	Alacsony iskolai végzettség	Kiugrási lehetőség biztosítása,	Gyermekvédelmi beszámló	2028.05.31	Bursa Hungarica Felsőoktatási	Éves költségvetés, forrás folyamatos biztosítása			

programok	Növekvő drogfogyasztás, bűncselekmény elkövetés	lemondás csökkenése	ulni vágyó fiatalok támogatása, ösztöndíjrendszer	Igazgatási és Szociális Osztály	2028.05.31	Ösztöndíj, Tanulmányi Támogatás		
3	Prevenció, felvilágosítás	Növekvő drogfogyasztás, bűncselekmény elkövetés	Csökkenteni a drogfogyasztást, bűncselekmény elkövetést	A Váci Rendőrkapitányág ilyen irányú preventív foglalkozások eljuttatása minnél több köznevelési intézménybe; VCSGYK „Tali pont” népszerűsítése	Váci Rendőrkapitányág, VCSGYK	Csökkentő drogfogyasztás, fiatalok növekedő minőségi időtöltésének növekedése	Szórólapok programokról, folyamatos tájékoztatás	
III. A nők esélyegyenlősége								
1	A korai terhesség következtében a védelembe vett gyermekek száma nőtt	Korai gyermekvállalás miatt nem tudnak szakképzettéget szerezni	Csökkenjen a fiatalok kismamák száma	Fiatalok mielőbbi felvilágosítása a korai gyermekvállalásról és következményeiről	Váci Család- és Gyermekjóléti Központ, Területi Védőnői Szolgálat	Csökkentő számú 18 év alatti anya	Felvilágosító programok biztosítása	
2	Családon belüli erőszak, kiskorú veszélyeztetése	Családon belüli erőszak, bántalmazás, kiskorú veszélyeztetése jelentősen megnövekedett	Csökkentő bántalmazások, veszélyeztetett ügyek száma	A bántalmazottak tájékoztatása, biztatása, hogy merjenek segítséget kérni, megfelelő jelzőrendszeri kapcsolatok az ügyben, mediáció	Váci Rendőrkapitányág, VCSGYK, Váci Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Szociális	2028.05.31.		

	dett						Osztály					
3	„Nő” az esély	A gyermekes anyák munkacsoportjának helyzetéről, a munkacsoportból hátrányos helyzetűeknek számításnak	Több foglalkoztatott nő, Munkaerőpiaci integráció elősegítése			Nőkre szabott foglalkoztatási prog., családbarát munkahelyek, rugalmas munkaidő, szülői szabadság biztosítása, egyéb atipikus foglalkoztatási lehetőség	Váci Polgármesteri Hivatal és Intézményei	2028.05.31.	Munkanélküli gyermekes anyák számának csökkenése	Családbarát Munkahely Pályázat		
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Egészséges, tudatos magatartás	Az idősek egészségügyi állapota rossz, a magas megbetegedések száma, mozgáshiányos életmód	Prevenció, egészségügyi életmód			Egészségügyi szűrések népszerűsítése, Egészségtudatos fejlesztés, mozgásos programok szervezése	dr. Kenéz Zoltán Idősek Orthona és Klubja	2028.05.31.	csökkenő korai elhalálozás, egészségügyi helyzet javulása	Senior VCSGYK gyümölcs/zöldség adományok		
2	Generációs szakadék	Generációk közötti elszakadás megnövekedése (értékek mentén, információs problémák)	Generációk közötti kapcsolatok újraélesztése			Közösségi szolgálat erettség előtt Idősek Orthonában, rendkívüli osztályfőnöki órák érzékenyítés témában (demencia)	dr. Kenéz Zoltán Idősek Orthona és Klubja	2028.05.31.	elfogadóbb közeg kialakítása Idősek fiatalok körében kölcsönösen	Idősekkel közös séta, felolvasás, informatikai eszközökkel való megismertetés		

3	Idősek elmagányosodása a	Sok az egyedül élő, családok nélkül maradt idősek emberek száma	Magány oldása, társas kapcsolatok létesítése		Idősek segítése (támogatás, ügyintézés)	dr. Kenéz Zoltán Idősek Orthona és Klubja; VCSGYK	2028.05.31.	csökkenő elszigetelődés a közösségi programok által „Ráérősek Klubja”; Idősek Nappali ellátása	Intézményi források	
...	Bűnselekmények idős áldozatai	Könnyen befolyásolható idősek gyakrabban lesznek csalások, lopások áldozatai	Idősek ellen elkövetett bűnselekmények számának csökkenése		Felvilágosító előadások időseknek megelőzőként; PMKH Áldozatsegítő Központ	Váci Rendőrkapitányság	2028.05.31.	csökkenő idősök kárára elkövetett bűnesetek száma	szórólapok, tájékoztató előadások.	
V. A fogyatékossgal élő személyek esélyegyenlősége										
1	Akadálymentes környezet	Közintézmények akadálymentesítése nem teljes körű	Teljes akadálymentesítés minden intézményben	Váci Fogyatékos ügyi Tanács, Szociális Koncepció	Önkormányzati fenntartású intézmények felmérése, további fejlesztési igények meghatározása	Váci Polgármesteri Hivatal Főépítész Iroda, Műszaki Osztály, MKMoRE	2028.05.31.	növekedő akadálymentesítések száma	Intézményi források, pályázatok	
2	Elhelyezkedés esélyének növelése	Fogyatékkal élők munkavállalók nehézségi helyzete,	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése	Váci Fogyatékos ügyi Tanács, Szociális	tájékoztatás a jogszabály változásokról (a rokkant ellátás melletti	MKMoRE	2028.05.31.	növekedő elhelyezkedés, társulási lehetőségek		

	kevesebb munkalehetőség,		Koncepció	jövedelemhatár eltörlése)						
3	Elszigetelődés	Az elszigetelten élő fogyasztókkal élőknél kevés lehetőség van a kapcsolatteremtésre.	Fogyatékkal élők megismertetése a modern kommunikációs eszközökkel, hogy „kinyílhasson a világ”		jövedelemhatár eltörlése)	MKMoRE	2028.05.31.	csökkenő elszigetelődés	pályázatok, közösségi szolgálat	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

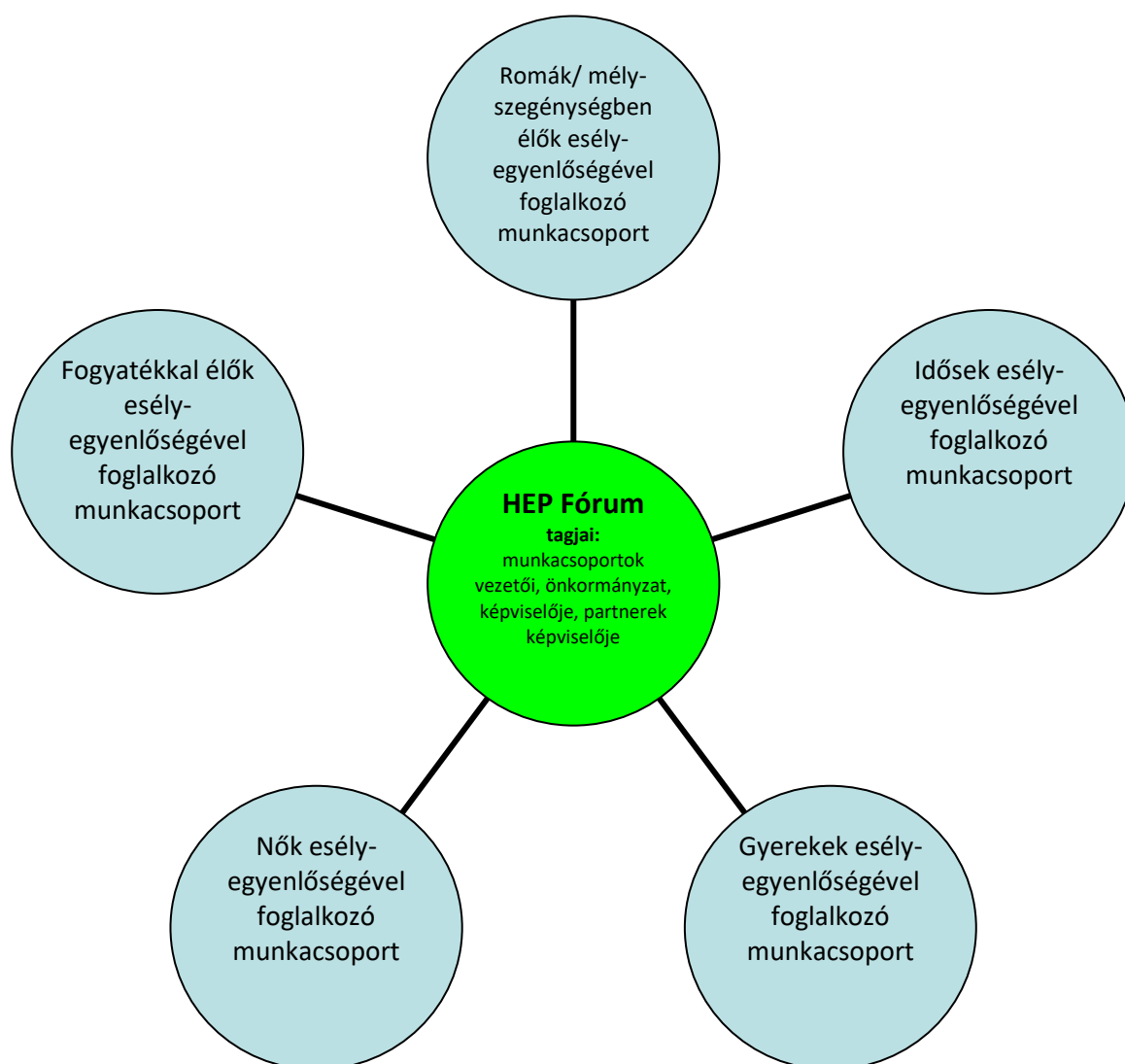
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az Igazgatási és Szociális Osztály felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Vác Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént a megrendezett HEP Fórumon. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Vác Város Önkormányzat Emberi Kapcsolatok Bizottsága a képviselő-testület által átruházott hatáskörben a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 84/2022. (XII.05.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- Vác Város Önkormányzat Emberi Kapcsolatok Bizottsága elfogadó határozatának kivonata

Vác, 2022. december 05.

dr. Zsido Szilvia
jegyző

Matkovich Ilona Zsuzsanna
Polgármester

Vác Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

ELFOGADÓ HATÁROZAT KIVONATA

Vác Város Önkormányzat
Emberi Kapcsolatok Bizottsága

K I V O N A T
az Emberi Kapcsolatok Bizottsága
2022. december 05-én megtartott üléséről készült jegyzőkönyvéből

Tárgy: Vác Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2028.

84/2022. (XII.05.) sz. Emberi Kapcsolatok Bizottsága határozata

Vác Város Önkormányzat Képviselő-testületének Emberi Kapcsolatok Bizottsága átruházott hatáskörében eljárva úgy dönt, hogy az előterjesztés mellékletében csatolt Vác Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Igazgatási és Szociális Osztály vez.

K.m.f.

Fehér Zsolt s.k.
a bizottság elnöke

A kivonat bitelével:

Kovács Tímea

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő mutatók (ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												

1	Közfoglalkoztatásba a való bekerülés javítása a finanszírozási lehetőségek javítása révén	Közfoglalkoztatásban való részvétel nehezítettsége	Közfoglalkoztatottak számának, napi munkaidejének, bérének növelése	Gazdasági program	Nem releváns	Több munkanélküli, napi nyolc órában történő foglalkoztatása	Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya, Családsegítő szolgálat	2027. 12. 05. (vasárnap)	Csökkén a 280 napnál régebben regisztráltak száma	Pályázatok, Munkaügyi Kp. állami költségvetés	Folyamatos kapcsolattartás, segítségnyújtás a munkanélküliekkel	Nem releváns
2	Személyes szociális gondoskodásban részesülők számának növekedése	Személyes szociális gondoskodásban részesülők számának növekedése a tartós munkanélküliség következménye	Tartós munkanélküliek munkaerő-piaci helyzetének javítása		Nem releváns	Kapcsolatfelvétel a Váci Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával. A Hivatal által nyújtott szolgáltatásokról információ eljuttatása a célcsoport felé	Családsegítő Szolgálat, Önkéntesek bevonása (köz munka program), Munkaügyi Hivatal	2027. 12. 05. (vasárnap)	Tartós munkanélküliek részvétele a programban	Szolgáltatások folyamatos biztosítása	Nem releváns	

A gyermekek esélyegyenlősége

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Tehetséggondozó tábor fenntartása	Tehetséges gyermekek is veszélyeztetett csoport. (anyagi gondok, tehetséges gyermekek viselkedési problémáikból adódó kiközösítés	Tehetséges gyermekek felkarolása, lehetőségek teremtése	Tehetségbarát Önkormányzat pályázat benyújtása	Nem releváns	Tehetséges gyermekek számára személtető eszközök biztosítása, táborok szervezése, ahol a tehetséget kamatoztathatja (színház, képzőművészet, kísérletezések, sport)	Váci Polgármester Hivatal Igazgatási és Szociális Osztály	2027. 12. 05. (vasárnap)	Éves táborok, programok	Pályázat, saját forrás	Források folyamatos biztosítása	Nem releváns
2	Tanulni érdemes Fejlesztési programok	Kiugrási lehetőség biztosítása, lemorzsolódás csökkenése	Gyermekek védelmi beszámló	Gyermekek védelmi beszámló	Nem releváns	A hátrányos helyzetű tanulni/továbbtanulni vágyó fiatalok támogatása, ösztöndíjrendszer	Váci Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Szociális Csatály	2027. 12. 05. (vasárnap)	Bursa Hungarica Felsőoktatás Ösztöndíj, Tanulmányi Támogatás - A	Éves költségvetés	forrás folyamatos biztosítása	Nem releváns

										2025. január 9-ei Fórumon megállapításra került, hogy kevés a jelentkező a Bursa ösztöndíjra, feltehetően nem jutnak el az információk a jogosultakhoz. Megbeszélésre került, hogy a VHSZK segít a pályázati időszakban, hogy eljusson a családokhoz az információ.						
3	Veszélyeztetett gyerekek száma megnőtt	Rossz/rendezetlen családi környezetből induló gyermekek hátránnyal indulnak az életben	Hátrány minimalizálása, veszélyeztetett gyerekek számának csökkenése	Gyermekvédelmi beszámoló	Nem releváns	Problémás családok felderítése. A VHSZK az iskolai, óvodai segítőin keresztül igyekszik felmérni ezen családok/gyerekek helyzetét.	Váci Család- és Gyermekjóléti Központ	2027. 12. 05. (vasárnap)		Az elhanyagolt, rossz helyzetű gyermekek számának csökkenése	Folyamatos monitoring	Nem releváns				
4	Bűnmegelőzési programsorozat	A fiatalság körében elterjedt „olcsó” tudatmódosító szerek használata	A gyermekek tudatmódosító szerek használatától való elrettentés, prevenció	KEF	Nem releváns	Minden oktatási intézményben prevenciók megtartása, továbbá nyári táborok szervezése. A 2025. január 9-i Fórumon elhangzott, hogy a Váci Rendőrkapitányság illetékeise rendszeresen jár ki az iskolákba prevenciók előadásokat tartani. A VHSZK alkalmazottja drogprevenciók képzésen vett részt, és rendszeresen jár	Váci Rendőrkapitányság, VCSGYK	2027. 12. 05. (vasárnap)		Tudatmódosító szereket használó gyermekek számának csökkentése	folyamatos	Nem releváns	éves költségvetés			

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3	Generációk közötti szolidaritás	A településen élő idős korúak és fiatalok közötti generációs különbségek sokasága	Nemzedékek közötti szakadék csökkentése	Idősek Akadémiája programsorozat	Idősek és az idősebb nemzedék közötti megértés, tapasztalatcsere hosszú távon kapcsolatotuk megerősítse. A 2025. január 9-i Fórumon elhangzott, hogy az idős otthonokba rendszeresen járnak a váci óvodákból gyerekek, illetve az iskolákból gyerekek előadni az időseknek műsorokat. Elindult 2024-ben az Idősek Egyeteme programsorozat.	Folytatni kívánnak.		Idősek Otthona, Nyugdíjas Klub, Oktatási-nevelési Intézmények	2027. 12. 05. (vasárnap)	50 óra kötelező közmunka a középiskolásoknak pályázat	Idősbarát Önkormányzat	Folyamatos kapcsolattartás fiatalok-idősek között	nem releváns
---	---------------------------------	---	---	----------------------------------	--	---------------------	--	---	--------------------------	---	------------------------	---	--------------

V. A fogyasztókkal élők esélyegyenlősége

1	Akadálymentes környezet	Közintézmények akadálymentesítése nem teljes körű	Teljes minden intézményben.	Váci Fogyatékosügyi Tanács, Városfejlesztési Koncepció, Településfejlesztési stratégia	Az önkormányzati fenntartású intézmények teljes körű felmérése, további fejlesztési igények meghatározása. A 2025. január 9-i Fórumon elhangzott, hogy a teljes akadálymentesítésre törekedni kell, a Főépítési Iroda, ahol van lehetőség jelzi az esetleges kötelezettségeket. Az MKMORE képviselője jelezte, hogy a szándék mindenhol megvan, a megvalósítás nem ezen szokott múlni.	Váci Polgármesteri Hivatal Főépítési Iroda, Műszaki Osztály, MKMORE	2027. 12. 05. (vasárnap)	Akadálymentes épületek megléte	pályázat	pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése	nem releváns
---	-------------------------	---	-----------------------------	--	--	---	--------------------------	--------------------------------	----------	--	--------------

2	Elhelyezkedés esélyének növelése	Fogyatékkal élők munkavállalók nehéz helyzete, kevesebb munkalehetőség	Fogyatékkal élők foglalkoztatásának növelése	nem releváns	A fogyatékkal élők számának növelése a munkaerő-piacon. A 2025. január 9-i Forumon elhangzott, hogy törölték a fogyatékkal élők foglalkoztatásából az időbeli korlátozást, következésképpen, aki el akar az el is tud helyezkedni magasabb jövedelmű munkahelyekre, ezzel kifejezetten nőttek a munkavállalási lehetőségek.	MKMORE	2027. 12. 05. (vasárnap)	Mobilabbá válnak a fogyatékkal élők	Pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése	nem releváns
3	Elszigetelten élnek	Az elszigetelten élő fogyatékkal élőknek a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetőség van.	Fogyatékkal élők kommunikációs színterének növelése	nem releváns	A könyvtárban, közintézményekben a hozzáférés megkönnyítése.	MKMORE	2027. 12. 05. (vasárnap)	Mobilabbá válnak a fogyatékkal élők	Pályázatok folyamatos figyelemmel kísérése	nem releváns
4	Fogyatékossgal élők integrált nevelésének támogatása	Fogyatékossgal élők oktatáson belüli sérülékeny pozíciója	Képzetté válásuk révén szociális helyzetük javul	nem releváns	Speciális oktatási szükségletek kielégítésének támogatása	HEP Fórum tagok	2027. 12. 05. (vasárnap)	Humán és pénzügyi erőforrások	folyamatos	nem releváns

